HĀ TIBOSA

TENE MATAIO NU E KINEE.

Grebo
west Africa

Please return promptly
to
American Bible Society
Bible House, Astor Place
New York City

THE GOSPEL ACCORDING TO

ST. MATTHEW,

TRANSLATED INTO

THE GREBO TONGUE,

BY THE

RIGHT REV. JOHN PAYNE, D.D.,

MISSIONARY BISHOP OF THE PROTESTANT EPISCOPAL CHURCH AT CAPE PALMAS AND PARTS ADJACENT, ON THE WESTERN COAST OF AFRICA.

NEW YORK:

PUBLISHED BY THE AMERICAN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR 1816.

1868.

Digitized by the Internet Archive
in 2025

https://archive.org/details/gospelaccordingt0000righ

HÃ TIBOSA

TE̲NE MATAIO NU E̲ KI̲NEE̲.

IIÃ TIBOSA

TẸNE MATAIO NU Ẹ KỊNEẸ.

LU I.

JESU Kraise a̱ tibwa kịnedẹ, họnọ mọna Davide nọ mọ Abraham a̱ yu.

2. Nẽ Abraham kọda Aiseke; nẽ Aiseke kọda Jakobo; nẽ Jakobo kọda Judạse kọ ọ bebuno hẹ;

3. Nẽ Judạse kọ Tamar hẹ no kọda Fạres kọ Zara hẹ; nẽ Fạres kọda Ẹsrom; nẽ Ẹsrom kọda Aram.

4. Nẽ Aram kọda Aminadabo; nẽ Aminadabo kọda Naason; nẽ Naason kọda Salmon;

5. Nẽ Salmon kọ Rakab hẹ kọda Bo-ọz; nẽ Bo-ọz kọ Rute hẹ kọda Obed; nẽ Obed kọda Jẹse;

6. Nẽ Jẹse kọda Davide nọ mọna kịń; nẽ Kịń Davide kọ nyọnọ Uràise duda hẹ no kọda Sọlomon;

7. Nẽ Sọlomon kọda Roboam; nẽ Roboam kọda Abia; nẽ Abia kọda Asa;

8. Nẽ Asa kọda Josafat; nẽ Josafat kọda Joram; nẽ Joram kọda Oziase;

9. Nẽ Oziase kọda Joatạm; nẽ Joatạm kọda Akạz; nẽ Akạz kọda Ezekias;

10. Nẽ Ezekias kọda Manạses; nẽ Manạses kọda Amon; nẽ Amon kọda Josia;

11. Nẽ Josia kọda Jẹkonịạ kọ ọ bebuno hẹ, tine o gbẹedade Bạbilone:

12. Nẽ tẹ o yeedade Bąbilone Jekonią kọda Sąletiel; nẽ Sąletiel koda Zorobąbel;

13. Nẽ Zorobąbel kọda Abiud; nẽ Abiud kọda Eliakim; nẽ Eliakim kọda Azor;

14. Nẽ Azor kọda Sadok; nẽ Sadok kọda Akim; nẽ Akim kọda Eliud;

15. Nẽ Eliud kọda Eleazar; nẽ Eleazar kọda Mattan; nẽ Mattan koda Jakobo;

16. Nẽ Jakobo kọda Josefe, nọ mọna Maria ą nyebeyọ họnọ kọda Jesu nọ o dẹdeda Kraise.

17. Kre ẹ ne, nyebo ą kpudi bc wode Abraham, be nyinede Davide mọ e nu kpudi pu-ne-nọ kpudi hã; nẽ be wode Davide be nyinede tine o kbẹedade Bąbilone e nu kpudi pu nenọ kpudi hã: nẽ be wode tine o kbẹedade Babilone be nyinede Kraise mọ, e nu kpudi punenọ kpudi hã.

18. Nẽ Jesu Kraise ą kokọe kre ẹ ka nena: Tẹ Josefe duda ọ de Maria, kre o yedaò tedẹ dõ pẹ, hede o yida nẹ, tẹ ọ nena Nekọ Šiu kudi.

19. Nẽ tẹ ọ nyebeyọ Josefe mọna hã nyebwe, ọ ne ida bõ poda nọ twẽ yibwa nọ kre nyebo yẹ, nẽ ọ woro tida nẹ, ẹ mọ, bọ hada nọ huru hudika.

20. Nẽ tẹ ọ yida te ne nedẹ wore mọ nọ hie, yi Kọọ ą Angele tededa nọ ọdui yẹ kre yeye kudi, ọ ponọ, mọ Davide ą yu Josefe, na pi hwanõ bé du nà nyine; kọre kudi nọ kọ Nekọ Šiu nọ tu nọ.

21. Nẽ ọ mi nyebẹ-yu kọmọ, nẽ mi nọ Jesu nyine tudimọ: tenepono, ọ mi ọ nyebo wamọ ko wa kpone kukwi mọ.

22. Nẽ de neno ą popleyinọ e nuẹnao, te ne Ñyesoa tuda prọfete wonọ be munao yade, ọ ponọ,

23. Yi, bwebe minọ kudi nemọ, ọ minọ nyebẹ-yu kọmọ, nẽ o minọ nọ Emąnuel nyine tudimọ hẹnẹ da-wora mọ Ñyesoa nedẹ àmo mọ.

24. Nẽ tẹ Josefe hẹeda nyinọ, ọ nuna tẹne angele nuna ọ leleda, nẽ ọ duda ọ nyịne;

25. Kre ọ yeda nọ ibo, pledō ọ kọda ọ tedẹ nyebẹ-yu; nẽ ọ tudida nọ Jesu nyịne.

LU II.

1. Nẽ tẹ Jesu kọedade Judia a Betlehẹm, kre Kịń Hẹrọde a ti idi, yi, tō-kọọ wodade idu-lu o didade Jerusalẹm,

2. O ponọ, nyonọ ọ kọẹe bọ nu Juwẹ a Kịń nu, tẹ ọ neẹ? Ẹmo à yi ọ hneyẹ ne kre idu-lu, nẽ à di nọ mọ bedemọ.

3. Nẽ tẹ Kịń Hẹrọde wõna *te neno*, ẹ poda ọ woro yeu, ọ kọ Jerusalemwẹ a popleyinọ hẹ,

4. Nẽ tẹ ọ kwedade nyebo a pristebo hwe kọ kineo hẹ yibwa nọ, ọ yedada no nọ tẹbe Kraise bọ kọẹede.

5. Nẽ o poda nọ yẹ, kre Judia a Bẹtlehem; ẹmo kre profete nu ẹ kinee

6. Nẽ mọ Judia a Bẹtlehẹm, ná te ye kwa fee kre Judia a nye-tediabo nyẽ; tene ponọ kre mó mọ Gomla mide womọ, họnọ mi nà nyebo Israele wĩ kẹ kọmọ.

7. Hede Hẹrọde tẹ ọ dạda tō-kọọ hudika, ọ yedada no nọ hāka, ẹ mọ, tibe no hneyẹ wedade.

8. Nẽ ọ tẹdade no Bẹtlehẹm, ọ ponọ, bá mu, á mu pano nọ pō hāka; nẽ bá yi nọ, á mu mò ẹ sã ya, tẹ na di, mu nọ mọ bede, yi.

9. Tẹ o wõna Kịń a wĩ o wodao; nẽ yi, hneyẹ nẹ o yidade idu-lu, ẹ nẹna no nya, ẹ nyịnanao tẹne pano nenade, lu.

10. Nẽ tẹ o yida hneyẹ, o nuna sãu a dẹ hwẹ.

11. Nẽ tẹ o pada kai biyo, o yida pano kọ ọ de Maria

hẹ, o pinao bro mọ, o bededa nọ mọ; nẽ tẹ o krada wa wudi-blẹ yẹ, o hnyina nọ teble; e mọ, seni, kọ frakinsense hẹ, nẽ mụr yini.

12. Nẽ te Ñyesoa leleda no kre yeye kudi, ẹ mọ, o na munade Herọde mọ kede, o wodao o munade wa bli dọ.

13. Nẽ tẹ o wodao, Kọọ a ángele tededa ọdui Josefe yẹ, kre yeye kudi, ọ ponọ, du yẹ, nẽ be du pano kọ ọ de hẹ, nẽ kwidi, bé mude Ijipe, nẽ bé nede, be tedọ mó wĩ ya; Kọre Herọde mi pano nọ põmọ, bọ munọ nọ la.

14. Nẽ tẹ ọ duda yẹ, tọ ọ duda pano kọ ọ de hẹ, ọ wodao, ọ munade Ijipe:

15. Kre ọ nenade ẹ yeda Herọde a koẹ: wĩ ne Ñyesoa tuda profete wonọ be munao yade, ẹ mọ, kre Ijipe ne dade ná yu.

16. Nẽ Herọde tẹ ọ yida ne, ẹ mọ Magi boeda nọ, hede ọ peda yero baka, nẽ ọ tedade nyebo, hyeyiru a popleyinọ no nenade Bẹtlehẹm kọ ẹ ble a popleyinọ kẹ nọ, hẹ, ẹ mọ, nyono o nuyede sõ kọ nyono o yeda ne kẹ yẹ, hẹ, bẹ wodẽ tine ọ yedada Magi wa te nọ hãka, bo muna no la.

17. Hede te ne tuidade Jeremaia wonọ, e yadedao, ọ ponọ,

18. Kre Rama wĩ wãenade, ẹ mọ, pobowudi, nẽ wiwẹ, nẽ dumọtuẹ yini, Rakel nọ wi ọ yiru a ta, ọ ne wẽ nyọ bọ kẽ ọ ware, tenepono, o ye tede ne.

19. Nema tẹ Herọde koda ne yi Kọọ a angele nọ ọ tededa ọdui Josefe yẹ kre yeye kudi kre Ijipe,

20. Ọ ponọ, du yẹ, gba pano kọ ọ de hẹ, nẽ be mude Israele a bro kẹ; emo nyono pẽna pano nọ, bo muna nọ la o ko ne.

21. Nẽ ọ duda yẹ ọ gbada pano kọ ọ de hẹ, nẽ o didade Israele a bro kẹ.

22. Nema tẹ ọ wõna nẹ, ẹ mọ, tẹ Akeleos a be nu kiń-

dẹ kre Judia ko o buo Hẹrode pẽ, ọ pida hwanõ bọ munade; kẽ, tẹ Ñyesoa leleda nọ kre yeye kudi, ọ wodao tide idi, ọ munade dọ kre Gạlili ạ wae mọ;

23. Nẽ ọ didade, ọ tinade orõ nọ ọ nyine mọ Nạzarẹte kudi; te ne tuida prọfetebo wonọ, bo munao yade, e mọ, o mi nọ dạdemọ Nạzerẹte-pe.

LU III.

1. Kre nyenạyede neno idi, Jọne bạptaisẹọ didao, ọ prityidade Judia ạ wã kudi,

2. Ọ ponọ, bá hie á wore mọ; ẹmo Yeu ạ dible kwamọ.

3. Ẹmo, họnọ ọ te prọfete Esaia tuda nọ ọ nede, ọ ponọ, nyebwe tẹ ọ wĩ ẹ wiede wã kudi, ẹ mọ bá pã Kọọ ạ tidẹ, nẽ bá sịni ọ tide yẹ.

4. Nẽ Jọne nọno ọ diepode o nunena ne kạmle-pimle, nẽ ọ peda dẹ-kõ woro kpra mọ, nẽ ọ dibade mọ kwombo-kodia, kọ wã do hẹ.

5. Hede Jerusalemwẹ ạ popleyinọ, kọ Judia hẹ, nẽ ble ạ popleyinọ ne grạdedade Jọdạn nọ yidi, o wodade wa ble nọ, o munao nọ mọ.

6. Nẽ ọ bạptaisedade no Jọdan, tẹ o wẽnena wa kpone kukwi yẹ.

7. Nẹma tẹ ọ yida Fạresibo kọ Sạdusibo hẹ odo poplạnde, o dida ọ baptisẹm ạ te kẹ, ọ poda no yẹ nọ, o ámu sida-nyebo no nedẹ, nyọnọ ọ heya ámo kẹ nọ, ọ lele ámo, ẹ mọ bá kwidie yero nọ mi dimọ, yẹ?

8. Nẹẹ, bá po bui, be wo nyono o wore hie mọ, yẹ:

9. Nẹ á wore na ponọ ne, ẹ mọ, Abrahạm mọ à buo; kọre ne lele ámo, Ñyesoa boade bọ du siẹ ne nedẹ, bọ mu nẹ Abrahạm ạ yiru mọ nu.

10. Nɛ̃ ti nɛ̣no kɛ̣ twɛ̣ bwiseda ti a̱ zɛ̣ni lu nɔ̣, yɛ̣; nɛ̣ɛ̣ ti gbiyɛ̣ ne e ne po hã bui, nɛ̃ e hlɛ̣ɛ̣ ne, bɛ mu tɔ̣ poɛ̣ɛ̣.

11. Hãte na nyɛbwe-tu ne bạptaisede ámo ni ko worɛmɔ̣ nọhie a̱ ta; nɛma nyɔnɔ̣ ọ nɛ mɔ̀ kɛdɛ ọ di, ọ ne kpwɛ̃ ọ hio mó, hɔnɔ̣ ọ wiswbe yede-wɛ̣ be bli: nɔ̣ mide ámo Ňekɔ̣ Šiu kɔ̣ na hɛ̣ bạptaisemɔ̣.

12. Hɔnɔ̣ ọ gmasɛ̣ nede nɔ̣ kwa, nɛ̃ ọ mi ɔ̃ bɔ̣ hmlɛnemɔ̣ hãka, nɛ̃ ọ mi ọ bla ọ tokai kudi kwedemɔ̣: nɛma ɛ̣ todi ọ minɔ̣ nɛ na nɛ e na mo ne, sinemɔ̣.

13. Hede Jesu woda Gạlili, ọ didade Jọdạn wĩyɛ̣ kre Jɔnɛ mɔ̣, bɔ̣ muna nɔ̣ bạptaisemɔ̣.

14. Nɛma Jɔnɛ, kada nɔ̣ yɛ̣, ọ ponɔ̣, mɔ̣ nɔ̣ mie mo bạptaisemɔ̣, plɛ nɛ didɛ̣ mò mɔ̣?

15. Nɛ̃ Jesu tuda nɔ̣ ṅe, ọ ponɔ̣, wɛ̃ bɛ̣ nenɔ̣, pledō; kọre à blɛde yɛ̣ bà nu hã kpone a̱ popleyinɔ̣. Hede ọ wɛ̃ne nɔ̣ ne.

16. Tɛ̣ Jesụ bạptaisɛɛda nɛ wɔ̃dɔ̃ a̱ ta ọ wodade ni mɔ̣; nɛ yi yeui kya̱da wonɔ̣, ọ yida Ňyesoa a̱ Šiu ɛ̣ tededao, ɛ̣ ne hwɔ̃ horobwe, ọ nenao nɔ̣ lu.

17. Nɛ̃ yi, wĩ wodade yeu, e ponɔ̣, Nyọ no nedɛ̣, nɔ̣ mọ nà nowa̱ne Yu hɔnɔ̣ ni nà woro baka̱.

LU IV.

1. Hede Šiu naenade Jesu wã wudi; ku bɔ̣ muna nɔ̣ tɛ̣.

2. Nɛ̃ tɛ̣ ọ yeda̱ mɛ̣ hịne nyenayede a̱ wore sɔ̃ kɔ̣ tɔyede a̱ wore sɔ̃ hɛ̣, hede kanɔ̃ nu nɔ̣ ne.

3. Nɛ̃ tɛ̣ tudɔọ didao nɔ̣ mɔ̣, ọ ponɔ̣, ne nu Ňyesoa a̱ Yu, bé po wĩ, siɛ̣ ne nedɛ̣ be mu frọ plede.

4. Nɛma ọ tuda nɔ̣ ṅe, ọ ponɔ̣, ɛ̣ kịnɛ̣ ne, ɛ̣ mọ, frọ dō ɛ̣ na tudi nyebwe konɔ̣ ne, kɛ̃ wĩ a̱ popleyinɔ̣ ne wede Ňyesoa a̱ wonɔ̣; *ne mi ne numo.*

5. Hede ku gbadade nọ ńekọ orõ kudi, ọ tudade nọ temple a kebwẹ,

6. Nẽ ọ poda nọ yẹ nọ, ne nu Ńyesoa a Yu, bé pode dui honõ, ẹmo ẹ kinẹe ne, ẹ mọ, ọ mi ọ angelbo lelemọ ko ná ta; bo mu mó kwa bli, ne tedọ bo siọ hlade, tẹde a tẹde.

7. Jesu poda nọ yẹ nọ, Ẹ kinẹe ne di, ẹ mọ, Ná tẹ ná Kọọ ọ mọ ná Ńyesoa, ne.

8. Nẽ di ku gbadade nọ tebwe nọ hlọya baka a lu, nẽ ọ tededa nọ konọ a dible a popleyinọ yẹ e kọ wa te a yiboaeda, hẹ.

9. Nẽ ọ poda nọ yẹ nọ, ne pio ne bede mò mọ, hede de neno a popleyinọ ne hnyie mó ne mọ wẹ.

10. Hede Jesu poda nọ yẹ nọ, bé wodẹ tẹno Sạtạn; ẹmo ẹ kinẹe ne, ẹ mọ, Kọọ nọ mọ ná Ńyesoa mọ, nẽ ọ dõ be tu yimọ.

11. Nẽ hede ku sedao nọ, nẽ yi, angelbo didao o tida nọ yimọ.

12. Nẽ tẹ Jesu wõna nẹ, o poda Jọne jẽ, ọ wodao ọ munade Gạlịli;

13. Nẽ ọ sedao Nazerẹte, ọ didao ọ tinade Kapurneọm, nọ nede nitie wiyẹ, kre Zạbulon kọ Neptạlim hẹ a hnonã;

14. Wi ne profete Esaias tuda, be munao yade, ọ ponọ,

15. Zạbulon a bro, kọ Nẹptelim a bro hẹ, e nede nitiẹ waa mọ kre Jọdạn neneke, kre Dako a Gạlịli;

16. Nyebo no nenade heidẹ o yi pebe hwẹ; nẽ ko nyono nenade koẹ-a tẹde a hidibọ mõ, pebe wo ta nọ.

17. Wode ti nẹno kẹ Jesu towana prityida, ọ podanọ, á wore be hiemọ; kọre yeu a dible ẹ kwamọ.

18. Nẽ Jesu nanenade Gạlịli a nitiẹ waa, ọ yida bebuno sõ, o mọ Saimọn nọ, o dạdeda Petro kọ ọ bebu Andru hẹ, o yida teda pe kre nitiẹ nọno mọ: kọre o mọ hnipoọ nenao

19. Nẽ o poda no yẹ no, bá kwẹ mò mọ, bè mu ámo hnipoo mọ nu, ko nyebo mọ.

20. Nẽ wõdõ a ta, o sedao wa tede, nẽ o kwẹda nọ mọ.

21. Nẽ tẹ o yidao tẹno we, o yida bebuno te sõ, o mọ Zẹbedi a yu Jakobo, kọ o bebu Jọne hẹ, o nenade kobotõ wudi, o kọ wa buo Zẹbedi hẹ, o yida wa tede ṅmẽ: nẽ o dạda no.

22. Nẽ wõdõ a tà, o sedao kobotõ kọ wa buo hẹ, nẽ o kwẹda nọ mọ.

23. Nẽ Jesu wẹda Galili a popleyinọ lu, o twẹdedade nọ wa sinegọge biyo, o prityida dible a hãtibosa, o pẽyãna kekrade a kplikpli a popleyinọ, kọ kwẽde a kplikpli a popleyinọ hẹ kre nyebo nyẽ.

24. Nẽ o nyine wẹda Siria a popleyinọ lu: nẽ o yadao nọ mọ krao a popleyinọ ẹ mọ nyono kwẽde a kplikpli kọ kẽnede nede fẹ nọ hẹ, nẽ nyono kwi yida yidi, nẽ nyono hãe nuna, yidi, nẽ nyono hnibabwe nu, yedi: nẽ o pẽyãna no.

25. Nẽ powa a de peplande o wodade Galili kọ Dekapolis hẹ, nẽ Jerusalẹm yedi, nẽ Judia yidi, nẽ Jodan nenekẹ yedi, o kwẹda nọ mọ.

LU V.

1. Nẽ tẹ o yida powa o munade tebwe lu; nẽ tẹ o nenao, o mọnao didao nọ mọ.

2. Nẽ o dudao o wĩ, o todeda no, o ponọ,

3. Nyono o põ ne, kre wa šui mọ, o kọ krubwe: kọre no kọ yeu a dible.

4. Nyono o wore ware ni o kọ krubwe; kọre no mi woro kudi tudiẹmọ.

5. Nyono plọ o kọ krubwe; kọre no mi bro kọmọ.

6. Nyono hã kpone a̱ kanõ kọ̱ e̱ to hẹ̱ ni, o kọ̱ krubwe: kọ̱re o mi pumọ̱.

7. Nyono kọ̱ (nyebo a̱) ware, o kọ̱ krubwe; kọ̱re o ware mi yidoe̱mọ̱.

8. Nyono o wore wẹ̱ hi̱ne o kọ̱ krubwe; kọ̱re o mi Ñyesoa yimọ̱.

9. Nyono mọ̱ tegao o̱ kọ̱ krubwe: kọ̱re o mi no dạdemọ̱ Ñyesoa a̱ yiru.

10. Nyono tie̱ swẽ̱ ko kã kpone a̱ ta o kọ̱ krubwe: kọ̱re no kọ̱ Ñyesoa a̱ dible.

11. A kọ̱ krubwe nyebo bo yi ámo wĩe hlẹ̱, bo yi ámo swẽ̱ ti, bo yi ámo se kẹ̱ nọ̱ pe, bo yi ámo te krẽ a̱ popleyino̱ lu nọ̱ pe ko nà ta.

12. Bá nu saũ, nẽ á plẹ̱ be ble baka: kọ̱re á pe̱eda boae ne kre yeu: kọ̱re kre o nuna profetebo no nena ámo nya, wa swẽ tue̱.

13. Á mọ̱ bro a̱ ta no: kẹ̱ ta be̱ wã e kinũ, dẹ̱ mi nọ̱ ta pomọ̱, di? E̱ ye dẹ̱ ye̱ kwe̱e di, kẽ̱ be̱ poe̱e wã, nẽ nyebo bo mu ne kẹ̱ nọ̱ na.

14. Á mọ̱ kono̱ a̱ pebe no. Orõ̱ be̱ tuiede tebwe lu, nẽ e̱ na hudie̱ ne.

15. Nẽ nyebo o ne bẹ̱ mlãtedu, o ne po ne krisenanedẹ̱ biyo, nema o tide ne mlatedu a̱ kẹ-tude kẹ̱, nẽ e̱ pe nyono o popleyino̱ no nedẹ̱ kai biyo, pebe ye̱.

16. Kre bá nu á pebe nyebo a̱ ye̱ poe̱, bo mu á hã nunude yi, nẽ bó mu á Buo nọ̱ nede yeu a̱ te yi boae.

17. Á wore na pono̱ ne, e̱ mọ̱, ne di tede õ profetebo *a wĩ* hamọ̱: ye ne hamọ̱ di, kẹ̱ be nu ne be muo yade.

18. Kọ̱re hãteno ne lele ámo, ple yeu kọ̱ bro hẹ̱ be tedọ̱o wẹ̱, e dẹ̱ bwi e̱ mọ̱ e̱ dẹ̱ kĩmedẹ̱, o̱ na wẹ̱ no, pledõ e popleyino̱ be munọ̱o yade.

19. Ne̱eka be nyọ̱ be o̱ wora tedi neno bã e̱ dẹ̱ kimedẹ̱, nẽ o̱ nu nyebo e̱ todeda no, nẽ o̱ mi dạdemọ̱ nye kime-

dɛ, kre yeu a dible mɔ: kɛ̃ be nyɔ be ɔ tu nɛ yimɔ, nɛ̃ ɔ tɔdɛ nɛ, nɛ̃ ɔ mi nye hwɛ dadɛɛmɔ kre yeu a dible mɔ.

20. Ɛmo nɛ lele ámo, á hã kpone be yeo kineo kɔ Farɛsibo *a ha kpone* hi, nɛ̃ a na padɛ yeu a dible nyɛ̃ nɛ iduidu.

21. Á wɔ̃ nɛ ne, e mɔ, kre hwɔmbo a ti, tɛ o ponɔ, na la nyɔ; nɛ̃ nyɔ bɔ la nɛ̃ ɔ midɛ te hlada mɔ gbɛɛmɔ;

22. Kɛ̃ nɛ lele ámo, be nyɔ be ɔ podɛ ɔ bebu yero nɔ putuputuka, nɛ̃ ɔ mi tɛhlada mɔ gbɛɛmɔ: nɛ̃ be nyɔ be ɔ po ɔ bebu yɛ Raka, ɔ midɛ buldobo mɔ kbɛɛmɔ: kɛ̃ be nyɔ bɛ ponɔ, mɔ kupebu no, nɛ̃ ɔ midɛ hɛle a na nyɛ̃ gbɛɛmɔ.

23. Nɛɛka, nɛ yao ná hnyiedɛ ɔlta mɔ. nɛ̃ bɛ bidɛ mó kudi, tɛ bebu kɔ blidi kre mó mɔ:

24. Bé sedɛ ná hnyiedɛ ɔlta yɛ, nɛ̃ bɛ mu: kɔ bebu hɛ bá wona ni, pledɔ̃, bé mu ná hnyiedɛ hnyi.

25. Kɔ nyɔ hɛ ba kɔ tɛ, nɛ̃ ba wona ni dɔ̃-dɔ̃ tɛ á tɛ á nɛ tidɛ idi; nyɔ nɔnɔ ɔ nɛ di mó tɛhlaɔ kwa po, nɛ̃ tɛhlaɔ ɔ nɛ di mó hɔbotɛ kwa po, nɛ̃ bo mu mó jɛ̃ po.

26. Hateno, nɛ lele ámo, na wodɔ-dɛ iduidu, bɛ yɛ wudi a popleyinɔ pɛɛ, pledɔ̃.

27. Á wɔ̃ nɛ nɛ, ɛ mɔ, kre hwɔmbo a ti, bo hlida bo ponɔ, na pa nimle:

28. Kɛ̃ mɔ no lele ámo, ɛ mɔ, bɛ nyɔ be ɔ tao nyine mɔ nɔ ɔ woro bɔ yi nɔ sidɛdɛ, nɛ kre ɔ woro kudi, ɔ pa nɔ yɛ,

29. Nɛ̃ ná dida yie, bɛ kae mó nɛ̃ bɛ hadɛ nɛ, mue nɛ dui a yi ha; ɛmo, ɛ nu hã dɛ kre mó mɔ, ná fɛ a waa be a bɛ hie gbwi ɛ hio, ná fɛ a popleyinɔ a be poɛɛdɛ hɛle.

30. Nɛ̃ ná dida sõ bɛ kae mó nɛ̃ čɛo nɛ, bé hao ne dui yie: ɛmo ɛ nu hã dɛ, kre mó mɔ, ná fɛ a waa be a bɛ hie gbwĩ ɛ hio, ná fɛ a popleyinɔ a be poɛɛdɛ hɛle

31. O tu nɛ̰ nc, ɛ̰ mɔ̰, bc nyɔ̰ bc ɔ̰ ha ɔ̰ nyi̱nc huru, nɛ̃ bɔ̰ hnyi nɔ̰ huru-ha a̱ ki̱nedɛ̰:

32. Nɛma, ne Lelc ámo, nyɔ̰ bɔ̰ ha ɔ̰ nyi̱ne huru, bɛ̰ ye wraure a̱ ta, nɛ̃ ɔ̰ nu nɔ̰ ɔ̰ pa nimle; nɛ̃ bc nyɔ̰ be ɔ̰ du nyɔnɔ̰ ɔ̰ hɛ̰ɛ̰ huru, nɛ̃ ɔ̰ pa nimle.

33. Nɛ̃, á wɔ̃ nɛ̰ ne, di̱, e mɔ̰ kre hwɔmbo a̱ ti, o ponɔ̰ na podede Ñyesoa se, kɛ̃ tc ne podede Kɔ̰ɔ̰, nɛ̰ be nu:

34. Nɛma ne lele ámo, á na pode dɛ̰ te, iduidu; bá yeu; kɔ̰re nɛ̰nɛ̰ mɔ̰ Ñyesoa a̱ kɛ̰nedɛ̰:

35. Bã, bro; kɔ̰re nɛ̰nɛ̰ mɔ̰ ɔ̰ bo-kɛ̰tudɛ̰: bã Jerusalem, kɔ̰re nɛ̰nɛ̰ mɔ̰ Ki̱ń hwɛ̰ a̱ orɔ̃.

36. Nɛ̃ na pode ná lu, yi̱, kɔ̰re yede ne wɛ̰ be nu ɛ̰ pi̱mle-yɛ̰ dɔ̃, bɛ̰ plu ɔ̃-o bɛ̰ idigbo.

37. Nɛma á wĩ be nu, awi̱, awi̱; ɔ̃-o, ɔ̃-o; kɔ̰re bc tebe e hi tenc nedɛ̰ lu nɔ̰, nɛ̃ kpone kukwi nuɛ̰ ne wede.

38. A wɔ̃ nɛ̰ nc, tɛ̰ o ponɔ̰, yic ke yic mɔ̰, nɛ̃ nyɛ̃ ke nyɛ̃ mɔ̰.

39. Nɛma ne lele ámo, á na hwɔ̃ nyɔnɔ̰ nu ámo dɛ̰ kuku mɔ̰ yɛ̰: kɛ̃ nyɔ̰ bɔ̰ pode mó dɛ̰ dida gaba mɔ̰, nɛ̃ be hmɛ̰ɛ̰ nɔ̰ komla *gaba* yɛ̰, di̱.

40. Nɛ̃ nyɔ̰ bɔ̰ gbade mó tede be mu te ha, bɔ̰ ha mó yidi-daro kwa, nɛ̃ wo nɔ̰ mɔ̰ bɔ̰ gba ná mɔkpera daro yi̱.

41. Nɛ̃ nyɔ̰ bɔ̰ gba mõ tidɛ̰ idi krãka, be mu nɔ̰ maile dɔ̃ nya̱ gba, nɛ̃ be gba nɔ̰ *maile* sɔ̃.

42. Nyɔ̰ bɔ̰ idade mó dɛ̰, nɛ̃ be huyi nɔ̰, nɛ̃ nyɔ̰ bɔ̰ ponɔ̰ ɔ̰ gba krã waa na hao nɔ̰ yibwa mɔ̰.

43. Á wɔ̃ nɛ̰ ne tɛ̰ o ponɔ̰, bé nowa̱ne blipe, kɛ̃ be nyã̱ ná nyãɔ̰.

44. Nɛma ne lele ámo, Ba nowa̱ne á nyãɔ̰, bá po nyono gididi ámo nɔ̰ krubwe mɔ̰, bá nu nyono nyã̱ ámo hãka, nɛ̃ bá bede ko nyo nono mɔ̰, hono nyi̱nɛ̰ ámo nɔ̰, nɛ̃ o ti ámo swɛ̃:

45. Tɛ̰ á na nu á Buo, nɔ̰ nede yeu a̱ yiru; ɛ̰mo ɔ̰ ni

o wẽ e wede ko nyebo kukwi ko hã nyebo he mo, nẽ o ya nũ e teo, ko nyono o ne wora te ko nyono o wore te he mo

46. Emo, be tee bá nowane nyono o nowane ámo dõ, peeda bee á koee di? ple wudi-kweo o ne nu de dõ neno?

47. Nẽ bá po bebuno dõ wio, e debe no á ni e hio bino? ple wudi-kweo o ne nu de dõ ñeno?

48. Nee á nene be wede ye no tene á Buo no nede yeu, o nene ne, e wede ye no, yi.

LU VI.

1. Bá mayio á ne di swẽ-yio teble no hnyi, ko nyebo ye, bo mu ámo yi a ta; be nee no, hede á ye peeda ko kre á Buo no nede yeu, mo.

2. Nee, ne yi swẽ-yio teble no hnyi, na bi ñamo, tene yeyedao ni ne kre sinegoge biyo, nẽ kre tide idi, nyebo bo mu wa te yĩ boae yi a ta. Hateno ne lele ámo o ko wane peeda.

3. Kẽ ne yi swẽyio teble no hnyi, ná komla-sõ e na ibo dene ná dida ni ne;

4. Na swẽyio-teble a hnyiede be mu nu hudika; nẽ ná Buo, no yi hudika, o nyebwetu bo mu mó pee, kre pebe.

5. Nẽ ne yi bede, na wo yeyedao ye: kore bo yi bede, nẽ o nowane ne ne, e mo bo nyinade sinegoge biyo, nẽ kre tide gaba idi, nyebo bo mu no yi a ta. Hãteno ne lele ámo, o ko wane peeda.

6. Kẽ ne yi bede, bé pade kai gburu kudi, nẽ ne ka ná meyu, bé bede ná Buo no nede hudida, mo nẽ ná Buo no nede hudida, kre pebe o di mó peemo.

7. Nẽ bá yi bede, á na hlida no tene dako ni ne: kore wa wore ye ne, o wĩ mi wõemo tenepono ẽ ho a ta.

8. Nɛɛ, á na wo no yɛ; kɔre á Buo nɔ nedɛ yeu, ibo dene á idɛ, pledõ á mi nɔ idademɔ

9. Nɛɛ, kre bá nu ɔ mɔ bededa: Á Buo mɔ nɔ nede yeu, ná nyine bɛ Kɔñe.

10. Ná dible bɛ di. Ná woro bɛ nuiedɛ konɔ mɔ, tɛne ɛ niede yeu.

11. Hnyi àmo nyenayedo nɔno ɛne dibade.

12. Nẽ bé po àmo hwĩso ko ná tibi ne nedɛ àmo mɔ a ta, tɛne à ni à pe nyono o bli a tibi kwa, hwĩso yi,

13. Nẽ na wo àmo mɔ, à na bide tudɔtu nyẽ; nɛma bé ha àmo ku yɛ; Ɛmo mó kɔ dible, mó kɔ ɛ kpwẽ, mó kɔmaa ɛ teayiboaeda ti gbiyɛ: Amɛn.

14. Kɔre bá po nyebo hwĩso ko wa tewora a ta, nẽ â Buo nɔ nede yeu, ɔ po ámo hwĩso ko á tewora a ta, yi.

15. Kẽ bá yi, á ne po nyebo hwĩso, ko wa tewora a ta, nẽ á Buo ye ámo hwĩso po ko á te-wora a ta, yi.

16. Ɛbe no di bá yi ádui kanõ pe, á na wo yeyedao yɛ hono nɛne ware yibwa: kɔre no nɛne ware yibwa, nyebo bo mu nɛ yi, tɛ o po wadui kanõ. Hãteno ne lele ámo, o kɔ wane pɛeda.

17. Nɛma ne yi dui kanõ pe, be prru ná lu nɔ, nẽ bé yeda ná yibwa nɔ:

18. Ɛ ne di nu ɔ mɔ nyebo bo mu nɛ yi, tɛ pe dui kanõ, kẽ ná Buo nɔ neo hudida, bɔ mu nɛ yi a ta; nẽ ná Buo nɔ yi hudida, kre pebe ɔ di mo pɛemɔ.

19. Á na kwe woro-yɛ kũnede yibwa nɔ kre konɔ mɔ, tɛne mɔte kɔ ta hɛ e hie ne gbwĩ, nẽ tɛne yidio wẽ *kiya* o yidi:

20. Kẽ bá kwedede á wore-yɛ-kũnede yeu; tɛne mɔte kɔ ta hɛ e ne hie ne gbwĩ, nẽ yidio ne wõ *kiya*, o ne yidi.

21. Emo, tɛne á woreyɛkũnede nede, kreno á wore mio nemɔ, yi.

22. Fɛ a pebe nɛnɛ mɔ yie; nɛɛ ná yie bɛ wɛ hine nɛ̃ na fɛ gbiyɛ pebe nɔ wɛ

23. Kɛ̃ ná yie bɛ nyineyinɔ nɛ̃ hede heidɛ yidide mó fɛ nɔ. Nɛɛ, dɛnɛ ɛ mɔe ná pebe be nu heidɛ, hane heidɛ nɛno die bɛmo?

24. Nyɔ ye ne boade bɔ nu kɔo sɔ̃ a wĩ; kɔre ɔ mi ɔbe nyãmɔ, ɔ mu ɔbe nowane; õ-o ɔ mide ɔbe mɔ ŋmɛ̃-mɔ, ɔ mu ɔbe lu nɔ yi. Á ye ne boade ba tu Ñyesoa kɔ mamon hɛ yimɔ.

25. Nɛɛka, nè lele ámo, ɛ na pepa ámo wore nɔ, á hõ-nõ a ta, ɛ mɔ, be dɛ á mi dimɔ, õ-o be dɛ á mi namɔ: õ-o ko fe a ta, be dɛ be á mi nɔ pomɔ. Ple hõnõ a te yeo fɛ a te hi, nɛ̃ fɛ yeo diepode a ta hi?

26. Bá yi yeu a neble: ɛmo e ne dɔ *teble*, kre e ne čɛ ne yi, e ne kwede ne to-kiya yibwa nɔ yi: nɛma á Buo nɔ nede yeu ɔ klede ne. Ple á te yeo wa te hi?

27. Nɛ̃ á nyɔ be noɛ, bã ɔ pepa ɔdui woro nɔ, ɔ mu ɔdui a fɛ kyubete dõ kɛ pode?

28. Nɛ̃ dɛɛka á pepa ádui wore nɔ diepode a te, di? Bá tao blla ne nede mobo mɔ nɔ bayi: hane e ni kũɛ: e ne nu kõwa e ne nyinɛ gise yi;

29. Nɛmase ne lele ámo Sɔlomon bã-a ɔ poda ɔ yinɔnɔ pɛdede a popleyinɔ nɔ, ɔ ne pɛdeda hwõ dene nede e yɛe yɛ.

30. Nɛɛ Ñyesoa bɔ yide mobo a pidi nɛ nede mobo nɔ pɛde, hɛnɛ neo nyena, nɛ̃ nyena be nya e poɛede kudi-pĩ-ya kudi, ple ɛ na worɛ nɔ nɛ, ɛ mɔ, bɔ hnyi ámo die-pode nɔ, o ámu no o hãtepoɛ kime?

31. Nɛɛka, á na pepa ádui wore no, á na ponɔ ne, ɛ mɔ Dɛnɛ mi dimɔ? O-o dɛnɛ à mi namɔ? O-o diepo-de bɛɛ à mi nɔ pomɔ?

32. (Kɔre dene e popleyinɔ nɛ nedɛ Dako pɛ̃ nɔ) ɛmo á Buo nɔ nede yeu ibo nɛ tɛ á idɛ dene nedɛ wɛ.

33. Kẽ ba pɔ̃ Ñyesoa a dible, kɔ o hã kpone hɛ nɔ pledo, nẽ hede dene nede e hnyiɛe ámo ne mɔ wɛ.

34. Neeka á na pepa ádui wɔre nɔ nyenadiade a te; kɔre nyenadiade mia ɛ nɛ woremɔpepa te yamɔ. Nyenayedo dō ɛ ne kide ho ne, ko nɛ mɔ.

LU VII.

1. Á na bɛ ṅɛ, á ne di ṅɛ bɛe.

2. Kɔre tɛne á ni *bino* a ṅɛ bebɛ, kre o mi á ṅɛ bebɔ numɔ yi: nẽ tɛne á ni de a senanena ko bino mɔ, kre o mi á de a senanena numɔ di.

3. Nẽ deeka, mɔ yi kɔdeyɛ nɛ nede bebu yie, kre ne tu tu ne nede dui yie, yimɔ?

4. O-o hane mie bebu a yɛ poɛ, bɔ mò, bè hade mó kɔde-yɛ yie; nẽ yi, tu nede dui yie?

5. Mɔ yeyedaɔ no, tede-kene bé hade tu dui yie, nẽ hede tɛ nɔ pee, be mude bebu kɔdeyɛ yie ha.

6. Dɛnɛ kɔṅe á na hnyi nɔ gbwĩ, nẽ á na poo á pɔrle botye yɛ, e ne di ne kɛ nɔ na, e ne te mo yɛ hmɛ di, e ne te mó mli

7. Bá ida nɔ, nẽ ɛ mu ámo hnyiɛ; bá pɔ̃nɔ, nẽ á mi ne nɔ yamɔ; bá benɔ, nẽ ɛ mi ámo yɛ krɛemɔ:

8. Kɔre be nyɔ be, ɔ idɛ nɔ nẽ ɔ yi nɛ ne; nẽ be nyɔ be ɔ pẽ-nɔ, nẽ o yi nɛ ne; nẽ be nyɔ be, ɔ be nẽ ɛ krɛe nɔ yɛ.

9. Nẽ á bae be nɔ neeo, hɔnɔ ɔ yu bɔ idade nɔ dibadɛ, o mu nɔ siɔ hnyi.

10. O-o bɔ idade nɔ ɛ hnɛ ɔ mu nɔ sidɛ hnyi?

11. Nẽ, ámu no mɔ nyebo kukwi, bé yi nɛ ibwe, ɛ mɔ, bá hnyi á yiru hã teble nɔ, hane ɛ woreda mie numɔ, ɛ mɔ, á Buo nɔ nede yeu nyono o idede nɔ hã teble, bɔ mu no hnyi yi!

12. Nɛɛ, dene e popleyinɔ, á ponɔ, nyebo bo nu ámo mɔ ne bá nu no mɔ, yi: kɔre ne mɔ tede kɔ profetebo, *a wi.*

13. Bá padeo kinu nɔ kime idi nɔ: kɔre kinu nɛ boa wunɔ nɔ, nɛ̃ ɛ tidɛ boa kɛ nɔ, hene minede gbwĩhiena, nɛ̃ nyebo poplande o mideo nɛ idi:

14. *Nɛ̃* tenepono, e kinu kime idi nɔ, nɛ̃ ɛ tide kime kɛ nɔ, hene minede hõnõ tedɛ, nɛ̃ e nyebo kpra no yi nɛ.

15. Ba mayio ko sekɔ profetebo mɔ, hono o pe blable a diepode o dide ámo, sebade kre no kudi o ne hwɔ̃ krãno wolfe yɛ.

16. Wa popo-bui ne á mi no yidodemɔ: Ple nyebo hɛde kẽwɛ a bui wi-i-ti ya, hẽ buɛ̃ bui kre wiibleble ya.

17. Kre nɛ ne, hã ti a popleyinɔ e pe hã bui; kɛ̃ tu krã ɛ pe bui krɛ̃.

18. Hã tu ɛ na po bui krɛ̃, kre tu krã na po hã bui ne yi.

19. Ti a popleyinɔ ne e ne po hã bui, e hlɛe ne nɛ̃ e poɛe tɔ.

20. Nɛɛ, wa popo-bui ne á mi no yidodemɔ.

21. E ye nyono o popleyinɔ, o ponɔ Kɔɔ, Kɔɔ, no o mide yeu a dible pamɔ: kɛ̃ nyonɔ ɔ ni ná Buo nɔ nede yeu a lu.

22. Kre nyenayedo nɔno idi nyebo poplande minɔ pomɔ, à yeade ná nyine profesaie? à yeade ná nyine kwi hɛde? nɛ̃ à yea gedide a de peplande ná nyine nine?

23. Nɛ̃ hede miwa no lelemɔ pee, ne yea ámo ibwe: bá wodɛ mò mɔ, ámu no ni kpone kukwi.

24. Nɛɛka be nyɔ be ɔ wɔ̃ nà wĩ ne nedɛ, ɔ yi ne ni, pe nɔ tɔ̃kɔɔ mɔ, hɔnɔ podao ɔ kai siɔ kɛ;

25. Nɛ̃ nũ bidao, nɛ̃ yiyini didao, nɛ̃ duduidu duidao, e beda kai nɔno yɛ; kre ɛ yeda bro wora; tenepono ɛ tuiedao siɔ kɛ.

26. Nẽ be nyọ be ọ wọ̃ nà wĩ ne nede, kre ọ ne nu ne, ọ mi kupebu mọ poemọ, họnọ podao ọ kai pesọ kẹ;
27. Nẽ nũ bidao, nẽ yiyiui didao, nẽ duduidu dudao, e beda kai nọno yẹ, nẽ ẽ worada bro; nẽ ọ gbwĩhic ẹ boadakpwẽ.
28. Nẽ kre nẹ nena, tẹ Jesu wẹda te ne nedẹ a tuẹ mọ, nyebo gedidade ọ tọdete a ta:
29. Tenepọnọ ọ tọdeda no wĩ-kẹ-kọọ ka, nẽ ẹ yeda kịneo a dẹ yẹ wo.

LU VIII.

1. Tẹ ọ tedao tebwe-lu, powa a de peplande kwẽda nọ mọ.
2. Nẽ, yi, hịnanuọ didao nọ mọ ọ bededa nọ mọ, ọ pọnọ, Kọọ né wẽ, né pẽyã mò ne.
3. Nẽ Jesu soroda ọ sõ ọ toda nọ nọ, ọ pọnọ, nè wẽ ne; bé pẽyãẹe. Nẽ wõdõ a ta ọ hịnã pẽyẽena.
4. Nẽ Jesu poda nọ yẹ nọ, Mayio, ne di nyebwe te lele; kẽ be mu, nẽ mu dui priste yẹ tede, nẽ dẹnẹ Mosẹse pọnọ bẹ hyiẹe yidodedẹ a ta be mu nọ hnyi.
5. Nẽ tẹ Jesu pada Kepurneom, Senturion-pe didao nọ mọ, ọ badeda nọ,
6. Ọ pọnọ, Kọọ nà leyu nọ pẹde bli-kai biyo, ọ krẹ hnibabwe ni ẹ hẹe nọ ku.
7. Nẽ Jesu poda nọ yẹ nọ, mi nọ pẽyãmọ dimọ.
8. Nẽ Sẹntyurione tuda nọ ṅe, ọ pọnọ, Kọọ yede nẹ wẹ, bé dide bli kai biyọ; kẽ né po wĩ, nẽ nà leyu pẽyẽẹe ne
9. Ẹmo nà nyebwe-tu di kpwẽyie, ne kọo soyebo wĩ kẹ; nẽ ne lele ọbe ne pọnọ, mu, nẽ ọ mu ne; nẽ ọbe Di, nẽ hede ọ di ne; nẽ, nà leyu, Nu dẹnẹ nedẹ, nẽ ọ nu nẹ ne.

10. Tẹ Jesu wǫ̃na te ne nedẹ, ẹ gedidade nǫ, nẽ ǫ poda, nyono kweda nǫ mǫ, yẹ nǫ, hãte ne lele ámo yea hãtepoẹ ne nedẹ yi, bẹ bẹ nǫ, õ-o, bã kre Israelbo nyẽ.

11. Nẽ lele ámo ne, nyebo poplande minǫde idu-lu kǫ nisede hẹ wodemǫ, o kǫ Abraham hẹ, nẽ Isake, kǫ Jakobo hẹ yidi, o munǫo yeu a dible nyẽ tedẹ dõ ne.

12. Kẽ dible a yiru minǫde hedẹ ne nedẹ diye tuimǫ; kreno ẹ minǫde wiwẹ kǫ nyẽ-diẹ hẹ kǫmǫ.

13. Nẽ Jesu poda sentyurion yẹ nǫ, mue; nẽ tẹne nu ẹ hãte poẹ, kre bẹ nuieo ko mo mǫ. Nẽ ǫ leyu pẽyãẹena kre aua dõ nǫno idi.

14. Nẽ Jesu padade Petro a kai biyo, ǫ yida ǫ nyine a de, ǫ pedao, ǫ kreda khẹ nenade nǫ fẹ.

15. Nẽ ǫ toda ǫ kwa nǫ, hede khẹ wedade nǫ fẹ ne: nẽ ǫ duda yẹ, ǫ tida no yimǫ.

16. Nẽ tẹ widẹ tuda hede o yadade nǫ mǫ nyebo poplande no kwi nenade fẹ; nẽ ǫ hadedade kwi ǫ wĩ, nẹ o pẽyãna krao a popleyinǫ:

17. Tẹ wĩ, ne Esaia tuda e na yadeo, e ponǫ, ǫ nyebwe-tu du ànẹ kwẽde, ǫ pode anẹ kẹkra ǫdui fẹ.

18. Nẽ tẹ Jesu yida powa ado poplande, ǫ leleda *ǫ monao o ko no hẹ* bo wodao, bo bidedade ni nẹnẹ kẹ

19. Nẽ kineo te didao nǫ mǫ, ǫ po-nǫ, Koo wẹne be kwẹ mó mǫ, be tẹbe ne mide.

20. Nẽ Jesu poda nǫ yẹ nǫ fokse kǫ bidi, nẽ yeu a neble kǫ hli; kẹ to-nyebo a Nyebe-Yu tẹne ǫ mi ǫ lu peemǫ ǫ ye nẹ kǫ.

21. Nẽ ǫ mǫnaǫ be poda nǫ yẹ nǫ, bǫ mò be muo buo ha pledõ.

22. Kẽ Jesu poda nǫ yẹ nǫ, kwẹ mò mǫ; nẽ koo bo hao wa koo.

23. Nẽ tẹ ǫ bidade kobotõ kudi ǫ mǫnao kweda nǫ mǫ.

24. Nẽ, yi, kyekyẹidu kyẹdade idu kẹ, ẹ nu de e budida kobotõ lu nọ; nẹma ọ mọna nyịnọ

25. Nẽ ọ mọnao didao nọ mọ, o hada nọ nyịnọ, o ponọ, Kọọ ha àmo konọ; à kwe ne.

26. Nẽ ọ poda no yẹ nọ, dẹẹ á kọ hwanõ dị o ámu no o hãtepoẹ kịme? Hede ọ duda yẹ, ọ hlịda duduidu kọ idu hẹ mọ; nẽ e nuna gbwe, wẹ.

27. Nẹma ẹ gedidade nyebo nono ne, o ponọ, nyebwe a̱ kpru be nọ neẹdẹ, ẹ mọ bã ẹ nu duduidu kọ idu hẹ nẽ e ni ọ wĩ.

28. Nẽ tẹ ọ didade *ni a waa* be mọ, kre Gadarinwẹ a̱ bro kẹ nyebo sõ no kwi nenade fẹ, o kọ nọ hẹ mwainena, o wodade wudidi kudi, o bẹda baka, kre nyọ yedade wẹ bọ hinenao tẹ neno.

29. Nẽ, yi, o yaedade wĩ o ponọ, te be kọ ámu hẹ à kọe Jesu mọ Ñyesoa a̱ Yu no? Didedẹ be mu àmo ku ha pledõ, à ti bẹ munọe nyịnẹ.

30. Nẽ botye a̱ de peplande a̱ ju, nenade, e hlọdao mọ, e yida dibade di;

31. Nẽ kre ẹ nena, kwi badeda nọ o ponọ, ne hade ámo bọ àmo bà bide botye a̱ ju nyẽ.

32. Nẽ ọ poda no yẹ nọ, bà mude. Nẽ tẹ o wodade, o bidade botye a̱ ju nyẽ: nẽ, yi, botye a̱ ju a̱ popleyinọ, e gbadade kwidida tẹnẹ ẹ bẹda wudi, e bidade idu, ni lada ne.

33. Nẽ nyono tida ne yimọ, o kwịdida o munenade orõ, o mlina te a̱ popleyinọ wẹ, e kọ dẹnọ ẹ nụina nyono kwi nenade fẹ hẹ.

34. Nẽ, yi, orõ a̱ popleyinọ o wodade o dida Jesu nya bẹdemọ; nẽ tẹ o ẏida nọ, o bạdeda nọ, bọ munade wa ble tẹdẹ wo,

LU IX.

1. Nẽ o bidade kobotõ kudi, o tana ni, nẽ o didade o ne oro.

2. Nẽ, yi, o yadao no nyebwe mo hono hnibabwe nina, o pedao bede ke; nẽ te Jesu yida wa hatepoe, o poda nyono huibabwe nina ye no, nà yu, ná plo be ble; ná kpone kukwi poee hwīso.

3. Nẽ, yi, kineo te, o hlidade wadui kudi no, e mo nyebwe no nede, o fre Ńyesoa ne.

4. Nẽ te Jesu iboda wa te ne o hiena wore mo no, o pono, dee ámu hie te kukwi wore mo no di?

5. Ple, e de be woree e mo be pono, nà kpone kukwi a te poee hwīso; hẽe be du, ye be na?

6. Kẽ bá mu ne ibo e mo, te to-nyebo a nyebe-yu, o ko kpwẽ kre bro mo bo po kpone kukwi hwīso (hede o poda nyono huibabwe nina ye no,) du ye, gba ná bede, nẽ be mude bli kai ye.

7. Nẽ o duda ye, o wodao, o munade o bli kai ye.

8. Nẽ te powa yida ne, hede o gedidade nẽ o boaeda Ńyesoa a te yi, hono hnyina nyebo kpwẽ tu neno.

9. Nẽ te Jesu yidade te neno we, o yida nyebwe o nyine mona Mataio, o nenao kustom kai ye: nẽ o poda no ye no, kwe mò mo. Nẽ o duda ye, o kweda no mo.

10. Nẽ kre ne nena, te Jesu nenao dibade mo, kre kai biyo, yi, wudi-kweo a do poplande ko nyebo kukwi he, nẽ o monao yidi, o nenao no mo.

11. Nẽ te Faraisibo yida ne, o poda o monao ye no, Deeka á Todeo, di dibade kre wudi-kweo ko nyebo kukwi he mo?

12. Nema te Jesu wõna ne, o poda no ye no, nyono ne hãka o ne ida deyo, ke nyono o kre.

13. Nɛma, bá mu, á mu dɛnɛ wĩ ne nedɛ hẽne, nɔ yido, e mɔ, ne idɛ ware-kɔɛ, ye lɛɛ-teble ida: ɛmo ye hã nyebo woro-mɔ-hiɛ dɑmɔ di, kẽ nyebo kukwi nõ.

14. Jɔne a mɔnao didao nɔ mɔ, o ponɔ, hane ɛ nuɛ à kɔ Faresibo hɛ, ti peplɑnde, à ne hine-mɛ, kɛ̃ na mɔnao, o ne po wadui kanõ.

15. Nẽ Jesu poda no yɛ nɔ, ple blepaɔ-a gburo a yiru mi dumo-tumɔ, blepaɔ bɔ te bɔ nede no mɔ: nɛma ɛ nyenayede minɔo nyinɛmɔ, tine blepaɔ minɔo hɛemo, nẽ hede o na hinenɔmɛ ne.

16. Nyɔ ne ŋmãne dɑro čau dɛ daro daa: *be nue ne*, hede dɛnɛ ɛ poɛe, bɛ mue ne ŋmã, ɛ heya nɛ yɛ, nẽ ɛ kekinede bidi kɛ nɔ.

17. Nẽ nyebo ne pode wɛ̃ẽ idaede sodi daa kudi nɔ, yi; be nuɛ ne hede sodi wɛ̃ ne, nẽ wɛ̃-ẽ worɛo, nẽ sodi hie gbwĩ: nɛma o pede wɛ̃-ẽ idaede sodi idaede kudi nɔ, nẽ e tae sõ neede hãka.

18. Tɛ ɔ yida te ne nedɛ ti, yi, wĩkɛkɔo te didao, ɔ bededa nɔ mɔ, ɔ ponɔ, nà nyinɛ-yu ko ne, nɛ nede; nɛma né dide, né poo nɔ kwa fɛ, nẽ ɔ ne konɔ.

19. Nẽ Jesu duda yɛ, ɔ kwɛda nɔ mɔ, kre ɔ mɔnao nuna, yi

20. Nẽ, yi, nyinɛ te hɔnɔ gĩ nunenao yede punɔsɔ̃ ɛ čɛda nyinɔ nɔ, nɔ dideda nɔ kede, ɔ toda ɔ raure a meã nɔ;

21. Kɔre kre ɔdui kudi ɔ hlida ne, ɛ mɔ ne to ɔ raure nɔ, nẽ ne ne hãka.

22. Nɛma Jesu hiena ɔdui mɔ, nẽ tɛ ɔ yida nɔ, ɔ ponɔ, Nyine-Yu ná plɔ bɛ ble; na hãtepoɛ nɛ nu mó ne ne hãka. Nẽ nyinɛ, nena hãka wodao aua nɛno idi

23. Nẽ tɛ Jesu didade wĩkɛkɔo a kai biyo, nẽ tɛ ɔ yida bleo kɔ nyebo be hɛ o yida hedɛ pe,

24. O poda no yɛ no, ba wode, nyinɛ-hya o ye ko, o mɔɔ ne. Nɛ̃ o kyadeda no kwɛ̃e.

25. Nɛma tɛ o podade nyebo diyɛ, o padade, o blida o sɔ̃ kwa, nɛ̃ nyinɛ hya duda yɛ.

26. Nɛ̃ o nyinɛ wɛda bro nɔno a popleyino lu.

27. Nɛ̃ tɛ Jesu wodade tɛno dɔo sɔ kwɛda no mɔ, o yaedade wĩ, o pono, mɔ Davide a yu, à ware bɛ nu mó.

28. Nɛ̃ tɛ o pada kai biyo dɔo didao no mɔ; nɛ̃ Jesu poda no yɛ no, ple, á pe nɛ hãte, ɛ mɔ, ne wɛde dɛnɛ nedɛ a nuɛ? O poda no yɛ no, Awi, Kɔɔ.

29. Hede o toda wa yi no, o pono, tɛne á hãtepoe ne, kre bɛ ne ko ámo mɔ.

30. Nɛ̃ wa yi kreedayɛ; nɛ̃ Jesu leleda no, o pono, bá mayio nyebwe te o na ibo te neno.

31. Nɛma tɛ o wodao o gbɛ̃eda o nyinɛ ble a popleyino nɛno kɛ no.

32. Tɛ o yidade we, yi, o yadao no, nɛ-po-wĩ-nyebwe mɔ, hono ku nenade fɛ.

33. Nɛ̃ tɛ ku wodade *no fe*, hede nɛ-po-wĩ-nyebwe nɔno poda wĩ: nɛ̃ ɛ gedidade powa no, o pono ɛ yea yie kre Israele.

34. Nɛma Faresibo no o poda no Beɛlzebube no mɔ kwi a lu, no o hedede kwi.

35. Nɛ̃ Jesu nɛna wa orɛ̃ hwɛ kɔ orɛ̃ yɔ hɛ kɛ no, o twɛdeda no kre wa sinegoge biyo no, o prityeda dible a hã-tibosa, o pɛyãna kɛkrade a kpli-kpli ɛ kɔ kwɛ̃de a kpli-kpli hɛ ne nenade nyebo nyɛ̃, wɛ

36. Nɛma tɛ o yida powa, wa ware nina no wɛ, tenepono o wɔda, nɛ̃ o gbõgbɛ̃da no, o ne hwõ̃ blable ne e yi yituo kɔ.

37. Hede o poda o mɔnao yɛ no, hãteno čeda boa ne, kɛ̃ kõwa-nuo mabo no:

38. Bá bede čęda a Koo mo, bo mude kõwanuo bc o čęda ya.

LU X.

1. Nẽ te o dada o monao punosõ, o hnyina no kpwẽ ko šui kukwi mo, bo munade ne *nyebo fe* ha, bo muna kekrade a kpli-kpli, ko kwẽde a kpli-kpli he, pẽyã.

2. Ne Aposlebo punosõ kre o nyine nena; wa tedo do, mo Simon, hono o dededa Petro, ko o bebu Andrea he: Zebedaio a yu, Jakobo, ko o bebu Jone he;

3. Filipe ko Batolomaio he; Tomase ko wudi-kweo Mataio he; nẽ Alfaio a yu Jakobo, ko Lebaio he, hono o seye nyine mo Tadaio he;

4. Kananpe Simon ko Judas Iskariote, hono poda no o nyão kwa, he.

5. O punosõ nono Jesu tedade, o leleda no, o pono, á na mude Dako tede no, nẽ á na ya Samarewe a orõ te, yi.

6. Kẽ dene mo e hã de ne mo, bá mude Isreelbo a nablewe a blable no o wã, mo.

7. Nẽ ba yi mi, bá pritye, á mu no po yeu a dible e nyineo ne.

8. Bá pẽyã krao, bá ha hinanuo hine, bá ha koo kono, bá hade nyebo kwi fe no; putuputuka, e hnyiee ámo ne mo, putuputuka bá hnyi ne nyebo no, yi.

9. Á na põ seni no ke silva-wudi, ke brase ke á wudible mo;

10. Ke kediwu ko á daba mo, ke yidi-dare sõ yi, ke wisube, ke kodu; emo kõwa-nuo bledc o dibade ye.

11. Nẽ bc orõ hwe be no, õ be orõ bwi be kudi ne, á yade, bá yeda no, nyono o neede o mo á hã *nyebwe;* nẽ kre no mo bá neede, bá tedode te neno wo.

12. Nɛ̃ bá pa kai te biyo, bá bisi ɛ *nyebo.*

13. Nɛ̃ kai nɔno *ã nyebo* bo nu á *he nyebo,* nɛ̃ ánɛ krubwe bɛ dio no mɔ: kɛ̃ bo ye á hã nyebo nu, nɛ̃ á krubwe bɛ didɛ ámo mɔ kedi.

14. Nɛ̃ be nyɔ be, ɔ ye ámo yɛ krrɛ, ɔ yɛ ɔ ye á wĩ wɔ̃, bá yidɛ ɔ kai biyo we, bã ɛ orɔ̃, nɛ̃ ba hade ɛ pubwi be nɔ.

15. Hãtɛno ne lelɛɛ ámo, ɛ mie hãka nemɔ ko Sodom kɔ Gomɔro hɛ mɔ te-hla nyenayedo a ti, hio orɔ nɔno.

16. Ba yi! nè tɛde ámo, ɛ ne hwɔ̃ blable, e bide wolfe nyɛ̃; nɛɛ bá ne na hwɔ̃ sida, nɛ̃ bá plɔ hwɔ̃ hunubwi.

17. Kɛ bá mayio ko nyebo mɔ; kɔre o mide ámo tehlada mɔ gbamɔ, o mu ámo bi kre wa sinegoge biyo.

18. O mi ámo gomlabo kɔ kiũbo hɛ yɛ gbamɔ, ɛ mu yidodɛ nu ko no mɔ, o kɔ Dako hɛ.

19. Kɛ̃ bo poo ámo nyebo kwa, á na hie nɛ wore mɔ, ɛ mɔ, hanɛ, õ bɛ te be ne bá tu; kɔre ko aua dõ nɔno idi ɛ mi ámo ɲinyiɛmɔ, ɛ mɔ te ne bá tuwa.

20. Ɛmo ɛ ye á nyebwetu no mi ne hlimɔ, kɛ̃ á Buo a Šiu, nɔ hlidede ámo fɛ.

21. Nɛ̃ bebu mi bebu komɔ tɛmɔ, nɛ̃ buo ɔ yu: nɛ̃ yiru mi yɛ dumɔ ko wa krihao yɛ, bo mu no komɔ tɛ.

22. Nɛ̃ nyebo a popleyinɔ mi amo nyãmɔ ko na ta; nɛma bɛ nyɔ be ɔ woro ɔ blimaa ne kwa, kɛ ɔ seda idi, nɛ̃ ɔ minɔ wamɔ.

23. Kɛ̃ bo yi ámó swɛ̃ ti kre orɔ̃ bɛ kudi, bá gbade ɔbe kwidida mɔ: kɔre hãteno ne lele ámo, á na wedo Israɛle a orɛ̃ lu nɔ nɛ, pledõ nyebo a nyebɛ-yu munɔ di.

24. Monaɔ ɔ ne hio ɔ tɔdeɔ, nɛ̃ leyu ɔ ne hio ɔ kɔɔ, yi,

25. Ɛ wɛmɔ, mɔnaɔ bɔ wo ɔ tɔdeɔ yɛ, nɛ̃ leyu bɔ wo ɔ kɔɔ yɛ. Bo dade kai a buo Beelzebube, ɔ nablewɛ a dɛ na boa nɛɛ?

26. Nɛɛ, á na pie wa hwanõ: ɛmo dɛ na kaɔ yɛ kre e na bidɔ pebe; nẽ dɛ na hudiɛɛ kre ɛ na iboɛwa ne, yi.
27. Te ne lele ámo kre heidɛ, neno bá tudede pebe; nẽ tene á wõnede noã, neno bá tudede kai-lu.
28. Nẽ nyono o lɛ fɛ, kre o ye ne boade bo la šiu, á na pie wa hwanõ: kẽ nɔ a hwanõ bá pie, hɔnɔ boade bɔ la šiu kɔ fɛ hɛ kre ku a tɛdɛ.
29. O ne pru sebia sõ ko kɔba-yɛ mɔ: nɛma e yɛ dõ e na bio bro mɔ ne, kre á Buo na ibo ɛ te ne:
30. Nema ádui a lu-hwĩnyaie e hidɛɛ ne wɛ.
31. Nɛɛka, á na pi hwanõ, á te hio sebia a de peplande a te.
32. Nɛɛ be nyɔ be ɔ wɛ̃nɛ nà te yɛ kre nyebo yɛ, nɔ ɔ te minɔ yɛ wɛ̃nɛmɔ kre nà Buo nɔ nede yeu, yɛ.
33. Kɛ̃ be nyɔ be ɔ gade nà te yɛ kre nyebo yɛ, nɔ ɔ te minɔ yɛ gademɔ ko na Buo nɔ nedɛ yeu yɛ.
34. Áh wore na ponɔ ne, di woroworɛ yamɔ kre konɔ mɔ: yede woroworɛ konɔ mɔ yamɔ di, kɛ̃ pliyɛ.
35. Ɛmo, ne di nyebwe kɔ ɔ buo hɛ kyidida heidi pomɔ, nẽ nyinɛ-hya kɔ ɔ dɛ he, nẽ baade kɔ dɔ hɛ.
36. Nẽ nyebwe a nablewɛ mi ɔ nyão numɔ.
37. Be nyɔ be ɔ nowane buo bã de hio mò, ɔ ye mò yɛ blɛde: nẽ be nyɔ be ɔ nowane nyebɛyu bã nyinɛyu hio mò, nẽ ɔ ye mò yɛ blɛde.
38. Nẽ be nyɔ be ɔ ponɔ ɔ ye ɔ krɔse yɛ du, ɔ ye mò mɔ kwɛ, nẽ ɔ ye mɔ yɛ blɛde.
39. Be nyɔ be ɔ pɛ̃ ɔ hõnõ nɔ nẽ ɔ wãe nɛ ne; nẽ be nyɔ be ɔ wãe ɔ hõnõ ko nà ta nẽ ɔ mi nɛ yimɔ.
40. Be nyɔ be ɔ krrɛ ámo yɛ, nẽ mò ɔ krrɛ yɛ yi; nẽ be nyɔ be ɔ krrɛ mò yɛ, nẽ nyɔnɔ ɔ tɛdɛ mò, nɔ ɔ krrɛ yɛ, yi.
41. Be nyɔ be ɔ krrɛ prɔfete yɛ ko prɔfete a nyinɛ a ta, nẽ ɔ yidɔ prɔfete a pɛɛda: nẽ be nyɔ be ɔ krrɛ hã

nyebwe ko hã nyebwe a nyine a ta, nẽ o yido hã nyebwe a peeda.

42. Nẽ be nyo be o hnyi de yo nono neoro kobo dõ, ko monao a nyine a ta, hãtenõ ne lele ámo, o na wãe o peeda ne.

LU XI.

1. Nẽ kre ne nena te Jesu weda o monao punosõ a leleda mo, o wodao teno, bo munade wa orẽ kudi tode nẽ bo muna pritye yi.

2. Nẽ te Jone nenade jẽ, o wõna Kraise a nunude a te, hede o tedade o monao te sõ,

3. Nẽ o poda no ye no, ple mo no te nyono mina dimo no, hẽ bà fo o te?

4. Jesu tuda no ńe o poda no ye no, Bá mu tene á wõ ko dene á yi he á mu Jone e te lele:

5. E mo, te ᵭoo te no, nẽ diegyidao ne no, hinanuo pẽyãe ne, nẽ sũo wã te no, koo hee kono no, nẽ ko swẽyio mo hãtibosa prityee ne.

6. Nẽ nyo nono o ko krubwe hono ne pie nà twẽ.

7. Nẽ te o yidao we Jesu towanae powa a mo hlihle ko Jone a ta, o po no, De á muna wã wudi á mu yimo di? Ple keniye ne duduidu seke?

8. Kẽ de á wodao á muna yimo di? Ple nyebwe no o diepode blee? Bá yi, nyono o pe blee diepode o nede kiñbo a *kiya* biyo no.

9. Kẽ dene á wodao á muna yimo di? Profete? Awi ne lele ámo no, o te hio profete a te, yi.

10. Emo no mo nyo o te kinee, e mo, Yi, nè tede nà tedenoteo bo mude mò nya ne, bo mu nà tido hmlene ko mò ye.

11. Hãteno, nè lele ámo, ko nyono nyino ko nyẽ, e nyo

yea ta we, o yea Jone Baptaiseo hi: nemase nyono o kime hio o bino kre yeu a dible mo, no o te boae yi o hio o te.

12. Nẽ wode Jone Baptaiseo a ti idi be ye ti neno ke, o krre yeu a dible ye bebaka, nẽ beo gbe ne huwaka.

13. Profetebo a popleyino nono ko Tede he profesaieda ple e ye Jone ke.

14. Nẽ bá wẽ bá po ne hãte, no mo Eliase no, hono mina dimo.

15. Be nyo be o ko noẽ e yi te wõ, nẽ bo wõ ne.

16. Nema de be be pode nyebo kpru no nede mo? E wo ye te hyeyiru no nede mãeye, nẽ te ote o na da wa bino,

17. Te o na pono, à bie ámo bibide, kre á yea wora yi: à tuie ámo dumo, kre á yea we.

18. Emo te Jone dida, o ne tada o ne nana no, pledõ o pono, ku nede no fe.

19. Te nyebo a Nyebe-yu di o te ne, o no ne, pledõ o pono, Yi nyebwe no ko krãno, o mo nõnuo no, o mo wudi-kweo ko nyebo kukwi he wa beyu. Kẽ tõ hnyi o yiru ne ne.

20. Hede o towana orẽ ne e kudi o nunenade o gedide baka, yero no podeda, tenepono o yeda wa wore mo hie.

21. *O pono*, Mo ko kide Korasin! Mo ko kide Betsaida! Tenepono gedide hwe ne nueede ámo kudi be nuiedade Turon ko Sidon he kudi, nẽ seeda o muna wa wore mo hie o muna swẽ-dare yidi o munao pumo nyẽ ne.

22. Kẽ ne lele ámo, e mino hã de numo te-hla nyenayedo idi ko Turon ko Sidon he mo hio ámo.

23. Nẽ mo, Kapurneom, no o yaeede e yeu; o minode hele tuimo: tenepono gedide hwe ne nuieede ámo mo, be nunenade Sodom kudi, nẽ o te neede kono mo.

24. Kẽ nè lele ámo, e mino hãka nemo te-hla nyenayedo idi ko Sodom mo hio mó.

25. Kre ti neno idi Jesu tuda ńe o pono, nè bisi mó ne, O Buo, mó no o te yeu ko bro he a Koo, tenepono né hudide te ne nede tõkoo ko naneo he yi, nema né tede ne pane ye.

26. Kre be ne, O Buo, te e nu hã de ko mó yie.

27. Teble a popleyino Buo pode mò ne mo kwa, we: nẽ nyo ye Nyebe-yu ibo, kẽ Buo; nẽ nyo ye Buo ibo yi, kẽ Yu, ko nyono Yu mi no ye tedemo he.

28. Ba dide mò mo, ámu dewe a popleyino no we ku, teble mã no, te na hnyi ámo foda.

29. Bá po nà yoke lo, nẽ ba khe nà te: emo ne plo nẽ ne tee dui a woro ne; nẽ á mi foda yimo ko á šui mo.

30. Emo nà yoke waineo ne, nẽ nà bibledo fee-kwa.

LU XII.

1. Nẽ ti neno idi, te e nuna Sabate nyenayedo, Jesu beda ibo gbõe tie, nẽ te kanõ nuna no, o monao towana ibo a gede, o dida ne.

2. Nema te Farisibo yida ne, o poda no ye no, yi, ná monao ni dene e ye tee nyo bo nu Sabate a nyenayedo idi.

3. Nema o poda no ye no, Ple á yea ne kinede ke hide, e mo, dene Davide nuna, te kanõ yida no ni, o ko nyono o nenao no mo he;

4. Hane o nuna, o padade Ńyesoa a kai biyo, nẽ o dida yetede-fro, hene e yeda tee nu bo dida, ke nyono nenade no mo yi, kẽ pristebo dõ dida ne?

5. Nẽ á yea ne tede ke hide yi, e mo, te pristebo wore Sabate kre temple biyo, kre e ne nu blidi ko no moe?

6. Nema ne lele ámo, kre tede neno, e ko nyo o nedo hono o te boa yi, o hio temple a te.

7. Kẽ bá iboe ne dene wĩ neno hẽne e mo, ide warekoe, ne ida sakrefaisee, hede a yee hã nyebo ne ha.

8. Emo, nyebo a Nyebeyu o koo sabate nyena wĩ ke, yi.

9. Nẽ te o wodao teno o munade wa sinegoge biyo.

10. Nẽ, yi, nyebwete nenade o sõ wode. Nẽ o yedada no no, o pono, ple e ye neko be pẽyã sabate nyenayede idi? te o na yeeda no te.

11. Nẽ o poda no ye no, e nyebwe be no nede ámo nyẽ, bo ko blable dõ, nẽ be bide bidie wudi sabate-nyene, ple o na gbao kwa, o na hade no ne?

12. Nẽ ple nyebwe a te e ye yi boa e yeo blable a te hi bakae? Nee e ye ne ko, be nu hã de sabate nyene.

13. Hede o poda nyebe-yu ye, no, soro ná sõ. Nẽ o soroda o sõ, nẽ e bida kpwẽ di, e wo e bae ye.

14. Hede Farisibo wodao, o tida o sida e mo, hane bo nuna o lela.

15. Nema te Jesu iboda ne, o wodao teno yi; nẽ nyebo peplande kweda no mo, o pẽyãna no ne wẽ.

16. Nẽ o leleda no baka, e mo o na mlinena o te *nyebo* ye;

17. Wĩ ne profete Esaiase tuda be munao yade, o pono,

18. Yi na leyu no ne hade; o mo nà nowaneo, hono o seye o ni ná woro: mide no nà Siu fe pomo nẽ o mi dako tehlila a te ye tumo.

19. O na ple ne, o na yi hli, o na yaede wĩ ne; nyo na wõnede o wĩ tide idi ne, yi.

20. Wowa keniye o na gida ne; nẽ wike ne pe nasino o na moe ne, o te-hlila be tedo seya pledõ.

21. Nẽ Dako mi o nyine woro ye kũne.

22. Hede o yadao no nyebwe hono ku nenade fe, o

doda, o ne poda wĩ; nẽ o pẽyãna no, nẽ nyono o do, o ne poda wĩ o poda wĩ nẽ o tada no yi.

23. Nẽ nyebo a popleyino o gedidade we, o pono nyo no nede o ye Davide a yu?

24. Nẽ te Faresibo wona ne, o pono, nyo no nede o ne hade kwi no, Beelzebube dõ o mo kwi a lu o hedede kwi.

25. Nẽ te Jesu iboda ne tene wa wore tida, o poda no ye no, dible a popleyino, be gra be nu wae nẽ e bata ne: nẽ orẽ gbiye bã kai, be nu wae ko edui mo, nẽ e na nyinao ne:

26. Nẽ Satane bo hade Satane nẽ o nu wae ko odui mo; nẽ hede hane o dible mi dienyenyina numo di?

27. Nẽ nànyebwetu ne yide kwi Beelzebube hade, nyono á yiru hedeede ne di? Nee no mie á te hlao numo.

28. Nema be tee ne hedede kwi Ñyesoa a Šiu, nẽ hede Ñyesoa a dible, e dide amo mo;

29. Nẽ di, hane nyo miede kpwẽneo a kai biyo pepa numo, bo mu no o kai a kponene teble kwa fla, bo ye kpwẽneo moane pledo? nẽ hede o kpũnu o kai ne.

30. Nyo bo yeo mó mo ne, nẽ o hwõ mó ye; nẽ be nyo be o ne kwedede mó teble mo, nẽ o gbobã ne no.

31. Nee ne lele ámo, kpone kukwi a popleyino ko fofre he, e mi hwĩso poemo ko nyebo mo; kẽ Neko Šiu a fofre e na poewa hwĩso ne ko nyebo mo.

32. Nẽ nyo bo tu Nyebo a Nyebe-yu wĩ ye, e mi hwĩso poemo ko no mo: kẽ be nyo be o tu Ñeko Šiu te ye, nẽ e yedo hwĩso poee ko no mo, bã kre kono no nede mo, ke kono be no nede nya yi.

33. Bá nu tu hã tu mo, e bui be mu hãka ne: õ bá nu tu be nyineyino e ko e bui he: Emo ti a popleyino e bui yidoede ne.

34. O ámu sida-nyebo kpru no, kore á nu myebo kukwi,

hane á mie hã te a̱ tue̱ numo̱ di̱? e̱mo te ne hode nyo̱ a̱ woro kudi neno o̱ wono̱ ti.

35. Hã nyebwe kre o̱ hã woro yibwa-no̱-kwede̱, o̱ hede hã te; nẽ nyebwe kuku kre o̱ woro a̱ de krẽ a̱ yibwa-no̱-kwede̱ o̱ hede de krẽ.

36. Nema ne lele ámo wĩ bate a̱ popleyino̱ ne nyebo mi tumo̱ o mino̱ e te no̱ yedecmo̱ kre te-hla-nyenayedo.

37. E̱mo ná wĩ mino̱ mó ṅe̱ hnyimo̱, õ ná wĩ mino̱ mó ṅe̱ hamo̱.

38. Hede kineo te-ko̱ Faresibo he̱, o tuda no̱ ṅe, o pono̱, Todeo à ide̱ bà yi yidodede̱ kre mó mo̱.

39. Nema o̱ tuda no ṅe o̱ poda no ye̱ no̱, nyebo kukwi, o mo̱ nimle-pao a̱ kpru no pẽ yidodede̱ no̱, nema yidodede̱ te e̱ na hnyino̱e̱ no̱ ne kẽ profete Jonase a̱ yidodede̱ dõ.

40. E̱mo tene e̱ nuna Jonase hinade nyenayede tã ko̱ tõyede tã he̱ tudu kudi: kre Nyebo a Nyebe̱-yu mi numo̱, o̱ mude bro wudi nyenayede tã ko̱ tõyede tã he̱ hi.

41. Nineva a̱ nyebo o ko̱ nyebo a̱ kpru no nede̱ he̱ mino̱o nyinamo̱ kre te-hla-nyenayedo, o muno̱ no ṅe ha: teneponọ o hiena wa wore mo̱ ko Jonase a̱ prityeda a̱ ta; kẽ, yi, nyono̱ o̱ te hio Jonase a̱ te, no̱ nede̱.

42. Gide no̱ woda idu-kedi o̱ ko̱ nyebo a̱ kpru nono he̱, mino̱o nyinamo̱ kre te hla nyenayedo, o̱ muno̱ no ṅe̱ ha: teneponọ o̱ wodade bro a̱ seda bo̱ muna Solomon a̱ tõ-te wõ: nẽ, yi, nyono̱ o̱ te hio Solomon a̱ te no̱ nede.

43. Šiu kuku bo̱ wode nyo̱ fe, hede o̱ nenede mema tede̱ no̱, o̱ pẽ foda no̱, kre o̱ na yi ne.

44. Hede o̱ peno̱, mide nene̱ kai biyo mumo̱ tene wodade di̱; nẽ bo̱ di, o̱ yedeo e̱ fro, e̱ yie biyo no̱, e̱ kpõnee.

45. Hede o̱ mi o̱ gbe̱ šui te hmlesõ tide idi, o nyine̱ kpone hio o̱ nyebwe-tu, nẽ o pede, o tĩde; nẽ nyebwe

nǫno a diebǫdede e nyineyinǫ hio ǫ tedǫ dẹ. Kre ẹ mi numǫ ko nyebo kukwi kpru no nedẹ mǫ.

46. Nẽ tẹ ǫ yida nyebo mǫ hli, yi, ǫ dẹ kǫ ǫ bebuno hẹ o nyinenadẹ diyẹ, o idada bo hlida nǫ mǫ.

47. Hede nyebwe te leleda nǫ ǫ ponǫ, ná de kǫ ná bebuno hẹ o nede diyẹ o idẹ na mǫ hlile.

48. Nema ǫ tuda nyǫnǫ leleda nǫ ṅẹ, ǫ ponǫ nyǫnǫ mǫẹ dẹ? nẽ nyono mǫẹ bebuno yi?

49. Nẽ ǫ soroda ǫ sõ kǫ ǫ mǫnao mǫ, ǫ poda nǫ, yi, nà de kǫ ná bebuno hẹ!

50. Kǫre be nyǫ be ǫ mi nà Buo nǫ nede yeu a̱ woro nǫno teẹ nà bebu kǫ nà de a̱ nyine-yu hẹ, nẽ nà de no yi.

LU XIII.

1. Nẽ nyena̱yedo dõ nǫno idi Jesu wodade kai biyo, ǫ nenao idu wĩyẹ̀.

2. Kẽ powa a̱ do poplande o kwededa nǫ mǫ, pledõ ǫ munade kobotõ wudi, nẽ ǫ nenaǫ; nẽ powa a̱ popleyinǫ nyinẹnao gbobo yẹ.

3. Nẽ ǫ leleda no te peplande kre dadegbẽ wudi, ǫ ponǫ, Yi, dǫǫ wodao ǫ muna̱ kpude dǫmǫ.

4. Nẽ tẹ ǫ dǫda ne ebe bidas tidẹ idi, nẽ nebl̀ẹ didao, e worada ne wonǫ:

5. Nẽ ebe bidao siẹ-bro kẹ, tẹne e yeda bro kǫ baka. Nẽ worewore e mena, tẹ e bro yeda wudi hlǫ;

6. Nẽ tẹ wẽ wodade, ẹ siena ne; nẽ tenepǫnǫ e yeda zẽne ko, e yedǫda ne.

7. Nẽ ebe bida wĩtia nyẽ: nẽ wĩti kũna, e nyowana ne nǫ:

8. Kẽ ebe bidao hã bre kẹ, nẽ e peda bui, ebe wore-hm, ebe wore tã, ne ebe woronǫpu.

9. Be nyo be o ko noẽ, be mu te wõ, nẽ bo wõ ne.

10. Nẽ monao didao nẽ o poda no yẹ no, Dẹẹ mo pedẹẹ no dadekpẽ yẹ?

11. O tuda no ṅe o poda no yẹ no, tenepono, ẹ hnyiẹe ámo ne, bá ibo yeu a dible a hudite, kẽ ko nyo nono mo, ẹ ye no hnyiẹ.

12. Ẹmo be nyo ko dẹ, dẹ mi no hnyiẹmo, o mu e de peplande ko: kẽ be nyo be o ye dẹ ko, one dẹ ne o ko, ẹ mi no kwa hẹemo.

13. Neeka ne pe no dadakpẽ yẹ no; tenepono o yi no tẹ kre o ne yi dẹ; nẽ o yi te no wã, kre o ne wõ te, nẽ kre o ne gbwaide ne no, yi.

14. Nẽ kre no mo nya-po-wĩ ne Esaiase tu e yadeo ne, e mo, o wõ ne wõ, nẽ kre á na gbwaide ne ne; nẽ o tano ta-a kre á na yido ne no ne.

15. Ẹmo nyebo no nedẹ wa wore tẹblẹ ne, nẽ wa noẽ kũkwa ko te a wõwẹ mo, nẽ wa yi kẹẹ ne; wa yi e ne te no no ta, nẽ wa noẽ ne te te wõ, nẽ wa wore ne te te gbwaide, o ne te mo hie, nẽ ne te no pẽyã.

16. Kẽ ne lele ámo, á yi ko krubwe kọre e tẹno, nẽ á noẽ kọre e wõ te no.

17. Kọre hãteno ne lele ámo, profetebo a do poplande ko hã nyebo hẹ o idada ne bo yida dene a yi, kre o yeda ne yi; nẽ bo wõna te ne á wã, kre o yeda ne wõ.

18. Neẹ bá wõ dọo a dadekpã.

19. Nyo bo wõ dible a wĩ, nẽ bo ye ne no yido, hede nye kuku di ne, o fle dene dọede o woro kudi. No mo nyono o gbude dọeo kre tide idi.

20. Nema nyono o gbude dọeo kre sie-bro ke, no mo nyono wãe wĩ nẽ wõndõata, o krre ne ye sãuka;

21. Kre o ye zene ko ko odui mo, nẽ o honaneo debwika; nema kuwoẹ õ swẽtuẹ be wota kowĩ a ta, nẽ worewore ẹ twẽ nu no ne.

22. Nẽ nyọnọ ọ gbude dọẹo kre wītia nyẽ yị, nọ mọ nyọnọ wạ̃e wī; nẽ konọ nọ nedẹ a yimọ-tuẹ, ẹ kọ pẽma a yeyedẹ hẹ, ne nyowa wī nọ, kre ọ ne po bui.

23. Kẽ nyọnọ gbude dọẹo kẹ kre hã bro kẹ, nọ mọ nyọnọ ọ wã̄ wī, nẽ ọ gbwaide ne; họnọ ọ pe bui yị, nẽ ọ we teble, ebe wore hm, ebe wore tã, ebe wọronọpu.

24. Dadekpã be ne o poda no yẹ dị, ọ ponọ, yeu a dible ẹ wo yẹ tẹ nyebwe dọdade hã gbude kre ọ ge:

25. Nẹma tẹ nyebo yida mọe, ọ nyã̄ọ didao ọ dọdade buwa-bla bla nyẽ, nẽ ọ muna ne.

26. Nẹma tẹ ẹ mena, tẹ e mwanena, hede buwa-bla woda ta yị.

27. Hede kai-buo a leyiru didao o poda nọ yẹ nọ, Kọọ yedadẹ hã gbude ge dọ? tẹne buwa-bla be woẹ dị?

28. Ọ poda no yẹ nọ, Nyã̄ọ nọ nu dẹnẹ nedẹ: leyiru poda nọ yẹ nọ, Ple idẹ bà mu ne yibwa nọ kwe?

29. Nẹma ọ podanọ, ondu; bá yi buwa-bla yibwa nọ kwe, á ne di e kọ bla huru ha.

30. E kpru sȭ neno be kũneo tede dō čeẹ-ti bẹ tedọo nyinẹ; nẽ čeẹ-ti idi minọ čẹo yẹ no pomọ, tedẹ kene bá kwe buwa-bla yibwa nọ, nẽ ba moa e pũni bá mu ne tọ po: kẽ ba kwededẹ bla na to-kai biyo.

31. Ọ poda no dadekpã be yẹ nọ dị, ọ ponọ Yeu a dible ẹ wo musta a yẹ, yẹ, hẹne nyebwe gbada, ọ dọdade ọ ge;

32. Hẹne ẹ kime ẹ hio yọ a popleyinọ wẹ; nẹma bẹ kũ, ẹ boa ẹ hio dodọde a popleyinọ wẹ, nẽ e ni tu, nẽ yeu a neblẹ e dio e fẹdede e babe biyo, nọ.

33. Ọ poda no dadekpã be yẹ nọ dị; Yeu a dible ẹ wo leyẹn yẹ, hẹnẹ nyinẹ duda ọ hudida ne frọ pumo a senane-wẽ tã nyẽ, e nu leyẹn ẹ wẹda ne lu wẹ.

34. Te e popleyinọ ne nedẹ Jesu tudeda dadekpõ kre

powa mọ; nẽ ọ ne sedao dadekpã kede ọ ne tuda no te dẹ yẹ:

35. Wĩ ne prọfete tuda be munao yade, ọ ponọ, mide nà wĩ dade hademọ; te ne hudiede wode konọ a hurutuda neno ne mi tumọ.

36. Hede Jesu leleda powa bo wodao, nẽ ọ munade kai biyo; nẽ ọ mọnao didao nọ mọ, o ponọ, bé heyae ámo ge a buwa-bla a dadekpã a te kẹ nọ.

37. Ọ tuda no ṅe, ọ ponọ, nyọnọ ọ dọc hã gbude nọ mọ Nyebo-a Nyebẹ-yu.

38. Ge nọ mọ konọ; hã gbude ne mọ dible a yiru; kẽ buwa-bla nẹ mọ nye kuku a yiru.

39. Nyãọ nọ dọda ne, nọnọ mọ ku; čẹẹ nẹ mọ konọ a lu-gideda; nẽ čẹo no mọ angelbo.

40. Nẽ tẹne ẹ ne buwa-bla kweeda yibwa nọ e siẹdade tọ; kre ẹ minọ numọ ke konọ a lu gideda.

41. Nyebo-a Nyebẹ-yu minọde ọ angelbo tẹmọ, nẽ teble a popleyinọ ne nedẹ ọ dible nyẽ ne yẹ te a wowora, kọ nyono o ni kpone kukwi hẹ, o minọ ne yibwa nọ kwemọ o munọde ne ha,

42. Bo munọde ne wonene na nyẽ po: kreno wiwẹ kọ nyẽ-a-die hẹ minọde nemọ.

43. Hede hã nvebo minọ fẹma hwõ wẽ kre wa Buo a dible nyẽ. Be nyọ kọ noẽ be yi te wã, nẽ bọ wọ ne.

44. Nẽ di, Yeu a dible ẹ wo wudi yẹ ẹ hudiede bro biyo; hẹnẹ nyọ bọ yẹdeo, nẽ ọ hudi ne, nẽ tẹ ẹ nie nọ sãu, ọ mi, nẽ ọ prie ọ teble a popleyinọ, tẹ ọ na tọ bro dẹ nẹno.

45. Nẽ di, Yeu a dible ẹ wo pãno-poọ yẹ ọ pẽ hã purlẹ nọ;

46. Họnọ, tẹ ọ yẹda purlẹ dō nẹ ẹ peda wudi baka kẹ, ọ muna, ọ pruda ọ teble a popleyinọ, ọ tọna nẹ.

47. Nẽ di, Yeu a dible ẽ wo teda ye, hene o podade idu mo, nẽ o podedade hni a kpli-kpli:

48. Hene, te e yididade, o gidididao gbobo nẽ o nenao, o kwededade e hã de tede dõ, o podade ne de wudi no, nema o poda e de krẽ wã no.

49. Kre e mino nemo kono a lu-gideda: angelbo mino ta womo, nẽ o mino nyebo kukwi ko hã nyebo he gramo,

50. Bo munode no wonene na nyẽ po; kre te neno wiwe ko nyẽ a die he minode nemo.

51. Jesu poda no ye no, te e popleyino neno, ple á gbwaide ne ne? o pono, awi Koo

52. Hede o poda no ye no, Nee kineo gbiye no todee yeu a dible a te, o ne hwõ kai-buo, hono o hede de idaede ko de daa he o teble a kweda, o ye ne.

53. Nẽ kre ne nena te Jesu weda dadekpẽ neno e poe mo, o wodao teno.

54. Nẽ te o didade o bli tede kre wa sinegoge biyo o todeda no, e nu no o gedidade, nẽ o pono, Tene nyo no nede dudee tõ, ko kpwẽ neno he?

55. Nyono nede o ye kai-poo a yu? O ne dade o de Maria? nẽ o bebuno o yé Jakobo ko Joses he, nẽ Simon ko Judase he yedi?

56. Nẽ o noworobo, o yedo àmo mo ne? Nẽ tebe nyono nede dudee te a popleyino neno?

57. Nẽ o pida o twẽ. Nema Jesu poda no ye no, profete wemaa nyine nema kre one bli dõ e mo kre one nablewe nyẽ o ne nu ne.

58. Nẽ o ne nunenade seyanede baka teneponо, o ne poda no hãte ke, a ta.

LU XIV.

1. Kre ti nẹno idi Titrake Hẹrọde wõna Jesu a nyine,
2. Nẽ ọ poda ọ leyiru yẹ nọ, Nyọ nọ nedẹ ọ mọ Jọne Baptaiseọ: nọ wo konọ: nẽ nẹẹka seyanede niede nọ fẹ
3. Kọre Hẹrọde krọda Jọne, ọ moanena nọ, nẽ ọ poda nọ jẽ ko Herodiase, nọ mọ ọ bebu Felipe a nyine, a ta.
4. Tenepọnọ Jọne poda nọ yẹ nọ, E ye tẹẹ be du nọ.
5. Nẽ tẹ ọ mina nọ lamọ, ọ pida nyebo a hwano, tenepọnọ o nuna nọ profete mọ.
6. Nẹma tẹ Hẹrọde a kọẹ-nyenayedo nyinenao, Herodiase a nyinọyu yidida no yẹ, ọ nina Hẹrọde a woro.
7. Nẹẹka ọ podade Ñyesoa, ọ pọnọ, be dẹ be ọ idade nọ nẽ ọ hnyi nọ ne.
8. Nẽ nọno tẹ ọ de poda nọ na ọ pọnọ bé yadẹ Jọne Baptaiseọ a lu kre fuọ kudi, bé hnyi mò ne mọ.
9. Nẽ ẹ nuena kiñ ware: nẹma tẹ ọ podade Ñyesoa, nẽ ko nyebo no kọ nọ hẹ nenao dibade kẹ, wa ta, ọ pọnọ, bo hnyina nọ.
10. Nẽ ọ tẹdade *nyebo*, o čẹda Jọne a lu kre jẽ-kai biyo.
11. Nẽ o yada ọ lu kre fuọ wudi, o hnyina nẹ nyinẹ-hya nọnọ: nẽ nọ yadao nẹ ọ de mọ.
12. Nẽ ọ mọnao didao, ọ duda ọ kooku, nẽ o hadao nọ, nẽ o muna o leleda Jesu.
13. Nẽ tẹ Jesu wõna ne, ọ wodao tẹno ọ bida kobotõ wudi ọ dõ munade yẹba tẹdẹ; nẽ nyebo wõna ne, o wodade orẽ kudi nọ, o nana o kwẹda nọ mọ.
14. Nẽ Jesu wodao, o yida puwa hwẹ, nẽ wa ware nina nọ, nẽ ọ pẽyãna wa krao.
15. Nẽ tẹ widẹ tuda, ọ mọnao didao nọ mọ, o pọnọ, yẹba tẹdẹ nọ nedẹ, nẽ tọ hwõ ne; lele powa bo woo, bo mude orẽ kudi nọ, nẽ bo mu dibade tọ ko wa-dui mọ.

16. Nɛma Jesu poda no yẽ nɔ, o na wode, ámu bo hnyi no dibade.

17. Nẽ o poda nɔ yɛ nɔ frɔ-kli hm, kɔ hni sɔ̃ hɛ dõ, ne nede àmo mɔ.

18. Ɔ ponɔ, bá yadɛ mò ne mɔ.

19. Nẽ ɔ leleda powa, bo nenao pidi kɛ nɔ, nẽ ɔ duda frɔ-kli hm, kɔ hni sɔ̃ hɛ, ɔ worada ɔ yi yeu, ɔ poda ne krubwe mɔ, ɔ wõda ne, ɔ hnyina ne ɔ mɔnao, nẽ mɔnao hnyina ne powa.

20. Nẽ o popleyinɔ o dida dibade o puna; nẽ o duda e plamele ne sedao, ɛ yididade tebae pu-nɔ-sɔ̃ kudi.

21. Nẽ nyebɛbo no dida dibade o nuna tausene wẽ hm, pledõ nyino kɔ hyɛyiru hɛ nenao, yi.

22. Nẽ wõdõ a ta Jesu nuna ɔ mɔnao o bidade kobotõ kudi, tɛ o na munade nɔ nya kre ni a waa be mɔ, nẽ ɔ nyebwe-tu ɔ te ɔ nenao ɔ nuna nyebo bo wodao nɔ fɛ.

23. Nẽ tɛ ɔ nuna nyebo o wodao nɔ fɛ, ɔ nyebwetu ɔ munade tebwe lu, ɔ badayɛ ɔ muna bedemɔ: nẽ tɛ widɛ tuda ɔ dõ nenade.

24. Nɛma kobotõ nenade idu heidi, idu hɛde nɔ ku; tɛ duduidu weda nɔ nya.

25. Nẽ tɔ a wɔtye hã idi Jesu nɛnao idu kɛ ɔ munao no mɔ.

26. Nẽ tɛ mɔnao yida nɔ, ɔ yida idu kɛ nɛ, ɛ pebeda no wore nɔ, o ponɔ, ɛ mɔ šiu no: nẽ o plana hwano a ta

27. Nɛma wondõata Jesu hlida no mɔ, ɔ ponɔ bá tuide woro kudi; mò no; á na pi hwanõ.

28. Nẽ Petro tuda nɔ ɲɛ ɔ ponɔ, bɛ tɛɛ mó be lele mò, be mu ni kɛ nane, be mude mó mɔ di.

29. Nẽ ɔ podanɔ, Be di. Nẽ tɛ Petro tedade kobotõ wudi ɔ nɛna ni kɛ ɔ minao Jesu mɔ.

30. Nẽ tɛ ɔ yida duduidu ɛ kyɛdade, ɔ pida hwanõ; nẽ tɛ ɔ towana pɛpa o plana, ɔ ponɔ Kɔɔ ha mò konɔ.

31. Nẽ wondōata Jesu soroda o̱ sõ, o̱ kro̱da no̱ nẽ o̱ poda no̱ ye̱ no̱, O mõ̱ no o̱ hãtepoe̱ kime, dee̱ mó pee̱ kpre̱ di?

32. Nẽ te̱ o yadade kobotõ wudi, hede duduidu wedade̱ ne.

33. Hede nyono nenade kobotõ wudi o bededa no̱ mo̱ no̱, o pono̱, hãteno mo̱ Ñyesoa a̱ yu no

34. Nẽ te̱ o tana e didade Genezerete bro ke̱.

35. Nẽ te̱ bro nono a̱ nyebo iboda o̱ te ne, hede o te̱dade nyebo o munade bro no̱ a̱ popleyino̱ no̱ gradedade no̱ kudi, o yadao no̱ krao a̱ popleyino̱ mo̱:

36. Nẽ o badeda no̱, bo toda no̱ no̱ bã o̱ rauro a̱ meã dõ no; nẽ nyono o popleyino o toda ne̱ no̱, o pẽyĕeda ne we̱.

LU XV.

1. Hede kineo ko̱ Farisaibo he̱ hono ko̱dade Jerusalem didao Jesu mo̱ o pono̱.

2. Hane e̱ nue ná mo̱nao wore̱ kpone ne nyekbade dude buono mo̱? E̱ mo̱ te̱ o ne yeda kwe no̱ ple o mu ta.

3. Ne̱ma o̱ tuda no ñe̱ o̱ poda no ye̱ no̱ hane e̱ nue ányebwetu wore̱ Ñyesoa a̱ tedi ko á kpone ne á dude buono mo̱ a̱ ta?

4. E̱mo Ñyesoa po e̱ tede, e̱ mo̱, Tuo buo ko de he̱: nẽ be nyo̱ gidide o̱ buo ke o̱ de nẽ bo̱ ko e̱ koe̱.

5. Ne̱ma ámu pono̱ be nyo̱ po o̱ buo ke o̱ de ye̱, e̱ mo̱ nà de̱ ne̱ mie mó hnyimo be̱ mue mó hee e̱ ko̱ñe;

6. Nẽ kre o̱ ne tuo o̱ buo ke o̱ de; Kre e ne, áne kpone ne á dude á buono mo̱, ne a ni á hede Ñyesoa a̱ tedi no̱.

7. Ámu yeyedao no, hãte no Esaia profesaieda á te, o ponọ,

8. Nyebo no nedẹ o ni o woni e kwane mò mọ nọ, nẽ o ni o wonọ-gbobi e tio mò; kẹ wa wore hlọde mò mọ no.

9. Nẹma putu ptuka o bede mo mọ, hono ni kpone ne o dude nyebo mọ wa tọdete mọ.

10. Nẽ o dạda powa, o poda no yẹ nọ, bá wõ te, nẽ ba gbwẽde ne.

11. Ẹ ye dẹnẹ pẹdeo wonọ idi, ẹ ne pede nyebwe kain fẹ nọ; kẹ dẹnẹ wede nọ wonọ nẹnẹ pode nọ kain fẹ.

12. Hede o mạnao didao o poda nọ yẹ nọ, ye ne ibo, tẹ Farisaibo wọ̃na wĩ neno, ẹ poo no twẽ yibua nọ?

13. Nẹma o tuda no ṅẹ o ponọ dodọde ạ popleyinọ ne buo yea dọe e mi huru hẹẹmọ.

14. Bá wo no mọ; o mọ dọo ạ dọo-nyapoo no. Nẽ dọo bọ yi dọo nẹne nẽ o sọ̃ nono bide bidia wudi.

15. Hede Petro tuda nọ ṅẹ o ponọ, dadegbã nẹ nedẹ bé heya àmo ẹ te kẹnọ.

16. Jesu ponọ ple á ne gbwẽde nẹ yi?

17. Ple á ye ne gbwẽde nẹ ẹ mọ dẹnẹ pẹdẹ wonọ idi ẹ bide nọ kudi, nẽnẽ kre siẹkẹ ẹ wede?

18. Nẹma te ne wede nyọ wonọ nẽ e wede o woro kudi; nẽ nené pe nọ kain fẹ nọ.

19. Ẹmo kre woro kudi te krẽ ạ woro mọnọhie wede, nẽ nyelela, mimlepepa no, nyino-mọ-nẹna no, yidiẹ no, sekẹnọpoẹ no, nẽ fofrẹ-wĩ no;

20. Dene nedẹ nene pe nyọ kainfẹ nọ; kẽ nyọ ạ be yi tẹ, o ne yeda kwe nọ ẹ ne poo nyọ kain fẹ.

21. Hede Jesu wodade tẹno o munade Turon kọ Sidon hẹ ạ ble kẹ nọ.

22. Nẽ Kanane ạ nyinẹ te wodade ble neno kẹ, o yaedade wĩ o poda nọ yẹ, nà ware bẹ nu mó, o Kọọ mọ nọ te Davide ạ yu; nà nyinẹ-hya nọ ku tie swẽ baka.

23. Nɛma ɔ yeda nɔ nyine du iduidu; Nɛ̃ ɔ mɔnao didao nɔ mɔ o pono, lele nɔ bɔ mu, ɛmo ɔ wi àmo mɔ.

24. Nɛma ɔ tuda no ńɛ ɔ pono yeede seya nyebo mɔ tɛe, blable ne wã ne kɔde Israelwɛ a nablewɛ nyɛ̃ ne mɔ tɛede.

25. Hede ɔ didao ɔ bededa nɔ mɔ ɔ pono Kɔɔ hɛe mò.

26. Nema ɔ tuda nɔ ńɛ ɔ pono ɛ ye tɛe nu, ɛ mɔ bè du hyɛyiru a dibade nɛ̃ be poo ne gbwĩ yɛ.

27. O pono hãteno Kɔɔ kre ɛ ye se gbwĩ di plamle ne blio Kɔɔ a teble kɛ.

28. Hede Jesu tuda nɔ ńɛ ɔ pono o nyine ná hãtepoɛ boacne: dɛnɛ idɛ, bɛ nuɛ mó mɔ: nɛ̃ wode aua nɔno idi ɔ nyine-hya pɛyɛ̃ɛ̃da.

29. Nɛ̃ Jesu wodade tɛno ɔ didao ɔ kwanena Galili a nitiɛ waa mɔ: nɛ̃ ɔ munade tebwe lu ɔ nenao tɛno.

30. Nɛ̃ powa a do poplande didao nɔ mɔ nɛ̃ diegidao, dɔo no, nɛ̃ nepowĩ nyebo no, nɛ̃ gbãbio no, nɛ̃ seya nyebo a do poplande yedi no o yada tide idi, o podao no Jesu bɛ honɔ̃: nɛ̃ ɔ pɛyãna no.

31. Nɛ̃ ɛ nu powa o gedidade, tɛ o yida nepowĩ nyebo o poda wĩ, nɛ̃ gbabio o nena hãka, nɛ̃ diegidao o nɛna, nɛ̃ dɔo o tɛda nɔ; nɛ̃ o boacda Israele a Ńyesoa a te yi.

32. Hede Jesu dada ɔ mɔnao, ɔ pono powa a ware ni mò ne, tenepono o hinedɛ mò mɔ wɛ̃ ta, kre o ye dibade kɔ: nɛ̃ ne ida, kanɔ̃ bɛ yi no ni, be lele no, bo wode o ne di tidɛ idi wɔ.

33. Nɛ̃ ɔ mɔnao poda nɔ yɛ nɔ, tɛne bà dude dibade peplande kre wã kudi ne nedɛ, be mu powa hwɛ nono puie?

34. Nɛ̃ Jesu poda no yɛ nɔ frɔ kli tie ne á kɔ ɛ? Nɛ̃ o ɔono, e hmlesɔ̃ kɔ hńi mabode hɛ.

35. Nẽ o leleda powa bo nenao bro mo.

36. Ne o duda fro kli hmleso ko hni he, nẽ o bisida, o wõda ne, o hnyina ne o monao nẽ o monao hnyina ne powa.

37. Nẽ o popleyino dida ne, o puina, nẽ o duda e plamle ne seo, nẽ e yididade tebae hmleso.

38. Nẽ nyono dida dibade o nuna nyebebo a tausene wẽ hã hao nyino ko hyeyiru he,

39. Nẽ o leleda powa bo wodade, nẽ o bidade blebwe wudi o didade Magdala a wae mo.

LU XVI.

1. Nẽ Farisaibo ko Sadukaibo he didao o tena no o pono o idada no bo tededa no yidodede ye ne wede yeu.

2. O tuda no ne o pono wide be tu á ye ne nyena mia bimo; tenepono yeu huru ne.

3. Nẽ nyenairu, nyena mie nyinemo tenepono yeu huru nẽ nukpwẽ idibo. O ámu yeyedao no, á gbwede yeu a yibwa, kre á ye ne boade, ba gbwẽde ti ne nede a yidodede?

4. Nyebo kukwi, o mo nimlepao a kpru nono o pẽ yidode no; nẽ yidodede e na hnyiee no ne, ke profete Jona dõ a yidododo no. Nẽ o sedao no o wodao.

5. Nẽ te o monao didao waa be mo e hinuna no mo bo gbada dibade.

6. Nẽ Jesu poda no ye no, bá mayio bá tu ádui yimo ko Farisaibo ko Sadukaibo a leven a ta.

7. Nẽ o dõ hleda ne o pono tenepono a ye dibade ya no.

8. Te Jesu yidoda ne no o poda no ye no, o ámu no o

hãtepoe kime, deeka á hlede ádui nyẽ e mo tenepono á ye dibade ya, di?

9. À ye ne gbwẽde ke e yede ámo kudi no ne, e mo fro kli hm ko nyebo a tausene wẽ hm he nẽ tebae tie á teda no.

10. Ke fro kli hmlesõ ko nyebo a tausene wẽ hã he, nẽ tebae tie á á tedano?

11. Hane e nue kre á ne gbwẽde ne e mo te yeda ámo dibade a te tu, te pono bá mayio ko Farisaibo ko Sadukaibo he a leven a ta?

12. Hede o gbwẽdeda ne ne, te o yeda no lele, e mo bo tuda wadui yimo ko fro a leven a ta, ke ko Farisaibo ko Sadukaibo he a tode te a ta.

13. Te Jesu didade Kaisarea Filipo o yedada o monao no, o pono, Ple mo no te Nyebo a Nyebeyu nyono nyebo pono moe?

14. Nẽ o pono obe ye Jone Baptaiseo; ote Elia no, nẽ ote Jeremia, õ-o profete te no.

15. O poda no ye, no nema ámu di, á ye, moe nyo be noe?

16. Nẽ Simon Petro tuda no ńe o pono mõ Kraise o mo kononе Ńyesoa a nyebeyu no.

17. Nẽ Jesu tuda no ńe o poda nó ye no, ko krubwe, mó Simon Ba-Jona; emo fe ko nyino he e yea mó te ne nede no yidoee ke ne Buo hono nede yeu.

18. Nẽ ne lele mó mo Petro no, nẽ kre sio no nede ke ne tudeo nà C̃ue: ne hele a meya e na seya no ne.

19. Nẽ mi mó yeu a dible a gbade hnyimo; nẽ bedebe ne moane kre bro mo, nẽ e moaneenode yeu: nẽ bedebe ne woredede kre bro mo nẽ e woredeedode yeu, yi.

20. Hede o leleda o monao, e mo o na leleda nyebwe te, te o mo Jesu no mo Kraise no.

21. Wode ti neno idi Jesu towana o mɔnao a leleda e mɔ bɔ munade Jerusalem, nɛ̃ nyegbade bo tuda nɔ swɛ̃ o kɔ pristebo hwe hɛ, nɛ̃ kineo yedi, nɛ̃ bɔ leeda, nɛ̃ bɔ wodao konɔ nyenayede tã a weda.

22. Hede Petro blida nɔ kwa o towana o yero nɔ podeda, o ponɔ dene nede, e na yede nunue ko mó mo.

23. Nema o hmena ye, o poda Petro ye nɔ, bé hinede mó kede Satan; mó poo te e ponɔ be ka mò yɛ; emo te ne mɔ Ñyesoa a te, ye ne gbwɛ̃de, kɛ̃ te ne mɔ nyebo a te.

24. Hede Jesu poda o monao ye nɔ, nyɔ bɔ ponɔ o kwe mò mɔ, nɛ̃ bɔ la woro, bɔ du o krose ye, o mu mò mɔ kwe.

25. Kore be nyɔ be o ponɔ o wa o hõnõ nɛ̃ o wãe ne ne: nɛ̃ be nyɔ be o ponɔ o wã o hõnõ ko nà ta nɛ̃ o yiwa ne ne di.

26. Emo de e mio nyɔ pomɔ, bã o kɔ teble a popleyinɔ ne nede konɔ mɔ pledõ bɔ wã odui a šiu? hɛ̃ de nyɔ mie šiu o ye tumɔ?

27. Emo nyebo a Nyebeyu minode o Buo a teyiboaeda nyɛ̃ didemɔ kɔ o angelbo hɛ; nɛ̃ hede o minɔ nyebo a poleyinɔ peeda hnyimɔ tene wa nunude nenɔ.

28. Hãteno ne ti áino ye, nyebo te no nyinaode, hono na te koe wonɔ nɔ ne pledɔ bo munɔ nyebo a Nyebeyu yi, bɔ munode o dible nyɛ̃ di.

LU XVII.

1. Nɛ̃ te e poda wɛ̃ hmledõ Jesu gbada Petro kɔ Jakobo hɛ nɛ̃ o bebu Jone yedi; nɛ̃ o yaedade no yahlɔ tebwe lu o badaye,

2. Nẽ o pipledano ko no ye; nẽ o yibwa fena hwõ wẽ, nẽ o diepode pluda hwõ pebe.

3. Nẽ yi nyebo sõ o mo Mose ko Elia he wanenao o ko no he mlina.

4. Hede Petro tuda no ñe o poda Jesu ye no, Koo e nu hã de bá neede: ne wẽ, bà mu peme tã po; ebe ko mó mo, ebe ko Mose mo, nẽ ebe ko Elia mo.

5. Te o yida hli nukpã plu e budida no lu-no; nẽ yi wĩ wodade nukpã nyẽ e pono. Nyo nono no mo nà nowane Yu; hono mo nà woro neo baka; bá wõ o wĩ.

6. Nẽ te monao wõna ne o podeda wa yibwi huru, o pida hwanõ baka.

7. Nẽ Jesu dida o toda no no o pono bá duye, nẽ á na pi hwanõ.

8. Nẽ te o worada wa yi yeu o yeda nyo yi, nema Jesu dõ no.

9. Nẽ te o wodade tebwe lu, o dida honõ Jesu leleda no o pono, á na lele nyebwe te dene á yi, nyebo a Nyebeyu bo tedo kono wo pledõ.

10. Nẽ o monao yedada no no o pono, hane e nue kineo ye ne Elia tede kene bo di?

11. Nẽ Jesu tuda no ñe o poda no ye no, hãteno Elia tede kene mi dimo nẽ o mi teble a popleyino hmlenemo:

12. Kẽ ne lele ámo ne, Elia dine neno, kre o ye no ibo, nema o nu no mo dene o nowane; kre o mi numo bo mu nyebo a Nyebeyu swẽ tu, yi.

13. Hede monao yidoda ne no te-e nu Jone Baptaiseo o hẽna nyine.

14. Nẽ te o didao powa mo nyebwe te dida no mo, o podao o kone huru ko no mo, nẽ o poda no,

15. Koo nà nyebeyu a ware be nu mó; kore hãe ni no e he no ku, nẽ ti peplande e ni no o pinede na nyẽ o bie ni no.

16. Nẽ ne yadao no ná monao mọ, nẽ kre o yeda ọ pẽyãẹ boade.

17. Hede Jesu tuda no ṅẽ ọ ponọ o ámu nehãtepoẹkọ nyebo o kwĩ wĩe, hane ẹ ti miẽ tẹmọ be mude ámo mọ ne? hane ẹ ti mie tẹmọ be mu ámo woro kẹ no lade? bá yade nọ mò ne mọ.

18. Nẽ Jesu hḷida ku mọ, nẽ ọ wodao nọ fẹ: nẽ wo aua nọnọ idi hya pẽyãena.

19. Hede mọnao didao Jesu mọ o dõ badayẹ, nẽ o podanọ, dẹẹka kre à ye ne boadẹ, bà hade nọ?

20. Nẽ Jesu poda no yẹ nọ, áne nehãtepoẹ a ta no: ẹmo hãteno ne lele ámo, bá kọ hãtepoẹ bã ẹ kọ mụstade-yẹ hẹ e wainene, nẽ á mi tebwe-nọ nedẹ yẹ nọ pomọ, bé wotanọ, be bidede nya, nẽ ẹ mu tanọwo; nẽ dẹde te na du ámo ne.

21. Nẹmase dẹ kpru nẹno ẹ ne wode bẹ ye bededa kọ kanõpoe hẹ kọ pledõ.

22. Nẽ tẹ o te o nenade Galili Jesu poda no yẹ nọ, nyebo a Nyebẹyu mi nyebo kwa poẹmọ;

23. Nẽ o mi nọ lamọ, nẽ wẽ tã a ta, ọ mi konọ hẹemọ dị. Nẽ ẹ ware nuna no baka.

24. Nẽ tẹ o didade Kapụrneom, nyono kweda kiṅ-wudi, o didao Petro mọ o ponọ, ple á Todẹọ ne pẹe kiṅwudiẹ?

25. Ọ ponọ Awi. Nẽ tẹ ọ pada kai biyo Jesu tedẹ hada nẹ ta, ọ ponọ Simon, hane ná woro peẹ? Nyo o mọ, bro a kiṅbo dude kụstom õ kiṅ-wudi? Kre wadui a yiru mọ hẽe kre dabwe mọ?

26. Petro poda nọ yẹ nọ, Kre dabwe mọ. Jesu poda nọ yẹ nọ, hede yiru o yeẹde nẹ mọ kọ.

27. Nẹma á ne te no krã wudi yae, be mude ni wĩe, bé mu wẽ ni pode, nẽ bé du tedẹ hnẹ mi lamọ; nẽ ne kra ọ wonọ yẹ, nẽ mide wudi-yẹ yẹdemọ; nẹ be gba be mu no hnyi kọ mọ hẹ a ta.

LU XVIII.

1. Nẽ ti nɛ̱no idi, mɔ̱nao didao Jesu mɔ̱, o ponɔ̱, nyɔ̱ ɔ̱ te boayi kre yeu a̱ dible nyẽ.

2. Nẽ Jesu dadao nɔ̱ hya bwi mɔ̱, ɔ̱ tudao nɔ̱ no heidi,

3. Nẽ ɔ̱ podanɔ̱ hãtemo ne lele ámo, bá yeɛ̱mɔ̱hie, bá ye hyɛ̱yiru bwi yɛ̱ wo, nẽ á na pade yeu a̱ dible ne.

4. Nɛ̱ɛ̱ be nyɔ̱ be ɔ̱ teo ɔ̱dui hwɔ̃ hya bwi nɔ̱ nedɛ̱ yɛ̱, nɔ̱ ɔ̱ te hio, kre yeu a̱ dible nyẽ.

5. Nẽ be nyɔ̱ krrɛ̱ hya kpru bwi nɔ̱no yɛ̱, ko nà nyi̱ne a̱ ta, mò ɔ̱ krrɛ̱yɛ̱.

6. Kɛ̃ be nyɔ̱ nu do yɔ̱ no nedɛ̱, o pe mò hãte kɛ̱, a̱ nyɔ̱ bɔ̱ hla be yɛ̱, ɛ̱ nu hã dɛ̱ ko nɔ̱ mɔ̱, mi̱le sio bɛ̱ poɛ̱ede nɔ̱ lɔ̱, nẽ bɔ̱ sede idu a̱ wudo.

7. Konɔ̱ kɔ̱ kide ko bomɔ̱hlade a̱ ta, kɔ̱re kre ɛ̱ mi nemɔ̱, ɛ̱ mɔ̱, bomɔ̱hlade be munɔ̱ konɔ̱ bimɔ̱; nɛ̱ma nyɔnɔ̱ sɛ̱yɛ̱ kɔ̱ kide, nɔ̱ mɔ̱ nyɔnɔ̱ minɔ̱ bomɔ̱hlade yamɔ̱.

8. Nɛ̱ɛ̱ka ná sõ bã ná bo bɛ̱ yio mó tidɛ̱ idi hɛ̱, čɛ̱ ne be mune wã po; ɛ̱ nu hã dɛ̱ be bide hõnõ nyẽ, bã gi̱dɛ̱nɔ̱ õ be gbã ɛ̱ hio be kɔ̱ swẽ sɔ̃ o bɛ̱ sɔ̃, pledõ be tuidede konɔse na nyẽ.

9. Nẽ ná yie bɛ̱ yio mó tidɛ̱ idi hɛ̱, hade ne, nẽ be mu ne wã po: ɛ̱ nu hã dɛ̱ be bide hõnõ nyẽ bã kɔ̱ yie dõ, ɛ̱ hio be tuidede hɛ̱le a̱ na nyẽ.

10. Bá mayio á ne te de yɔ̱ no nedɛ̱ frɛ̱; kɔ̱re ne lele ámo, kre yeu, ti gbiyɛ̱ wa angelbo tɛ̱o nà Buo nɔ̱ nede yeu a̱ yibwa mɔ̱ nɔ̱.

11. Ɛ̱mo nyebo á Nyebɛ̱yu nɔ̱ di nyono wãna wamɔ̱.

12. Hane á wore pee̱? Nyɔ̱ bɔ̱ kɔ̱ blable a̱ wore hm, nẽ ɔ̱be dõ bõ wã ple ɔ̱ ne seo worehɛ̃nɔ̱pu-punɔ̱siedõ, nẽ o nɛ̱ mude tebwi lu nɔ̱, ɔ̱ ne pɔ̱ dɔ̱ nɔ̱ wãnee̱?

13. Nẽ bɛ̱ tee̱ bɔ̱ yi nɔ̱, hãte ne lele ámo ɔ̱ nu sãu

ko dọ nọno a ta ẹ hio, worehãnọpu-punọsiedõ ne e yeda wã.

14. Kre ne neẹ, ẹ ye á Buo nọ nede yeu a woro, ẹ mọ de yọ no nedẹ wa bae te dõ bọ hie gbwĩ.

15. Nẽ ẹbe no dị, ná bebu bọ nu mó dẹde mọ, bé muo nọ mọ, ọ kọ mó hẹ bá neo, be mu nọ ọ dẹ kuku lele; bọ wọ ná wĩ nẽ hede, ya bebu a woro kede.

16. Kẹ bọ ponọ ọ ye ná wĩ wõ, nẽ hede be gba nyebwe te dõ, õ nyebo sõ, nẽ tẹ ẹ mi numọ nyebo sõ, nyebo tã a wĩ, te a popleyinọ be muo hãte nu

17. Nẽ bọ ponọ ọ ye no wẽ, nẽ bé lele čụe; kẽ bọ ponọ ọ ye čụe wẹ, nẽ hede bọ nu hwõ todaope ke wudikweọ kre mó mọ.

18. Hãteno ne lele ámo, bedẹbe á moane kre bro mọ nẽ ẹ moẹnede yeu, nẽ bedẹbe á tẹno kre bro mọ nẽ ẹ teede yeu nọ.

19. Nẽ ne lele ámo ne dị, á sõ bá po á wore tedẹ dõ, ko dẹnẹ o mi idamọ a ta, nẽ nà Buo nọ nede yeu mi nẹ numọ ko ámo mọ.

20. Kọre bẹtẹbe nyebo sõ nyebo tã kweo yibwa nọ ko nà nyịne a ta, hede mọ nede no nyẽ.

21. Hede Petro didao nọ mọ ọ ponọ, wẽ tie bebu bọ nu mò dẹ mọ bè mu nọ hwĩso po? Ple wẽ hmlesõe?

22. Jesu poda nọ yẹ nọ ye mó lele ẹ mọ bẹ nu wẽ hmlesõ; kẹ bã ẹ nu woretãnọpu e wẽ hmlesõ.

23. Nẹẹ yeu a dible ẹ wo kịṅ te yẹ họnọ ida bọ hịdẹda ọ leyiru a wudi.

24. Nẽ tẹ ọ towana wudi a hehịdẹ o yadao nọ nyebwe te mọ, nẽ ọ tiba ne nyọ nọno blịda kwa e nuna talẹnte a tausene wẽ pu.

25. Nẽ tẹ ọ yeda ne kọ bọ pẹẹ ne ọ Kọọ ponọ bo pruda nọ kọ ọ nyịnẹ hẹ nẽ o yiru yini, o kọ ọ kokọde a popleyinọ hẹ, ọ tiba be muna hẹẹ.

26. Neeka leyu pinao bro mo, o badeda no o pono Koo lade mò woro ke, nẽ mu mó e popleyino pee

27. Hede leyu nono o Koo yidoda o ware o teda no no, nẽ o pono o tiba a popleyino e te be weda.

28. Nema leyu dō nono o muna o yededao o bae leyu hono blida o tiba e mo pense a wore hm kwa; nẽ o kroda no o blida o mlamlo kwa o pono nà tiba ne bli kwa bé pee mò.

29. Nẽ o bac leyu pinao o be honõ o badeda no o pono lade mò woro ke, nẽ mu e popleyino pee.

30. Nẽ o yeda wẽ; nema o muna o podao no jẽ bo teda o tiba ha.

31. Nẽ te o bino leyiru yida dene nuina e ware nuna no baka, nẽ o dida o leleda wa koo dene e popleyino e nuina.

32. Hede o koo, te o dada no, o poda no ye no, O mo leyu kuku no, ne poda mó wore mo no ko ná tiba a popleyino ne blida kwa a ta, tenepono ne badeda mò a ta:

33. Ple ye ne yeblede be yido bae a ware, tene ne nu ne yido ná ware yi?

34. Nẽ o koo bida yero, nẽ o poda no jẽyitno kwa, one tiba a popleyino ne o blidakwa bo teda ne pee.

35. Kre nà Buo no nede yeu o mi ámo numo yi, e mo, kre á wore kudi, á popleyino bá ye á bebuno hwĩso po ko wa kpone kukwi a ta, yi.

LU XIX.

1. Ne kre ne nena te Jesu weda te ne nede e tue mo o wodade Galili, o didade Judia a wae ne ne Jordane neneke.

2. Nẽ powa a do poplande kweda no mo nẽ o pẽyãna no kre tenõ.

3. Nẽ Farisaibo didao no mo yi, o tena no o poda no ye no, ple e nu tee nyebeyo bo ha o nyine huru ko de gbiye a tae?

4. Nẽ o tuda no ñe o pono á yea ne hide, e mo, te nyono nuna no tede kene o nuna no beyo ko gbã he mo.

5. Nẽ o pono, ko dene nede a ta, nyebeyo bo seo o buo ko o de he nẽ bo mu o nyine mo ma: nẽ o sõ mu fe dõ nu.

6. Neeka o ye sõ di, ke fe dõ. Nee dene Ñyesoa ñmã nyebwe na heya ne ye ne di.

7. O poda no yeno, nẽ hane e nue Mose po e tede, e mo, bà hnyi huruheya-kinede pledõ bá mu no huru ha?

8. O poda no yeno, Mose ko á wore a yakrãda a ta woda ámo mo á hada á nyino huru: kẽ tede kene e yeda none.

9. Nẽ ne lele ámo, be nyo be o ha o nyine huru be ye nimle a ta, nẽ bo du obe nẽ o pa nimle; nẽ nyono heee huru nyo bo du no nẽ o pa nimle.

10. O monao poda no yeno, nyebeyo ko o nyine he wa ka be nee no e ye hãka ne bo dudi.

11. Nema o poda no ye no, nyebo a popleyino yede ne we bo nu wĩ ne nede kẽ nyono e hnyiee ne no dõ no.

12. Emo e ko yunoke o neeno wode tene o wodade wa de kudi no; nẽ e ko yunoke be no nyebo nu yunoke mo: nẽ e ko yunoke be no o nu wadui yunoke mo ko yeu a dible a ta. Benyobe boade e nue, nẽ bo nu ne.

13. Hede hyeyiru bwi yeedao no mo te o na poda no kwe lu no nẽ bo muna bede: nẽ o monao podeda no yero.

14. Nema Jesu podano, bá wo hyeyiru mo á na ka no

yẹ bo didẹ mò mọ; ẹmo nyono kọde Ñyesoa a dible nyẽ kre wa ka ne.

15. Nẽ ọ podao no kwe lu nọ, pledõ o wodao tẹnõ

16. Nẽ yi ọte didao nọ mọ ọ ponọ Tọdeọ hã dẹ beẹ be nue ple bé mu konọse hõnõ kọ?

17. Nẽ ọ poda nọ yẹ nọ, hane nue ne dạde mò hã nyebwe? ẹ ye hã nyọ kọ kẽ Ñyesoa dõ: nẹma ne ponọ be bi hõnõ nyẽ ne bé tu tedi yimọ

18. Ọ poda nọ yẹ nọ, ẹ dẹ beẹ? Jesu ponọ na la nyọ, na pa nịmle, na yidi, na po bae se kẹ.

19. Tuo buo kọ de hẹ; nẽ be nowạne bac tẹ ne ni dui a nowạnena.

20. Nẽ nyebwe idaede poda nọ yẹ nọ, de neno a popleyinọ ne ne tu yimọ wode nẹ hya nyena: dẹ be no ne idẹ dị?

21. Jesu poda nọ yẹ nọ, ne ponọ bé wẹdeyẹnọ bé mu, pru dene kọ, nẽ bé hnyi ne swẽyio nẽ mu hã yibwa nọkwede kọ kre yeu; nẽ be di mò mọ kwẹ.

22. Nẹma tẹ nyebwe idaede wõna wĩ neno, ọ wodao ware ka: tenepọnọ ọ kokọde hoda.

23. Hede Jesu poda ọ mọnao yẹ nọ, hãte ne lele ámo, ẹ di krãmọ, ẹ mọ pãọ bọ pade yeu a dible.

24. Nẽ ne lele ámo ne dị, ẹ di worẹmọ, ẹ mọ kạmẹle a be bẹ diyẹ a yiẹ tie hio pãọ a be pade Ñyesoa a dible.

25. Tẹ mọnao wõna ne ẹ gedidade no baka nẽ o ponọ nyọ mie wamọ dị?

26. Nẹma Jesu tadao no mọ nọ, nẽ ọ poda no yẹ nọ, kọ nyebo mọ ẹ ye ne boade nẹma kọ Ñyesoa mọ de e popleyinọ e ibo ne ne wẹ.

27. Hede Petro tuda nọ ṅẹ ọ poda nọ yẹ nọ, yi à seo teble a popleyinọ, à kwẹ mó mọ; nẽ dene à mie kọmọ dị?

28. Nẽ Jesu poda nọ yẹnọ hãtenõ ne lele ámo, ẹ mọ ámu no kwẹ mò mọ nẹ nedẹ, diehmlẹnena a ti idị Nyebo

a Nyebeyu bo nenoo o teyiboaeda kiŋkenede ke, á munoo kiŋkenede punosõ ke ne yi, á muno Israele a tibwi punosõ a te hla.

29. Nẽ nyebo a popleyino no seo kiya ke bebuno ke de a nyinoyiru ke buo ke de, ke o nyine ke yiru, ke bro ko nà nyine a ta, nẽ o yi e de a wore hm ple bo muno konose hõnõ ko.

30. Nema odo poplande no ne nya o mino li no bodemo, nẽ nyono bodelino o muno nya ne.

LU XX.

1. Nee yeu a dible e woye, te kaibuo muna nyenairu sesene o muna kõwanuo kũmo ko o kẽwe-gburo.

2. Nẽ te o ko kõwanuo he o gidada pene a te ko nyenayedo mo o tedade no o kẽwe-gburo.

3. Nẽ aue tã a aua, te o wodao, o yededade nyebo te, o nyinanao mãeye honãka.

4. Nẽ o poda no ye, no bá mude kẽwe gburo yi; nẽ bedebe no e nu tee ko ámo mo ne hnyi ámo ne. Nẽ o muna.

5. Nẽ aue hmledõ a aua o wodao di, nẽ kre aue siedõ a aua yi o nuna ne di.

6. Nẽ aue punodõ a aua a ti o wodao o yedade obe o nyinanao honãka yi, nẽ o poda no ye no deeka á nyinadede nyenayedo gbiye honãka?

7. O pono teneponọ nyo ye àmo kũ. O poda no ye no, bá mude kẽwe gburo yi; nẽ bedebe e nu tee ko ámo mo, ne á mi yimo.

8. Nẽ te wide tuda, kẽwe gburo a koo didao o poda o tyo ye no, da kõwanuo mu no wa peeda hnyi, kwede wa linobodeo mo be ye tede do ke.

9. Nẽ nyono o kũna aue punodõ a aua a ti te o didao o popleyino yida peneye yi

10. Nema wa tede nyebo te o didao, wa wore ye ne o de minao himo; nema o yida peneye dõdõ yi.

11. Nẽ te o blida ne kwa, hede o pleda hã kai-buo mo,

12. O pono o linobodeo no nede no nu kõwa aua dõ, ple ne nu no o ko àmu he à waine, àmu no kõwa ma, wẽ nu nyenayedo gbiye.

13. Nema o tuda wa bae te dõ ńe, o pono, Beyu ye mó de mo nu, á ye pene a te gida?

14. Be du nene nẽ mu ná mue: dene hnyi mó ne mi linobodeo hnyimo yi.

15. Ple e ye tee, dene ko bè nu ne dene nowane ne? ná yie nyineyino tenepono no kponee?

16. Nee linobodeo mi nya nemo, nẽ nyaneo mi li no bodemo; kore nyebo poplande deeono kẽ o do mamode heede.

17. Nẽ Jesu yidao Jerusalem mi o gbadao o punosõ, o dõ badaye kre tide idi, nẽ o poda no ye no,

18. Yi kre à mide Jerusalem; nẽ o mi nyebo a Nyebeyu pristebo hwe ko kineo he kwa pomo, bo mu no ńe ha bo mu no la.

19. Nẽ o mi no Dako kwa pomo bo mu no wono senane o mu no bi, nẽ o mu no krusefaie; nẽ nyenayede ta a weda o mi kono womo di.

20. Hede Zebedaio a nyebeyiru a de ko o nyebeyiru he o didao no mo o bededa no mo o pono o dida no dede idademo.

21. Nẽ o poda no ye de ide? O poda no ye no, be wẽ e mo, nà nyebeyiru sõ no nede obe bo nenede ná dida waa mo, nẽ obe kre ná komla waa mo ko ná dible nyẽ.

22. Nema Jesu tuda no ńe o pono á ye ibo dene á ide.

Ple kọbo mi namọ á wẹde ẹ nẹna ne, nẽ baptịsem ne mi baptaiseemọ wẹde ẹ baptaiseda ne? o ponọ à wẹde nẹ ne.

23. Nẽ ọ poda no yẹ, hãteno á mi nà kọbo namọ, nẽ baptịsem ne baptaisẹe, ne á mi baptaiseemọ yi; kẽ bá nenede nà dida waa mọ kọ nà komla waa hẹ ne yede nẹ mọ kọ bè hnyi nyọ, kẽ nyo nono a ta Buo gịda nẹ ne nono ẹ minọ hnyiẹmọ.

24. Nẹma tẹ o pu wõna ne, o podeda bebuno sõ yero nọ,

25. Nema Jesu dạda no, nẽ ọ podanọ á ibo nẹ ne tẹ Dako a kpwẽyiedio kọo no wĩ kẹ, nẽ wa nye hwebo pee no tedi yẹ.

26. Nẹma kre ámo mọ ẹ na nenọne: kẽ nyọ bọ ponọ ọ nu wĩkẹkọọ kre ámo mọ, nẽ bọ nu á leyu;

27. Nẽ nyọ bọ ponọ ọ nu nye hwẹ kre ámo mọ, nẽ bọ woyẹ áne nyebaero.

28. Tẹne nyebo a Nyebẹyu nu ọ ye ẹ te kẹ di, ẹ mọ nyebo bo mu ọ leyudẹ nu a ta, kẽ bọ mu nyebo a leyu dẹ nu, nẽ bọ hnyi ọ hõnõ o do poplạnde a tehadedẹ a ta.

29. Nẽ tẹ o wodade Jẹriko powa a dẹ hwẹ kwẹda nọ mọ.

30. Nẽ yi dọo sõ nenao tidẹ gaba idi, tẹ o wõna ne, ẹ mọ, Jesu hina ne o yaedade wĩ o ponọ, O Kọọ mọ nọ te Davide a yu, à ware bẹ nu mó.

31. Nẽ powa podeda no yero nọ, o ponọ bo poda kpwe: nẹma o podeda nẹ kẹ o yaedade wĩ dị o ponọ O Kọọ, mọ Davide a yu à ware bẹ nu mó.

32. Nẽ Jesu nyinanao ọ dada no, nẽ ọ podanọ, dẹnẹ á idẹ bè nu ámo mọ?

33. O poda nọ yẹ nọ, Kọọ, à yi be krẹeyẹ.

34. Nẽ Jesu yidoda o ware ọ toda wa yi nọ; nẽ wondõata wa yi tẹdanọ nẽ o kwẹda nọ mọ.

LU XXI.

1. Nẽ tẹ o kwanena Jerusalem mọ nọ, nẽ tẹ o nyịnenade Bẹtpagi kre Olive a tebwe hede Jesu tẹdade mọnao be sõ,

2. Ọ poda no yẹ nọ, bá ya orõ nọ gbwẹde ámo yẹ, nẽ dõdõ á mi kạsera yẹdemọ kọ ọ yu hẹ; bá worẹ nọ, bá mu mò ne mọ yade.

3. Nẽ nyọ bọ tu ámo te dẹ yẹ, á munọpo, Kọọ nọ idẹ nọ; nẽ wondõata ọ mi ne nọtẹmọ.

4. Dene nedẹ wẹ e nuina ne, te ne prọfete tuda be munao yade, o ponọ,

5. Ba lele Zaion a nyịnẹ-hya, yi kre ná kiñ dide mó mọ, ọ plọne ọ neo kạsera a bọdọ kẹ.

6. Nẽ mọnao munao o nuna dene Jesu leleda no.

7. Nẽ o yada kạsera kọ ọ yu hẹ o poda ne wa raure kẹ, nẽ o tudao nọ.

8. Nẽ powa hwẹ o brada wa diepode o podao ne tidẹ idi; obe bẹda ti a babe ti ya nọ, o brẹda ne tidẹ idi nọ

9. Nẽ powa no nena nya kọ nyono kwẹda nọ mọ hẹ, o yaedade wĩ o ponọ, Hosạna ko Davide a yu mọ; họnọ dide Kọọ a nyịne bọ zẹe; Hosạna bẹ hio.

10. Nẽ tẹ ọ didade Jerusalem orõ a popleyinọ minade, o ponọ, nyọ be noẹ?

11. Nẽ powa podanọ, nyọ nọno mọ Jesu nọ mọ prọfete ọ wode Galilai a Nạzerẹte no.

12. Nẽ Jesu munade Ṅyesoa a tẹmple biyo, nẽ nyono o popleyinọ o pruda, o tọna teble kre tẹmple biyo ọ poda no diyẹ, nẽ nyono hinena wudi kẹnọ o pruda hunubwi ọ worada wa teble bro mọ kọ wa kẹnede hẹ.

13. Nẽ ọ poda no yẹnọ, ẹ kịnẹene ẹ mọ, Ṅà kai mi bede kai numọ; pledõ á nu nẹ yidio a bidiẹ mọ.

14. Nẽ dọo kọ babio hẹ o didao nọ mọ kre tẹmple biyo; nẽ ọ pẽyãna no.

15. Nẽ tẹ pristebo hwe kọ kịneo hẹ yida gedide hwe ne ọ nuna, nẽ hyẹyiru o yẹedade wĩ kre tẹmple biyo o ponọ Hosạna kre Davide ạ yu mo! ẹ yaeda no krã wudi.

16. Nẽ o poda nọ yẹ nọ, hene nyono nedẹ ti wạ̃ne neẹ? Nẽ Jesu poda no yẹ nọ áwi; á yea ne hịde, ẹ mọ, ne nu pane kọ nyono nyẹ hẹ ạ woni e po mó nyịne hãka?

17. Nẽ ọ sedao no, ọ wodade orõ, nẽ ọ munade Bẹtane, nẽ ọ pẹdade.

18. Nẽ tẹ nyena nyạna tẹ ọ yida orõ kede mi kanõ nina nọ.

19. Nẽ tẹ ọ yida buẽ-tu kre tidẹ idi ọ didao nẹ mọ kre ọ yeda dẹ tu fẹ yẹde, kẽ hwĩya dõ, nẽ ọ poda nọ yẹ bui te na kũo mó yi dị iduidu. Nẽ worewore buẽ-tu yedọda.

20. Nẽ tẹ mọnao yida ne o gedidade o ponọ Hane buẽtu nu yedọe ạ woreda!

21. Jesu tuda no ṅẹ ọ poda no yẹ nọ, hãte ne lele ámo, bá kọ hãtepoẹ bá yi bá ye kpre kọ, dẹnẹ nuie buẽ-tu nọ nedẹ mọ, á na nu ẹ dõ, kẽ bá po tebwe nọ nedẹ yẹ bé wo ta nọ, nẽ bé tuiede idu mọ, nẽ ẹ muẹ ne.

22. Nẽ de ạ popleyinọ ne á mie yedamọ, bá yi bede ba yi hãte pe nẽ á yi nẹ ne.

23. Nẽ tẹ ọ didade tẹmple biyo, pristebo hwe kọ nyebo ạ nyegbade hẹ o didao nọ mọ tẹ ọ yida twẹde nẽ o podanọ, hane nue ne kọde ne mọ, bé nu dene nedẹ hẽ nyọ nu mó ne kọde ne mọ?

24. Jesu tuda no ṅẹ ọ poda no yẹ nọ, te dõ no mi ámo nọ ne yedamọ yị, nẹ bá lelemò, nẽ hede mi ámo lelemọ yị nyọnọ nu mò ple ne ni dene nedẹ.

25. Jone ạ baptịsem dị, tẹne ẹ woẹ? ẹ wode yeu, hẽ ẹ wode nyebo mọ? Nẽ o pededa ne nọ o ponọ, bà ponọ,

ɛ wode yeu ɔ mi ámo yɛ nɔ ponō, nē hane nue kre á ye ne hāte kɛ po dị?

26. Kɛ̄ bà ponɔ ɛ wode nyebo mɔ, à pi nyebo a hwanō: kɔre nyebo a popleyinɔ dɛde Jone prɔfetepe.

27. Nē o tuda Jesu ṅɛ o ponɔ à na hlị nɛ ne. Nē ɔ poda no yɛ nɔ, na lele ámo yị, ɛ mo nyɔnɔ nu mò ple ne ni dene nedɛ.

28. Nɛma hane á wore peɛ? Nyebwe te nɔ kɔda nyebɛyiru sɔ̄; nē ɔ didao o tedɛ dō mɔ ɔ ponɔ, nà yu be mudɛ nà kēwɛ gburo, be mu kōwa nu.

29. Ọ tuda nɔ ṅɛ ɔ ponɔ ye wɛ̄, kɛ ɔ bɔdeda lị nɔ ɔ hiena ɔ woro mɔ ɔ muna.

30. Nē ɔ didao ɔbe be mɔ ɔ leleda nɔ yị. Nē ɔ tuda nɔ ṅɛ, ɔ ponɔ, wɛ̄ne nē kre ɔ yeda mu.

31. Nɛɛ, o tae sɔ̄ nono, wa bae nɔ nuna ɔ buo a woro dị? O poda nɔ yɛ nɔ, wa tedɛ nyebwe no. Jesu poda no yɛ nɔ kiṅ-wudikweo kɔ wraure-nyino hɛ o mide Ṅyesoa a dible nyɛ̄ pamɔ pledō á mude pa.

32. Emo Jone didade ámo mɔ, ɔ poe ámo hā kpone a tidɛ, kre á yeda nɔ hāte kɛ po: nɛma kiṅwudi-kweo kɔ wraure nyino hɛ o peda nɔ hāte; nē ányebwetu tɛ á yi-da nɛ, ɛ diebɔdedɛ á yeda á wore mɔhie, bá muna nɔ hāte kɛ po, yị.

33. Bá wɔ̄ dadegbā be a te: Kaibuo te nenao ɔ dɔda kewɛ̄-gburo ɔ hadao ɔ gbī nē ɔ bruda wɛ̄e-gbɔ̄ ɔ podao ɛ foo-kai ɔ poda nɛ gelonuo kwa, ɔ munade mɔhlɔ bro te kɛ.

34. Nē tɛ bui-po ti kwanamɔ ɔ tɛdade ɔ leyiru gelonuo mɔ bo muna ɛ poode kwa bli.

35. Nɛma gelonuo krɔda ɔ leyiru, o bida ɔbe, o lada ɔbe o bideda ɔbe siɛ.

36. Nē dị ɔ tɛdade leyiru te o ho o hio wa tedɛ do:

nẽ dɛnɛ o nuna wa tedɛ nyebo mɔ, nɛ o nu nyono nedɛ mɔ, yi.

37. Nẽ ɛ diebɔdede ɔ tɛdade ɔ nyebɛyu, ɔ ponɔ o mi nà nyebɛyu yiɛpimɔ.

38. Nɛma tɛ gelonuo yida nyebɛyu nɔno, o pededa ne nɔ, ɛ mɔ, Nyɔnɔ nedɛ ɔ mɔ kudɛkoɔ no: bá di, bà la nɔ, nẽ ànyebwetu mu ɔ kudɛ gba.

39. Nẽ o krɔda nɔ o hadade nɔ kẽwɛ-gburo o lada nɔ.

40. Nɛɛ tɛ kẽwɛ-gburo a kɔɔ mie dimɔ, hane ɔ mi gelonuo nɔno numɔ di?

41. O podạ nɔ yɛ nɔ, ɔ mi nyebo kukwi nono lamɔ swɛ̃ka, ɔ mi kẽwɛ-gburo scya nyebo hnyimɔ hono mi nɔ ɛ poode hnyimɔ kre ɛne ti idi.

42. Jesu poda no yɛ nɔ, á yea ne hịdɛ kre Kịnede kɛ, ɛ mɔ, siɔ ne kaipoo poda wã nɛno ɛ nu seõ a siɔ hwɛ: dɛnɛ nedɛ nɛ mɔ Kɔɔ a nunudɛ, nẽ ɛ nu gedidɛ kre ámo yiɛ?

43. Nɛɛka ne lele ámo, Ńyesoa a dible mi ámo kwa hɛemɔ, nẽ ɛ mi hnyiɛmɔ dako no mi ɛ bui pomɔ.

44. Nẽ be nyɔ mi siɔ nɔ nedɛ kɛ pimɔ ɔ mi gidɛemɔ: kɛ be nyɔ ɛ bi lu, nẽ ɛ wɔ̃ nɔ ne pɛdɛpedɛ.

45. Nẽ tɛ pristebo hwe kɔ Farisaibo hɛ wɔ̃na ɔ dadegbẽ o yidoda ne, nono ɔ hẽna nyine.

46. Nɛma tɛ o pɛ̃na ne nɔ, ɛ mɔ hane bo nuna ɔ kwa fɛ gboba o pida nyebo a hwanõ, tenepɔnɔ o dɛdeda nɔ profetepe.

LU XXII.

1. Nẽ ɔ tuda no ṅɛ ɔ poda no dadegbã yɛ ɔ ponɔ,

2. Yeu a dible ɛ wo kiṅ te yɛ hɔnɔ pina blepa dibade ko ɔ nyebɛyu mɔ.

3. Nẽ o tẹdade o leyiru, nyono o dẹede blepa dibade mọ bo muna no dạ: nẽ o ponọ o yedao di.

4. Nẽ o tẹdade leyiru be di, o ponọ nyono dẹee, ba lele no, yi, ne hmlẹne nẹ dibade, nà bllẹ kọ fẹnọnede be hẹ lẹene, nẽ teble ạ popleyinọ wẹmọe; bá didẹ blepada.

5. Nẹma o pededa ne mẹ kẹ, o muna wane tedẹ nọ, ọbe munade o ge, ọbe muna o pãno ạ te kẹ.

6. Nẽ obe no nenao o krọda o leyiru, o tuda no swẽ, o lada no.

7. Nẽ tẹ kiṅ wõna ne o peda yero; nẽ o tẹdade o tãkli, o lada nyelao nono, o poda wa orõ tọ.

8. Hede o poda o leyiru yẹ nọ blepada wẹmọ kre nyono dẹe o ye ne yẹblẹde.

9. Nẹẹ bá mude tidi hwe idi, nẽ be nyebo be á yẹde bá dạde no blepada.

10. Kre leyiru nono nuna o munade tidi kwe idi nọ, nẽ nyono o popleyinọ no o yẹdedao, o kweda no yibwa nọ, ẹ mọ nyebo kukwi kọ hã nyebo hẹ: nẽ blepada ạ dabwe wẹdade yẹ nọ.

11. Nẽ tẹ kiṅ didade kai biyo, bọ muna dabwe yi o yẹdedade nyebwe te họnọ yeda blepa rauro po:

12. Nẽ o poda nọ yẹ nọ, Beyu, hane nue ne didẹ tẹno, kre ye blepa rauro po? Nẽ o yeda wĩ kọ.

13. Hede kiṅ poda leyiru yẹ nọ, bá moane o swẽ kọ o be hẹ, bá hade nọ, bá mude no heidẹ ne nede diyẹ tune; tẹne o minọ wemọ o minọ wa nyẽ dimọ.

14. Kọre nyebo poplande dẹe, kẽ o do kpra hẹede.

15. Hede Farisaibo muna o tuda ẹ sịda, ẹ mọ hane bo nuna o wĩ moane.

16. Nẽ o tẹdade nọ wa mọnao kọ Herodianbo hẹ mọ o ponọ, Todẹọ à ibo nẹ ne tẹ ti hãte, nẽ tẹ twẹde àmo Ñyesoa ạ kpone ạ tẹẹ, nẽ ne yi nyọ ạ wĩ dẹ; kọre ne tu nyọ ạ fẹ dõ ạ te yimọ.

17. Nɛ̱ɛ̱ bé lele àmɔ hane ná woro pɛɛ̱? ple ɛ̱ nu tɛɛ̱ bà hnyi Kaisa kiṅwudi, hɛ̃ ɛ̱ ye tɛɛ̱ nu?

18. Nɛma Jesu yidoda wa kpone kukwi nɔ̱, nɛ̃ ɔ̱ podanɔ̱, Dɛɛka á tɛɛ mò di, ámu yeyedao no?

19. Bá tede mó kiṅ-wudi yɛɛ̱ yɛ̱. Nɛ̃ o yadao nɔ̱ pɛne mɔ̱.

20. Nɛ̃ o poda no yɛ̱ nɔ̱, nyɔ̱ a̱ kusebwe kɔ̱ kinɛɛdɛ̱ hɛ̱ nedɛ̱?

21. O poda nɔ̱ yɛ̱ nɔ̱, Kaisa a̱ dɛ̱ no. Hede ɔ̱ poda no yɛ̱ nɔ̱, Bá hnyi Kaisa dene Kaisa kɔ̱: nɛ̃ bá hnyi Ṅyesoa dene Ṅyesoa kɔ̱.

22. Tɛ̱ o wɔ̃na te neno, ɛ̱ gedidade no ne, nɛ̃ o seda nɔ̱, nɛ̃ o muna wa muɛ̱.

23. Nyenayedo dɔ̃ nɔno Sa̱dukaibo didao nɔ̱ mɔ̱ hono o ponɔ̱, ɛ̱ ye konɔwoɛ̱ kɔ̱, nɛ̃ o yedada nɔ̱ nɔ̱,

24. O ponɔ̱ Tɔdeɔ̱ Mose yɛ̱ ne, nyebwe bɔ̱ ye yiru kɔ̱, nɛ̃ ɔ̱ bebu bɔ̱ du ɔ̱ nyinɛ̱ bɔ̱ mu yiru kɔ̱ ko ɔ̱ bebu mɔ̱.

25. Nɛ̃ bebuno hmlesɔ̃ nenao; nɛ̃ wa tedɛ̱ nyɔ̱ tɛ̱ ɔ̱ duda ɔ̱ nyinɛ̱ ɔ̱ koda nɛ̃ tɛ̱ ɔ̱ yeda yiru kɔ̱ ɔ̱ sedao ɔ̱ nyinɛ̱ ɔ̱ bebu mɔ̱;

26. Nyɔnɔ wɛdade o sɔ̃, nɛ̃ wa tã, kre o nuna ɛ̱ yɛda wa hmlesɔ̃, yi.

27. E̱ diebɔdedɛ̱ nyinɛ̱ koda ne yi.

28. Nɛɛ kre konɔwowɛ̱ a̱ ti, nyɔ̱ a̱ nyinɛ̱ ɔ̱ minɔ̱ numɔ̱, yi? ɛmo o popleyinɔ̱ duda nɔ̱, wɛ̱.

29. Jesu tuda no ṅɛ̱ ɔ̱ podanɔ̱, á kane tɛ̱ á ye Kinede kɔ̱ Ṅyesoa a̱ kpwɛ̃ hɛ̱ a̱ te ibo.

30. Emo kre konɔwowɛ̱ mɔ̱, o ne dudide o ne hnyi nyino bo du no yi, kɛ̃ o wo Ṅyesoa a̱ angelbo no nedɔ yeu yɛ̱.

31. Nɛma ko koo a̱ konɔwowɛ̱ a̱ te, á yea ne hidɛ̱, ɛ̱ mɔ̱, te ne Ṅyesoa tuda ámo yɛ̱, ɔ̱ ponɔ̱,

32. Mɔ̃ te Abraham kɔ̱ Isake hɛ̱, nɛ̃ Jakobo a̱ Ṅyesoa

yedi. Ṅyesoa o ye koo a Ṅyesoa, kẽ kononeo a Ṅyesoa no.

33. Nẽ te powa wõna te neno o gedidade o todete a ta.

34. Nema te Farisibo wõna ne, e mo Jesu a be nu Sadukaibo bo poda gbwe o kweda yibwa no.

35. Hede wa bae te no mona tehlao yedada no te no, teneka, o podano,

36. Todeo, dene mo tede hwe kre tedi nyẽ?

37. Jesu poda no ye no, Bé nowane ná Koo Ṅyesoa ke ná fe a popleyino mo ko ná šiu a popleyino he, nẽ ná woro a popleyino yedi.

38. Dene nede mo tede tede, e mo tede hwe yi.

39. Nẽ dene e kweo, e wo ne ye, e mo bé nowane bae, tene ni dui a nowanena.

40. Tedi a popleyino ko profetebo a popleyino a wĩ he kre e pede tedi sõ ne nede kudi.

41. Te Farisibo kweda yibwano Jesu yedada no no,

42. Hane á wore pee Kraise a te? Nyo a yu o moe? O poda no ye no, Davide a yu no?

43. O poda no ye no, nẽ hane e nue Šiu nu Davide o dade no Koo, o pono,

44. Koo poda ná Koo ye, bé nenede nà dida sõ mo bè tedo ná nyão ná beketude mo nu?

45. Nee Davide bo yi no Koo dede hane e nue o nu o yu di?

46. Nẽ nyebwe te yedade ne we bo, tuda no ṅe te di, nẽ wode nyenayedo nono, mo nyo yedade ne we bo yedada no te de no di.

LU XXIII.

1. Hede Jesu hlida powa ko o monao he mo,

2. Ọ ponọ kịneo kọ Farisibo hẹ neo Mose a kẹnedẹ kẹ;
3. Nẹẹ bedẹbe o lele ámo ba tu yimọ nenọ bá tuyimọ, nẽ ba nu ne: kẽ á na nu wa nunude; tenepọnọ o ti te kre o ne nu ne.
4. Emọ o moane bịblede ne e kũkwa, e kraa nyọ bọ bli, nẽ o peo ne nyebo hwãe kẹ: kre wa nyebwetu o ne wẽ bo gba gie bo to ne nọ.
5. Nẹma wa nunude a popleyinọ o ni ne, nyebo bo mu ne yi a ta; o boae wa filaktere nẽ o boae wa raurebo a mẽ kẹ nọ,
6. Nẽ o nowane tedẹ nena kre dibade dida nẽ kẹnedẹ hwẹ kre sinegoge biyó nọ,
7. Nẽ wĩpoẹ kre mãeyẹ, nẽ nyebo bo dade no Rabi, Rabi.
8. Nẹma á na wẽ, e mọ, nyebo bo dade ámo Rãbi tenepọnọ á kọ wĩkẹkọọ dõ nọ mọ Kraise; nẽ á popleyinọ mọ bebuno.
9. Nẽ á na dade nyebwe te Buo kre bro mọ; tenepọnọ á kọ Buo dõ nọ nede yeu.
10. Nẽ á na dadẹ wikẹkọo, tenepọnọ á kọ wĩkẹkọọ nọ mọ Kraise.
11. Nẹma nyọnọ ọ te mi yiboaemọ kre ámo nyẽ nọ bọ nu á leyu.
12. Nẽ be nyọ yaede ọdui nẽ ọ mide teemọ; nẽ be nyọ teede ọdui, ọ te mi yiboaẹmọ.
13. Nẹma á kọ kide, ámu kịneo kọ Farisibo hẹ yeyedao á! tenepọnọ á kẹ yeu a dible ko nyebo mọ: ẹmo ányebwetu ne pade, ple nyono o ponọ o pade á kẹ no yẹ yi.
14. Á kọ kide amu kịneo kọ Farisibo hẹ yeyedao a! tenepọnọ á wora tiko nyino a kiya a teble wonọ nọ, nẽ ko o boeda ta á hlọe á bedewĩ yẹ: nẹẹ á blidi minọ boamọ.
15. Á kọ kide ámu kịneo kọ Farisibo hẹ yeyedao a!

tenepono á we idu ko bro he lu no, bá mu proselite dō nu: nē bá nue no, hedc o nu hele a yu o hio ányebwetu wē sõ.

16. Á ko kide ámu doo-nyapoo no! àmu no pono nyo bo pode temple e ye de nu; ke nyo bo pode temple a see hede de no pode.

17. Amu boo, ámu doo no yi! Emo e de be ne hio ple see hēe temple no ni see e koñe

18. Nē nyo bo pode olta, e ye e de nu; kē nyo pode hnyiede ne neo ne ke, nē hede de no pode.

19. Ámu boo ámu doo no yi! Emo e de be no hio, ple hnyiede hēe olta no ni hnyiede e koñe?

20. Nee nyo bo pode olta, hede olta no pode ko teble a popleyino ne neo ne ke he.

21. Nē nyo bo pode temple, hede nono o pode ko nyono o tinde no biyo he.

22. Nē nyo bo pode yeu, nē Ñyesoa a kiñkenede no pode ko nyono o neo ne ke he.

23. Á ko kide ámu kineo ko Farisibo he yeyedao á! tenepono á pee minte ko anise he nē kumine yedi e wae pu a waa, ple kre á ne tu tedi a de hwe yimo, e mo hã tehlila, woremonopoe nē hãtepoe no: de neno ne á mie numo, kē ebe ne neo e na se tide idi yi.

24. Amu doo nyapoo no o dede nate no ple o mle kamle.

25. Á ko kide ámu kineo ko Farisibo he yeyedao á! tenepono á hmlene kobo ko plede he a ke no, nema kre kudi á yidide bebade ko nyinyine de he.

26. Mo doo Farisaipe no! tede kene be hmlene kobo ko plede he a kudi, pledō e ke be muno hine we yi.

27. A ko kide ámu kineo ko Farisibo he yeyedao no! tenepono á wo wudidi pli ye hene e ke noyino, kē e yidide koo a dekrē no ko teble kukwi a kplikpli he.

28. Kre nɛ̱ nɛɛ ko áne fɛ̱ á ne hwɔ̱ hã nyebo ko nyebo yi, nɛ̱ma kre ámo kudi á yidide yeyedɛ̱ kɔ̱ de kukwi hɛ̱,

29. A kɔ̱ kide ámu kɪneo kɔ̱ Farisaibo hɛ̱ yeyedao no! tenepono á pe profetebo a̱ wudidi, nɛ̃ á kpone hã nyebo a̱ wudidikiya.

30. Nɛ̃ á pono ba nena kono áne buono a̱ ti idi, nɛ̃ á yeda no kɛ̱ bi, á yeda profetebo la.

31. Nɛɛ á pe ádui bo nɔ̱, tɛ̱ á mɔ̱ nyono lada profetebo a̱ yiru no.

32. Bá yidide á buono a̱ kpone kukwi a̱ senanedɛ̱.

33. Amu sɪda, ámu plidi a̱ kpru! hane á mie hɛ̱le blidi a̱ kɛ̱ tanena̱ numɔ̱?

34. Nɛɛ yi, ne tɛdede ámo profetebo kɔ̱ tɔ̃kɔo hɛ̱ mɔ̱, nɛ̃ kɪneo yedi: nɛ̃ á mi obe lamɔ̱ á mu no krusefaie, nɛ̃ á mu obe bi kre á sɪnegoge biyo, á mu no swɛ̃ tu, ɛ̱ mu nu, wode orɔ̃ be kudi nɛ̃ kre orɔ̃ be kudi.

35. Hã nyebo a̱ popleyino no lɛɛda kre bro wode hã Abel bɛ̱ nyɪnedɛ̱ Zakeraiase o̱ mo Barekaiase a̱ yu mɔ̱ hɔ̱nɔ̱ á ladedao temple kɔ̱ olta hɛ̱ hedi, tɛ̱ wa nyɪnɔ̱ a̱ blidi ɛ̱ na bide ámo lu nɔ̱.

36. Hãteno lele ámo, de e popleyinɔ̱ ne nedɛ̱ mi nyebo kpru no ne kono nɛ̱ nedɛ̱ lu nɔ̱ bimɔ̱.

37. O Jerusalem, Jerusalem mɔ̱ nɔ̱ lɛ̱ profetebo o̱ pe nyono tɛɛde ámo mɔ̱ sɪɛ̱ mɔ̱ nɔ̱, ti peplande ne ida ne ɛ̱ mɔ̱ be kweda ná yiru yibwa nɔ̱, tɛne habekpã ni o̱ gidi o̱ yiru kɛ̱ o̱ pede ne o̱ pobwi biyo kre á yeda wɛ̃.

38. Yi, á kai seeo ámo mɔ̱ dɛbaka.

39. Kɔre ne lele ámo wode ti nɛno kɛ̱ á na yi mɔ̀ ne bá tedonopo, Nyɔ̱ nɔno kɔ̱ krubwe hɔ̱nɔ̱ dide Kɔo a̱ nyɪne mɔ̱.

LU XXIV.

1. Nẽ Jesu wodade tẹmple biyo, ọ munao: nẽ ọ monao didao nọ mọ bo muna nọ tẹmple a kiya yẹ tede.

2. Nẽ Jesu poda no yẹ nọ á ye de a popleyinọ neno yi? hãtenó lele ámo, siọ te dõ ọ na seo ọ bae lu hẹnẹ na poẹe honõ ne.

3. Nẽ tẹ ọ nenao Olive tebwe lu, mọnao didedao nọ mọ, o dõ, o ponọ be lele àmo tibe dene nedẹ mio bimọ, nẽ dẹnẹ bẹ didọ ná didiẹ kọ konọ a lugideda hẹ a yidode numọ?

4. Nẽ Jesu tuda no ńẹ, ọ ponọ, bá mayio nyọ ne tedọ ámo boe.

5. Kọre nyebo poplande minọ nà nyine didemọ, o munọnọpo mò Kraise no; nẽ o mu nyebo poplande boe.

6. Nẽ á mi tã te wõmo kọ tõ a nyine hẹ; bá tu ne yimọ á ne di hwano pi; kọre de a popleyinọ neno be bidọo nọ, nẹma ẹ na nu ẹ lu gideda pledõ.

7. Kọre dako minọ dako yehmẹmọ, nẽ dible kọ dible hẹ; nẽ ẹ didọ numọ kanõ, kwẽ krẽ no, nẽ bro a dihnihniẹ kre tede peplande.

8. De e popleyinọ neno e mọ ware a hurutuda no.

9. Hede o minọ ámo nyebo kwa pomọ bo mu ámo swẽ tu bo mu ámo la: nẽ dako a popleyinọ o minọ ámo nyãmọ ko nà nyine a ta.

10. Hede nyebo poplande o minọ be yẹ hlamọ o mu o bino wa nyãọ kwa po o mu wa bino nyã.

11. Nẽ se profetebo a do poplande minọ tanọwomọ o mu nyebo poplande boe.

12. Nẽ tẹ kpone kukwi minọ kẹ nọ bidimọ o do poplande a nowanena minọ wonẹnemọ.

13. Nema benyobe lamaa woro kre e lugideda mo, nẽ o wawa ne.

14. Nẽ dible a hã tibosa neno, be tuiede kono a popleyino kudi, be mu tekenoheyada numo ko dako a popleyino mo, nẽ hede e lugideda mino nyinemo.

15. Nee bá yido diebobã a nyinonyinede, hene e te profete Daniel ti, be nyinade ńeko tede (be nyo yi hide bo yido ne no)

16. Nẽ hede nyono nede Judia bo gbadede kwidida tebwe lu;

17. Nẽ nyono neo kai ke o na tedode teble ne nede o kai biyo bo mude ne ha a ta;

18. Nẽ nyono nede ge, o na di kede, bo mu o raure gba yi.

19. Nẽ nyono mino kudi nemo, õ o mino yiru nyamo kre nyenayede neno idi o ko kide!

20. Nẽ bá bede e mo, á kwidida, e ne dido khe a ti nu ke sabate nyena.

21. Kore ti neno idi, kuwowe hwe mino bimo hene ycao bi, wode kono a hurutuda be yede ti neno ke, õo hene na bidoo ne di yi.

22. Nẽ nyenayede neno, be yi e ne kwaecnoyene, nẽ tõnyebwe te dõ o na wado ne: nema ko nvono hoede a ta nyenayede neno mino yekwaemo.

23. Nẽ hede nyo bo podo ámo ye no, Yi Kraise no nede, õo kre tenõ; á na po ne hãte ke.

24. Kore se Kraisebo mino tanowomo ko se profetebo he nẽ o mi yidode hwe ko gedide hwe he tahamo, nẽ be ibo ne, nẽ o muno nyono heede o nyebwetu boe.

25. Yi ne heya ámo ke no pledõ.

26. Nee bo po ámo ye no, yi o nede yeba tede á na mude, yi o nede kai a gburo á na po ne hãte ke.

27. Kore tene e ne, yeu be yi yie pe e wedede idulu

waa, ẽ fẹ ẹ bidede nisede waa, kre nyebo a Nyebẹyu a didiẹ a ka minọ nemọ.

28. Ẹmo tẹne seõdẹ pẹo, kreno mẹme minọde yibwa nọ kwemọ.

29. Nyenayede neno e kuwowẹ bẹ hinọo hede wõndõata heidẹ minọ wẽ fẹ bimọ, nẽ họbo na podọ ọ pebe ne, nẽ hneyọ minọde yeu bledemọ, nẽ yeu a kpwẽnede minọ sekemọ.

30. Nẽ hede nyebo-a Nyebẹyu a yidodedẹ, minọ tawomọ kre yeu; nẽ hede bro a dako a popleyinọ minọ wemọ, nẽ o mino nyebo a Nyebẹyu yimọ ọ minọ yeu a nukpã nyẽ didemọ, ọ minọ kpwẽ kọ teayiboaeda hwẹ hẹ yamọ,

31. Nẽ ọ minọ ọ angelbo tẹdemọ, o minọ wonọ-fõna ẹ wĩ boa bimọ, nẽ o minọ nyono ọ hade yibwa nọ kwemọ, ẹ mọ tẹne duduidu hã̀ wedenọ, bẹ wode yeu a meã be, bẹ nyinẹde ẹbe mọ.

32. Nẽ, bá wõ̀ buẽtu a dadegbã: ọ babo bẹ nu ẹ dẹ čau nẽ bọ tọbọ, hede á ibo nẹ ne, te yedeba kwamọ.

33. Nẽ kre nẹ ne, bá yidọ de e popleyinọ neno, be yidọ tanọwe, hede ba ibo ne tẹ ọ kwamọ, ẹ mọ kre hwaidi.

34. Hãteno ne lele ámo, nyebo kpru nọ ne konọ nẹ nedẹ o na wẹone pledõ de a popleyinọ ne nedẹ be munọo yade.

35. Yeu kọ bro hẹ minọ himọ, kẽ̀ nà wĩ na hinọo ne.

36. Nẹma nyenayedo nọno õo aua nọno nyọ ye ne ibo, bã angelbo no nede yeu kẽ̀ nà Buo dõ.

37. Nẽ tẹne ẹ nena Noa a nyenayede idi kre nyebo a Nyebẹyu a didiẹ a ka minọ nẹmọ, yi.

38. Kọre tẹne ẹ nu nyenayede ne nena pledõ yini minao bimọ, o yida tẹ, o yida nẹ, o yida nyino dui o vida

no nyebẹbo nọ hnyi bo muna no du, ẹ yẹda nyenayedo nọ Noa bidade ake kudi, kẹ,

39. Kre o yeda nẹ tọde, pledõ yini didao ẹ hadao wa popleyinọ; kre nyebo a Nyebẹyu a didiẹ minọ nemọ.

40. Nẽ hede nyebo sõ minọde ge dõ nemọ; ọ be minọde hẹẹmọ ọbe munọde se.

41. Nyino sõ minọ mile dọ grainemọ: ọbe minọde hẹẹmọ, obe munọde se.

42. Nẹẹka bá fo; kọre á ye ibo aua be nọ idi á Kọọ minọ dimọ.

43. Kẽ dẹnọ nedẹ bá ibo, ẹ mọ kai-buo bọ iboda ne wọtye be nọ idi yidiọ mina dimọ nẽ ọ feda nọ ne, nẽ ọ yedao nọ mọ wo bọ muna ọ kai wõ.

44. Nẹẹka bá wẹmọ yi, ẹmọ aua nọ ọ idi á na tọdeo nẹ ne, nyebo a Nyebẹyu minọ dimọ.

45. Nẽ hede nyọ mọe hã leyu nọ kọ tõ họnọ ọ kọọ tu ọ nablewẹ kwa, bọ mu no wane dibade hnyi kre ẹne ti idi?

46. Leyu nọnọ ọ kọ krubwe, họnọ ọ kọọ bọ didọ ọ yẹde kõwa nẹno ẹ nuna.

47. Hãteno ne lele ámo ọ mi nọ numọ ọ munọ ọ kokode a popleyino wĩ kẹ kọ.

48. Kẽ leyu kuku nọno, kre ọdui kudi bọ yi ne nọ ti, ẹ mọ, Nà Kọọ a didiẹ honạne kede;

49. Nẽ bọ towa ọbino leyiru a bibiẹ, bọ yi tẹ nẽ ọ kọ nõnuo hẹ bo yi nẹ,

50. Leyu nọno a Kọọ minọ dimọ nyenayedo nọ ọ idi ẹ te yede nọ kudi no ne, nẽ kre aua nọ ọ idi ọ ye nẹ tọde,

51. Nẽ ọ minọ no tie čẹmọ, ọ mu nọ nọ ọ pẹeda hnyi kre yeyedao nyẽ: kreno o minọ wemo o minọ nyẽ dimọ.

LU XXV.

1. Hede yeu a̱ dible miyɛ̱womɔ̱ bobo pu no o duda wa mlatedia o muna blepaɔ̱ nya bɛ̱demɔ̱.
2. Nɛ̃ o tae hm kɔ̱da tɔ̃, nɛ̃ obe hm boda.
3. O nyono boda o duda mlatedia kre o yeda kɛ̱nã tidɛ̱ idi gba;
4. Nɛ̱ma nyono kɔ̱da tɔ̃ o poda kɛ̱nã de wudi nɔ̱ o gbada wa mlatedia tidɛ̱ idi.
5. Tɛ̱ blepaɔ̱ honanenade kede, o popleyinɔ̱ nyinɔ̱ bidade no yiɛ̱ o mɔ̱ena.
6. Nɛ̃ tɔ̱ hedi, hedɛ̱ worɛ̱dao, o ponɔ̱, yi blepaɔ̱ nɔ̱ dio: bá mu nɔ̱ nya bɛ̱de.
7. Hede bobo a̱ popleyinɔ̱ dudayɛ̱, o bɛ̱da wa mlatedia.
8. Nɛ̃ hede boo poda tɔ̃kɔ̱o yɛ̱ nɔ̱, bá hnyi àmo áne kɛ̱nã dɛ̱: à mlatedia mone.
9. Nɛ̱ma tɔ̃kɔ̱o tuda no ṅɛ̱, o ponɔ̱, õo; hede ɔ̱ ye ho, ko á kɔ̱ àmo hɛ̱ mɔ̱; á nyebwetu bá mude nyono pri nɛ̱ mɔ̱, bá mu ne tɔ̱ ko ádui a̱ ta.
10. Nɛ̃ tɛ̱ o yida nɛ̱ tɔmɔ̱ mi hede blepaɔ̱ didane; nɛ̃ nyono wɛ̱damɔ̱ o kɔ̱ nɔ̱ hɛ̱ padade blepada; nɛ̃ hede meyu kɛ̱ɛ̱dao.
11. Hede bobo be didao o ponɔ̱ Kɔ̱ɔ̱, Kɔ̱ɔ̱, krɛ̱ amo yɛ̱.
12. Nɛ̱ma ɔ̱ tuda no ṅɛ̱ ɔ̱ ponɔ̱, hãteno ne lele ámo, ye ámo ibo.
13. Nɛ̱ɛ̱ka ba fo, ɛ̱mo á ye ibo be nyenayedo bɛ aua be idi ne nyebo a̱ Nyebɛ̱yu minɔ̱ dimɔ̱.
14. Nɛ̱ɛ̱ yeu a̱ dible ɛ̱ woyɛ̱ tɛ̱ nyebwe mide tedɛ̱ pedu daba nɔ̱, nɛ̃ ɔ̱ dɑ̱da o leyiru nɛ̃ ɔ̱ poda no ɔ̱ teble kwa nɔ̱.
15. Nɛ̃ ɔ̱ hnyina obe tɑ̱lente hm, nɛ̃ ɔ̱be sɔ̃, nɛ̃ ɔ̱be dɔ̃:

o popleyinọ o ɑọdõ, dene e yimọtuẹ o wẹdade, nẽ wõndõata ọ muna daba.

16. Hede nyọnọ gbada talente hm, ọ muna ọ podeda ne pãno o yida talẹnte be hm dị.

17. Nẽ nyọnọ gbada sõ, nọno yida ebe sõ dị.

18. Nẹma nyọnọ gbada dõ, ọ muna ọ bruda bidiẹ kre huru ọ hudida ọ kọọ a wudi.

19. Nẽ tẹ ẹ gbada wẽ peplande leyiru nono a kọọ dida ọ kọ no hẹ bo muna ọ wudi a te tu.

20. Nẽ kre ẹ nuna nyọnọ ọ gbada talente hm ọ didao ọ yada talẹnte be hm ọ pono, kọọ hnyina mò talẹnte hm; yi ne yi talẹnte be hm dị.

21. Ọ kọọ poda nọ yẹ nọ, hã dẹ ne nu, mó hã leyu neẹo ọ pe te huru: mọ po de kịmede a te huru, mi mó numọ be mu teble peplande wĩ kẹ kọ: bé didẹ ná kọọ a sau nyẽ bi.

22. Nyọnọ gbada talente sõ didao, nẽ ọ podanọ kọọ hnyina mò talẹnte sõ, yi ne yi talẹnte be sõ dị.

23. Ọ kọọ poda nọ yẹ nọ, hã dẹ ne nu, mọ hã leyu neẹo ọ pe te huru; mó po dẹ kịmede a te huru; mi mó numọ be mu teble peplande wĩ kẹ kọ.

24. Hede nyọnọ gbada talẹnte dõ didao, ọ podanọ ibo mo ne tẹ te kịne kọọ, ne čẹ dẹnẹ ye dọ, nẽ dẹnẹ ye bro kẹ po nẹ ẹ dẹ ne ponọ kwe yibwa nọ:

25. Nẹẹ, ne pida hwanõ ne muna ne hudidade ná talẹnte huru; yi ná dẹ ne kọ nẹ nedẹ.

26. Ọ kọọ tuda nọ ńẹ ọ ponọ, mọ leyu kuku neẹo, ọ honã, ẹmo iboda ne tẹ čẹ dẹnẹ ye dọ, nẽ dene ye bro mọ po, neno ne kwe yibwa nọ:

27. Nẹẹka mie nà wudi wudikẹnọhineo hnyimọ, tẹ mie dimọ be mue nà wudi yi kọ ẹ kẹpodedẹ hẹ.

28. Nẹẹ bá hade nọ talẹntẹ kwa, ba mu ne nyọnọ kọ talente pu hnyi.

29. Kọre benyọbe ọ kọ dẹ, dẹ mi nọ hnyiẹmọ bọ mu e de peplande kọ: kẽ be nyọ ye dẹ kọ ọne dẹ nọ kọ mi nọ kwa hẹemọ.

30. Nẽ leyu nọ ọ ne bẹ dẹ bá tude nọ heidẹ ne nede diyẹ; tẹne o minọ wemọ o minọ nyẽ dimọ.

31. Nyebo a Nyebẹyu bọ didọ kre ọ teyiboeda nyẽ kọ ọ ńekọ angelbo a popleyinọ hẹ hede ọ minọ ọ kiṅkẹnedẹ kẹ nemọ:

32. Nẽ dakọe a popleyinọ minọ yibwa nọ kweẹmọ ko nọ yẹ: nẽ ọ minọ no gramọ tẹne blableyituọ ni ọ heyẹ blable kọ wuda hẹ mọ nọ:

33. Nẽ ọ minọ blable ọ dida sõ mọ podemo, nẹma wuda kre ọ komla sõ mọ.

34. Hede kiṅ minọ nyono nede ọ dida sõ mọ yẹnọpomọ, Bá didẹ mò mọ, ámo no Buo po krubwe mọ, dible nọ ọ wẹmaamọ ko ámo mọ pledõ konọ tuiedao huru bá mu nọ kọ:

35. Ẹmo kanõ yida mò ni, á hnyina mò dibade; ninato yida mò ni, á hnyina mò nenadẹ; mọna dabẹ á paeda mò:

36. Ne čẹdawodenọ, nẽ á hnyina mò diepode; ne kreda nẽ á dida mò tedemọ: nenade jẽ nẽ á didao mò mọ nọ.

37. Hede hã nyebo minọ nọ ńẹ tumọ o munọpo, Kọọ tibe no à yida, kanõ yida mó ni, à hnyina mó dibade? õo ninato yida mó ni à hnyina mó nenadẹ?

38. Tibe no à yida mó mọna dabẹ à paeda mó? Ọo ne čẹdawodenọ à hnyina mó diepodẹ?

39. Oo tibe no à yida mó ne kreda, õo ne nenade jẽ à dida mó mọ nọ?

40. Hede kiṅ minọ no ńẹ tumọ ọ munọpo hãteno ne lele ámo, tenepọnọ á nu ne nà bebuno no nedẹ mọ, bã ẹ nu wa dọ kimedẹ, nẽ mo no á nu nẹ mọ.

41. Hede nyono o neo ọ komla waa mọ ọ minọ no yẹ

nọ pomọ yi, Bá wode mò mọ, ámu no gididiẹ, bá bide konọse na nyẽ hẹnẹ wẹdamọ ko ku kọ ọ angelbo hẹ mọ;

42. Tenepọnọ kanõ yida mò ni, nẽ á yeda mò dibade hnyi, nẽ ninato yida mò ni, nẽ kre á yeda mó nenadẹ hnyi:

43. Mọna dabẹ nẽ kre á yeda mò pae; ne čẹdawodenọ, nẽ kre á yeda mò diepode hnyi: ne krẹda, nenade jẽ nẽ kre á yeda mò tedemọ di.

44. Hede o minọ nọ ńẹ tumọ o munọpo, tibe no à yida mó, kanõ yida mó ni, õo ninato yida mó ni, õo mọna dabẹ, õo ne cẹdawodenọ õo ne krẹda õo ne nena jẽ, nẽ kre à yeda mó yimọtu.

45. Hede ọ minọ no ńẹ tumọ ọ munọpo hãteno ne lele ámo, tenepọnọ á yeda nẹ nyono nedẹ wa dọ kimedẹ mọ nu nẽ á yeda nẹ mò mọ nu yi.

46. Nẽ nyono nedẹ minọde konọse kyidida nyẽ bimọ: kẽ hã nyebo munọde konọse hõnõ nyẽ bi.

LU XXVI.

1. Nẽ kre ẹ nena tẹ Jesu wẹda te e popleyinọ ne nedẹ e tuẹ mọ ọ poda ọ mọnao yẹ nọ,

2. Á ibo nẹ ne ẹ mọ wẽ sõ be hi, hede luhinedibade a ti nyineo ne, nẽ nyebo a Nyebẹyu poẹede ọ nyão kwa bọ munọ krusefaiẹe.

3. Hede pristebo hwe kọ kineo hẹ, nẽ nyebo a nyekpade yedi kweda yibwa kre priste hwẹ họnọ o dadeda Kaiafase a kai mọ.

4. Nẽ o tida ẹ sida ẹ mọ hane bo nuna o muna Jesu na nu, bo muna nọ la.

5. Nẹma o podanọ, ẹ na nu dibade nyenayedo ẹ ne di hedẹ po kre nyebo nyẽ.

6. Nẽ tẹ Jesu nenade Bẹtane kre hịnanuọ Simon a kai biyo,

7. Nyịnẹ te didao nọ mọ ọ yada dieprude a alabasta soda, ne ẹ peda wudi baka ọ woradao nọ lu nọ tẹ ọ nenao dibade a dida.

8. Nẹma tẹ ọ mọnao yida nẹ o peda yero o ponọ, dẹẹ á hie teble gbwĩ dị?

9. Ẹmo dieprudẹ nẹno ẹ mie wudi peplạnde yimọ bo mu ne sweyio hnyi.

10. Tẹ Jesu iboda nẹ ọ ponọ dẹẹ á hẹ nyịnẹ ku dị? Ẹmo ọ nu mó hã kpone mọ nọ.

11. Ẹmo á kọ swẽyio o nemaade ámo mọ ti gbiyẹ; kẽ mò á ne kọ ti gbiyẹ.

12. Kọre ọ worao mò dieprudẹ nẹ nedẹ fẹ nọ ọ nu nẹ ko nà hada a ta.

13. Hãteno nc lele ámo betẹbe hãtibosa prityẹewane kre konọ a popleyinọ mọ dẹnẹ nedẹ nyịnẹ nọno nu, minọde tuiemọ, ọ te be munọde nyebo wore kudi nọ ne a ta.

14. Hede o punọsõ wa bae tc, ọ nyịne mọ Judạs Ịskạriote munade pristebo hwe mọ,

15. Nẽ ọ poda no yẹnọ dẹnẹ á di mò hnyimọ be mu ámo nọ kwa po? nẽ o kọ nọ hẹ gịdada silva a woronenọpu a te.

16. Nẽ wodao ti nẹno idi ọ pẽna nẹ nọ hane bọ nuna nọ ọ nyão kwa poẹ.

17. Nẽ nepolẹvenmọ a tedẹ nyenayedo idi, mọnao didao Jesu mọ, o poda nọ yẹ nọ, Tẹbe ne idẹ bà hmlẹne luhine dibade bé mu nẹ di.

18. Nẽ ọ ponọ, bá mude orõ kre nyebwe te mọ, á mu nọ yẹnọpomọ, Tọdẹọ yẹ ne, Nẹ ti nyịnẹo ne; kre blikai biyo kọ nà mọnao hẹ à yẹ bà didede luhinedibade.

19. Nẽ mọnao nuna dene Jesu leleda no; nẽ o wẹda luhịne dibade mọ.

20. Nẽ tẹ wide tuda ọ kọ ọ monao hẹ nenao tede dõ.

21. Nẽ tẹ o yida tẹ ọ podanọ hãteno ne lele ámo á bae te mi mò nà nyã̀o kwa pomọ.

22. Nẽ ẹ ware nuna no baka nẽ o popleyinọ towana nọ yenọpoẹ, Kọọ ple mọ no?

23. Nẽ ọ tuda no ṅẹ ọ ponọ, nyọnọ kọ mọ hẹ à nyịna kwe nọ kre fuọ kudi, nọno di mò nà nyã̀o kwa pomọ.

24. Nyebo a Nyebẹyu mine tẹne ẹ nu kịnẹe ko ọ ta; nẹma nyọ nọno kọ kide họnọ mi nyebo a Nyebẹyu ọ nyã̀o kwa pomọ; ẹ mie hã ka nemọ ko nyọ nọno mọ bọ yeda kọe.

25. Hede Judase họnọ podao nọ ọ nyã̀o kwa, ọ tuda nọ ṅẹ ọ ponọ Todeo mọ no? Ọ podanọ, nẹ ne tu.

26. Nẽ tẹ o yida tẹ Jesu duda frọ ọ poda ne krubwe mọ ọ wõda nẹ, nẽ ọ hnyina nẹ ọ mọnao nẽ ọ podanọ, bá du nẹ, nẽ ba di nẹ: dẹnẹ nedẹ nẹ mọ nà fe.

27. Nẽ ọ duda kọbo nẽ tẹ ọ bisida *Nyesoa* ọ hnyina no ọ ponọ, Á popleyinọ bá na ne:

28. Kọre dẹnẹ nedẹ nẹ mọ yede idaede a nyịno hẹne ẹ worẹo ko nyebo poplande a kpone kukwi a hwĩsopoẹ a ta.

29. Nẹma ne lele ámo, na nawa kẽwẹ a popodẹ nẹno ple ẹ nyenayedo bẹ tedọo nyịnẹ, tine kọ ámu hẹ bà munọ ẹ dẹ idaede wononọtẹ, kre Buo a dible nyẽ.

30. Nẽ tẹ o wẹda wora a beblẹmọ o munade Olive a tebwe mọ.

31. Hede Jesu poda no yẹ nọ, á popleyinọ mi bohlamẹ toyedo nọno biyo ko nà ta; kọre ẹ kịnẹe mi blable yituọ dẹ hlamọ, nẽ blable a ju be munọ yibwa nọ nọgbobã.

32. Nẹma ne wodọ konọ ne munọde ámo nyã kre Galilai.

33. Petro tuda nɔ̃ ɲɛ̃ ɔ̃ poda nɔ̃ yɛ̃ nɔ̃, bã nyebo a̱ popleyinɔ̃ hla bo ko ná ta mɔ̃ na hla bo ne idukau.

34. Jesu poda nɔ̃ yɛnɔ̃, hãteno lele mó, Tɔyedo nɔnɔ biyo kowã̱ na hidɛ̃ ne pledõ bé mu nà te wẽ tã gade.

35. Petro poda nɔ̃ yɛnɔ̃ bã yide mó kwa kwede, ne ye ná te gade. Kre mɔnao a̱ popleyinɔ̃ poda yi.

36. Hede Jesu kɔ̃ no hɛ̃ didade tedɛ̃ ne o dade Gɛtsemane, nẽ ɔ̃ poda mɔnao yɛnɔ̃, bá nedɛ̃ tɛnɔ, tɛ̃ na krɪnede nya be mu bede.

37. Nẽ ɔ̃ gbada Petro kɔ̃ Zebedi a̱ nyebɛ̃-yiru sõ̱ hɛ̃ tidɛ̃ idi pledõ ware towana ɔ̃ nuɛ̃, nẽ ɔ̃ fɛ̃ kũnakwa.

38. Hede ɔ̃ poda no yɛnɔ̃, ware ɛ̃ sɛyɛ ɛ̃ ni mò baka, ɛ̃ ye bɛ̃ la mò: ba nenedɛ̃, ba fɔdede mò mɔ̃.

39. Nẽ ɔ̃ munade nya dɛbwɪ̃ ɔ̃ poda ɔ̃ yibwa huru, ɔ̃ ponɔ̃, O nà Buo bɛ̃ ibo nɛ̃, kɔbo nɔnɔ bɔ̃ hĩ mò nɔ̃! kɛ̃ ye nɔ̃ po nà woro, nɛma ná woro bɛ̃ nuide.

40. Nẽ ɔ̃ didao mɔnao ɔ̃ yɛdeda no nyinɔ̃ nẽ ɔ̃ poda Petro yɛ̃ nɔ̃, Dɛɛ? á ye ne boade ba fodede mò aua dõ.

41. Bá fo bá bede, á ne te tudɔ̃tu nyẽ bi: hãteno ʃiu wɛ̃ne kɛ̃ fɛ̃ wɛkpwẽyanɔ̃.

42. Ɔ̃ kwɛdao ɔ̃ munade dɪ̃ ɔ̃ bededa ne ɔ̃ ponɔ̃ O nà Buo bɛ̃ ye nɛ̃ ibo, ɛ̃ mɔ̃ kɔbo nɔ̃ nedɛ̃ bɛ̃ hĩ mó nɔ̃, ne ye ɛ̃ dɛ̃ na dõ ná woro bɛ̃ nuie.

43. Nẽ ɔ̃ didao ɔ̃ yɛdeda no nyinɔ̃ dɪ̃; tɛ̃ wa yi kũnakwa a̱ ta.

44. Nẽ ɔ̃ sedao no ɔ̃ munade dĩ ɔ̃ bededa ne ɛ̃ nuna wẽ tã ɔ̃ tuda wĩ kpru dõ neno.

45. Hede ɔ̃ didao ɔ̃ mɔnao mɔ̃ ɔ̃ poda no yɛnɔ̃, nɛɛ bá mɔ̃ nyinõ bá fɔ̃: yi ɛ̃ aua nyinɛo ne, nẽ nyebo a̱ Nyebɛ̃-yu poɛedɛ nyebo kukwi kwa.

46. Bá duyɛ̃ bà mu: yi nyɔnɔ̃ ɔ̃ di mò nà nyã̱o kwa pomɔ̃ ɔ̃ nyinɛone.

47. Nẽ tɛ̃ ɔ̃ yida ne ti, yi Judase o punɔsõ̱ a̱ bae be ɔ̃

kọ powa hwẹ hẹ o blịda pliya kọ ti hẹ kwa nọ o wodade pristebo hwe kọ nyekbade hẹ mọ.

48. Nẽ nyọnọ poda nọ ọ nyão kwa ọ hnyina no yidodedẹ, ọ ponọ, be nyọ a wonọ mi nyamọ nọ no: nọ ba krọ.

49. Nẽ wondōata ọ didao Jesu mọ, ọ ponọ, Náwio Rabi; nẽ ọ nyana ọ wonọ.

50. Nẽ Jesu poda nọ yẹnọ Beyu dẹẹ dịemọ? Hede o didao o gbadao Jesu kwa fẹ o krọda nọ.

51. Nẽ yi, nyono o nenade Jesu mọ, wa bae te ọ soroda ọ sõ ọ hadade ọ pliyẹ kpõ ọ hlade nẹ priste hwẹ a leyu, nẽ ọ čẹda ọ noã yẹ.

52. Hede Jesu podanọ, bé pode ná pliyẹ ọ tedẹ dị: kọre nyono o popleyinọ o du pliyẹ bo mu nẹ hwõne, pliyẹ minọ no lamọ.

53. Ná woro yẹ ne, ne bede Buo mọ nẹ nedẹ, nẽ worewore ọ ye mò, hono hi angelbo a ligone punọsõ lu, ya?

54. Nẹma bẹ neẹnọ hane kịnede wĩ be muo yadeda nu, ẹ mọ kre be nuie?

55. Kre aua nẹno idi Jesu poda powa yenọ, ple á dide mò mọ, hwõ yidiọ yẹ, á yẹ pliya kọ ti hẹ bá mu mò krọ? Ẹmo nyenayede gbiye ne kọ ámu hẹ à nenade tẹmple biyo ne twadema nyebo kre á ye da mò krọ.

56. Nẹma de e popleyinọ ne nedẹ e nuiena prọfetebo a kịnede wĩ be munao yade a ta. Hede mọnao a popleyinọ sedao nọ, o kwidida.

57. Hede nyono krọda Jesu o gbadade nọ priste hwẹ ọ mọ Kaiafase mọ, tẹne kịneo kọ nyẹgbade hẹ o kwededade.

58. Nẹma Petro nẹna nọ kede ọ hlọda-mọnọ ọ kwẹda nọ mọ, kre priste hwẹ a palase mọ, nẽ ọ padade ọ nenade nyebaere nyẽ, bọ muna ẹ lugideda yi.

59. Nẽ pristebo hwe kọ nyẹgbade hẹ nẽ bedepoo yedi,

o pẽna nyono bo muna Jesu se kẹ nọ pomọ, tẹ o na lada nọ:

60. Kre o yeda nyọ yi: nẽ bã sekọo o do poplạnde wodatanọ o yeda ẹ nyọ yi: ẹ diebọdedẹ sekọo sõ didade,

61. O ponọ, nyọnọ nenẹ hlịda o ponọ mi Ṅyesoa ạ tẹmple bro woramọ nẽ wẽ tã ạ ta be mu nọ po dị.

62. Nẽ priste hwẹ dudayẹ, nẽ o poda nọ yẹ nọ, ple ne tu àmo ṅẹe? Te ne nedẹ nyo nono hlẹde mó yi dị?

63. Nẹma Jesu yeda wĩ po. Hede priste hwẹ hlịda nọ mọ ọ ponọ podede mó konọne Ṅyesoa bé heya mò kẹnọ, be nu Kraise ọ mọ Ṅyesoa ạ yu no:

64. Jesu poda nọ yenọ, ne ne tu: nẽ ne lele mó kre nya minọ nyebo ạ Nyebẹyu yimọ, ọ minọde Ṅyesoa ạ kpwẽ ạ dida sõ mọ ne bọ munọde yeu a nukpwẽ nyẽ dide.

65. Hede priste hwẹ kịnana ọ raure ọ pono ọ tu *Ṅyesoa* fofrẹ wĩ yẹ; dẹẹ á te á idẹ teyao? yi, ányebwetu á wõ ọ fofrẹ wĩ ne.

66. Hane á wore peẹ? O tuda ṅẹ o ponọ ọ blẹde koẹ yẹ.

67. Hede o wonana nọ hla yibwa nọ, o hlada no kwọde nọ, nẽ o hlada nọ kpẽ nọ.

68. O ponọ, profẹsaie, be mu àmo lele, mọ Kraise, ẹ mọ, nyọnọ ọ hla mó dẹ?

69. Nẽ Petro nenade diyẹ kre pạlase biyo, nẽ nyịnẹ hya didao nọ mọ ọ ponọ mọ nenade Jesu nọ wo Galili mọ, yị.

70. Nẹma ọ gadeda ko o popleyinọ yẹ ọ ponọ hene ti ye ne nọ ibo.

71. Nẽ tẹ ọ bidade diyẹ, ọte yida nọ, nẽ ọ poda nyono nenao, yẹ, nyọnọ nedẹ ọ nenade Jesu nọ wo Nạzarete mọ, yị.

72. Nẽ di o podade Ṅyesoa o gadeda ne o pono, ye nyebwe nono a te no ibo.

73. Nẽ te e poda wẽ di, nyono o nyinanao, o didao o poda Petro ye no, hãte mo te wa bae te; emo ná wĩ yidoe mó.

74. Hede o twana gididida, ne, o podeda Ṅyesoa, o pono ye nyebwe no nede a te no ibo. Nẽ wõndõata koõ hideda.

75. Nẽ wĩ ne Jesu tuda no ye, bidade Petro kudi, e mo koõ na hidene ple mu ná te wẽ tã gade. Nẽ o bidade diye o weda baka.

LU XXVII.

1. Nẽ tẽ nyena nyana nyebo a pristebo hwe a popleyino ko nyegbade he o tida Jesu a te a sida bo muna no la.

2. Nẽ te o moanena no hede o gbadade no o poda no Pontio Pilato no mo gomla kwa.

3. Hede Judase hono poda no o nyão kwa te o yida ne, e mo o gidada o lele te, e krã yaeda no wudi nẽ o yada silva ye e woronopu kede di ko pristebo hwe ko nyegbade he mo,

4. O pono ne nu kpone kukwi, teneponо ne po nyono yea te wore o nyão kwa. Nẽ, o podano, à kode ne mo? mó bo ibo e te.

5. Nẽ o poda silva yee honõ kre temple biyo, nẽ o wodao o muna, o podao pedie lo o lada odui.

6. Nẽ pristebo hwe gbada sĩlva yee neno nẽ o podano e ye tee bà pode (*Ṅyesoa*) wudikweda, teneponо e mo nyino a peeda no.

7. Nẽ o tida e te nẽ o tona ne yemoo a bro de ye, bo munao dabwe hade.

8. Neeka o dade bro de nono nyino a bro de ko nyenayedo no nede mo.

9. Hede te ne profete Jeremaia tuda e yededao, e mo, Nē o duda silva yee woronopu, e mo nyono a wudi o hlada a wudi, o mo nyono a wudi Israele a yiru hlada;

10. Nē o pruda ne ko yemoo a bro de a ta, tene Koo nuna e gegida.

11. Nē Jesu nyinanao gomla ye: nē gomla yedada no no, o pono ple mo te Juwe a kiń? Nē Jesu poda no ye no, Ne ne ti.

12. Nē te pristebo hwe ko nyegbade he hleaeda no te lu no o yeda no ńe tu dō.

13. Hede Pilato poda no yo no, Ple ye ne wō, e mo, te ne o hlede mó lu no tene e tīi?

14. Nema o yeda no ne tu dō; e nu gomla o gedidade baka.

15. Nē kre dibade neno a ti, e mona ene kpone, e mo, nyebo bo yi ne ide, gomla bo teda ene jēpoo no, nē o nuna ne ne.

16. Nē o koda jēneo no o nyine weda ble lu o nyine mo Barabase.

17. Nee te o kweda yibwa no Pilato poda no ye no, nyono á wore ye bè teno ko ámo mo? Barabase hē Jesu hono o dede Kraise?

18. (Kore o iboda ne, e mo krātudeda a pudo o podade no kwa.)

19. Te o nenao tehla kenede ke o nyine tedade no nyebwe mo o pono, Na nu hā nyebwe no nede dede mo; kore nyenayedo nono biyo ne wo ku baka kre yeye kudi ko o ta.

20. Nema pristebo hwe ko nyegbade he o badeda powa o nuna no bo muna Barabase ida o muna Jesu la.

21. Gomla tuda no ɲẽ o poda no yẽ nọ ple o sõ ɲono o bac be bè tenọ ko amo mọ? o ponọ Barabase.

22. Pilato poda no yẽ nọ, nẽ ple hane bè nue Jesu nọ o dade Kraise. O popleyinọ poda nọ yẽ nọ bọ krusefaie.

23. Nẽ gomla podanọ, deeka? dẽ kuku be nọ nuẽ? Nema o worada hedẽ baka di o ponọ bọ krusefaiee.

24. Tẽ Pilato yida nẽ, e mọ o wĩ ne bẽda dede, nema e peda hedẽ di, hede o duda ni o yedada kwe nọ ko powa yẽ o ponọ ye hã nyebwe nọ nedẽ a nyinọ a te nọ ibo; ámu bá ibo e te.

25. Hede nyebo a popleyinọ tuda nọ ɲẽ o ponọ o nyinọ a te bẽ seo ámọ lu ko à yiru hẽ.

26. Hede o tẽda Barabase nọ ko no mọ; nẽ tẽ o bida Jesu o podade nọ no kwa bo muna nọ krusefaie.

27. Hede gomla a tã nyebo gbadade Jesu (*gomla*) a kai hwẽ biyo, nẽ o kwededa nọ wa kpã a popleyinọ lu nọ.

28. Hede o hada nọ o raure, o poda nọ rauro jãu.

29. Nẽ tẽ o plada wĩ a kraune o tudao nọ lu o podade kodu o dida sõ kwa: nẽ o poda wa kone huru ko nọ yẽ, o khadeda nọ o ponọ náwio Juwẽ a kiɲ.

30. Nẽ o wonana nọ hla fẽ nọ, o duda kodu o pededao nọ lu nọ.

31. Nẽ tẽ o khadeda nọ hede o hada nọ rauro, nẽ o poda nọ odui a rauro o gbada no bo muna nọ krusefaie.

32. Nẽ tẽ o yidade we o yededa Sirenepe o nyine mọ Simon: nonọ o nuna o gbada o krose.

33. Nẽ tẽ o didade tedẽ ne o dade Golgota nẽ mọ deli tedẽ,

34. O hnyina nọ vinega e čoboda kẽ a ni yinọ bọ muna ne na; nẽ tẽ o tena ne wonọ, o ponọ o yeda nena.

35. Nẽ o krusefaieda nọ o grada o raure, tẽ o podeda

ne čo kẹ; hene profete tuda be munao yade, ẹ mọ o grada nà dare kre wadui nyẽ, nẽ o pededa ná rauro čo kẹ.

36. Nẽ o nenao o feda nọ.

37. Nẽ o kịnena ọ teyaete ne nedẹ o tudao nẹ nọ lu nẹ mọ, *Nyo nọ nede mọ Jesu ọ mọ Juwẹ a Kiṅ.*

38. Hede yidio sọ̃ kọ nọ hẹ krusefaiedao tedẹ dõ; ọbe ko ọ dida waa mọ, ọbe ko ọ komla waa mọ.

39. Nẽ nyono hinenaonọ o hadeda ọ te nọ ọ wẹda wa li nọ,

40. O podanọ mọ nọ ọ ponọ ọ mi temple bro woramọ, bọ muna nọ po dị nyenayede tã pame be wa dui. Ne nu Ṅyesoa a yu tede krọse ya.

41. Pristebo hwe kọ kịneo hẹ o khạdeda nọ yị, o ponọ,

42. Ọ wada nyebo be! ọ yede ọdui a wowa wẹ. Bọ nu Israẹlewẹ a Kiṅ bọ tede krọse ya, pledõ à mu nọ hãte kẹ po.

43. Ọ kũnena Ṅyesoa woro yẹ; nọ bọ ha nọ konọ bọ yi nẹ idẹ: emo ọ yẹ ne, mò Ṅyesoa a Nyebẹyu no.

44. Nẽ yịdio no kọ nọ hẹ krusefaiẹdao tedẹ dõ o tida nọ khạde-wĩ kpru dõ nẹno yẹ, yị.

45. Nẽ wode aue hmlesọ̃ a aua mọ bẹ yada aue siedõ a aua kẹ, heidẹ wẹda ble lu.

46. Nẽ tẹ ẹ nuna aue siedõ a aua a ti Jesu yaedade wĩ ọ ponọ Eli Eli lama sabạktani? nẹnẹ mọ Nà Ṅyesoa, nà Ṅyesoa dẹẹ mọ seo mò?

47. Nyono o nyịnanao o dote ponọ nyọ nọno Elia nọ dẹ.

48. Nẽ wondõata wa bac te gbada kwidida ọ duda siọapịmle ọ yididade nẹ viniga nọ ọ tudedade keniyẹ lu, ọ hnyina nọ bọ muna ne na.

49. Obe ponọ, bẹ wẹ pledõ, ba ne, ba yi, be Elia mi nọ wamo dimọ.

50. Jesu tẹ o yacdade wĩ dị hede o o mlana hõnõ.

51. Nẽ yi tẹmple a daro kinẹna kwẹde luyẹ bẹ nyinẹde honõ, e nuna kobe sõ; nẽ bro hninanọ, nẽ siẹ wẹda;

52. Nẽ wudidi kreẹdayẹnọ, nẽ ńekọ nyebo a do poplande a kookwi hono moẹna o dudayẹ,

53. Nẽ o wodade wudidi kudi nọ, tẹ o woda konọ, nẽ o yada ńekọ orõ nẽ nyebo poplande yida no

54. Nẽ sẹnturion kọ nyono nenao nọ mọ hẹ o feda Jesu tẹ o yida bro a be hninanọ kọ de peplande ne nuina hẹ o pida hwanõ baka, o ponọ hãteno nyonọ nedẹ, o mọ Nyesoa a Nyebẹyu no.

55. Nẽ nyino a do poplande nenade (o hlodamọ o tadaonọ) hono wodade Galili o kwẹda Jesu mọ nọ o tida nọ yimọ;

56. O nyẽ Maria Magdalin kọ Maria nọ mọ Jime kọ Jose a yiru de hẹ nenade, nẽ Zẹbadi a de yedi.

57. Nẽ tẹ widẹ tuda pãọ te o nyine mọ Josefe o kodade Ara-matia honọ a nyebwe tu mọna Jesu a monaọ;

58. Nọ munade Pilato mọ, nẽ o idada Jesu a kooku. Hede Pilato leleda no bo hnyina nọ kooku nọno.

59. Nẽ tẹ Josefe gbada nẹ o moanenade nọ hã gisia daro, e wẹ hinẹ, kudi nọ,

60. Nẽ o pẹedade ne odui a wudida idaede kudi honọ o brudada siọ kudi; nẽ o krubwedao siọ hwẹ nọ, o tudao nẹ wudida kai a meyu yẹ, nẽ o wodao.

61. Nẽ Maria Magdaline kọ Maria bc hẹ nenade o nenao wudida kai yẹ.

62. Nẽ nyenayedo nọ kwẹdao dichmlẹne nyenayedo mọ, pristebo hwe kọ Farisibo hẹ kweda yibwa nọ kre Pilato mọ,

63. O ponọ, e nede àmo kudi, tẹ yeyedaọ nọno nena konọ, o ponọ Nyenayede tã be hi, nẽ mi konọ womọ dị.

64. Nẹẹka be lele no bo mu wudida-kai yẹka hãka ko

nyenayede tã a weda mo, o monao o ne te no yidimo di to, o ne di no gba, pledõ bo mu nyebo lele, e mo o wo kono, nẽ e ne di ne nu, e diebode boeda ne di yinonyine, e ne di e tede de hi.

65. Pilato poda no ye no, á ko fobo; bá mu dene á boade ba nu á mu ne nu, á mu ne yeka hãka.

66. Kre o nuna o muna o kada wudida ye, o tudedao sio, o podao no sile ke, pledõ o tudao fobo.

LU XXVIII.

1. Nẽ te sabate hina, te wie a tede nyenayedo nyana, hede Maria Magdaline ko seya Maria he didade wudida tedemo.

2. Nẽ yi bro no hinie hwe bidao: kore Koo a angele tedade yeu, nẽ sio no tudedao wudida ye o krubwedao ne no, o hadao ne, nẽ o nenao no ke.

3. Nẽ o yibwa wonena hwo te yeu pe yi, nẽ o diepode pluda hwõ sno.

4. Nẽ hwanõ a te foo a fe hninano, o nena hwõ koo ye.

5. Nẽ angele tuda nyino ñe o poda no ye no, á na pi hwanõ; emo ibo ne ne, te á pẽ Jesu hono krusefaieda, no,

6. O yede ne; o wo kono tene o poda. Bá di tene o pedao á mu ne yi

7. Nẽ bá mu worewore á mu o monao lele, e mo o wo kono, nẽ yi o nede ámo nya, kre o nede Galili: kreno á mi no yedemo; yi ne lele ámo ne.

8. Nẽ o wodade wudida wĩye worewore o pida hwanõ o nina sãu yi: nẽ o gbada kwidida. o muna o monao e sã gba.

9. Nẽ te o yida o monao lelemo mi, Jesu mwainena no

nya, ọ ponọ áwio. Nẽ o didao o blịda ọ be kwa o bededa nọ mọ.

10. Hede Jesu poda no yẹnọ á na pi hwanõ; bá mu nà bebuno lele, ẹ mọ bo mude Galili, nẽ kre tẹ nẹno o dide mò yimọ.

11. Nẽ tẹ o yida mi, yi foo be yada orõ nẽ o heyada pristebo hwe kẹ nọ de e popleyino ne nuina a ta.

12. Nẽ te o kọ nyegbade hẹ o kweda yibwa nọ nẽ tẹ o tuda ẹ sịda o hnyina tãhwõo wudi peplạnde,

13. O leleleda no, ẹ mọ, á munọpo, ọ mọnao dida tọ, à yida mọe o yidida nọ.

14. Nẽ te ne nedẹ gomla bọ wõ nc, à mi nọ bademọ bọ mu ámo wonọ mọ ha.

15. Kre o nuna o gbada wudi, nẽ o nuna tẹne o nu wa leleda; nẽ te neno e te e mliẹ kre Juwẹ nyẽ ẹ yẹ nyena nọno kẹ.

16. Hede o punọdõ wodao o munade Galile kre tebwe nọ ọ lu Jesu wõda nyịne.

17. Nẽ tẹ o yida nọ o bededa nọ mọ nọ: kẽ ote peda ọ te kpre.

18. Nẽ Jesu didao ọ hlida no mọ, o ponọ, Kpwẽ a popleyino ẹ hnyiẹ mò ne, kre yeu kọ bro mọ hẹ.

19. Nẹẹ bá mu dako a popleyino tọde bà mu no Buo a nyịne baptaise kọ Yu a nyịne hẹ nẽ Ňekọ Šiu a nyịne yedi,

20. Te e popleyino ne lele ámo bá tọde no bo mu ne nu wẹ; nẽ yi ne nemaao ámo mọ, bẹ munọ konọ a lugideda yẹ. Amen.

THE FIRST EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE

TO THE

CORINTHIANS,

TRANSLATED INTO

THE GREBO TONGUE,

BY THE

RIGHT REV. JOHN PAYNE, D.D.,

MISSIONARY BISHOP OF THE PROTESTANT EPISCOPAL CHURCH AT CAPE PALMAS AND PARTS ADJACENT, ON THE WESTERN COAST OF AFRICA.

NEW YORK:

PUBLISHED BY THE AMERICAN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR 1816.

1868.

APOSLE PǪLO A TEDẹ TIBOSA-KỊNEDE

HẹNE O KINENA

KO KORỊNTEWẹ MǪ.

APOSLE PǪLO A TEDẹ TIBOSA-KỊNEDE

HẸNE O KINENA

KO KORỊNTEWẸ MǪ̃.

LU I.

PǪLO nǫ Nyesoa wẽ̀ ǫ dẹe Jesu Kraise aaposle dẹ mǫ, nẽ̀ Sostene nǫ mǫ à bebu, yini,

2. Ko Ṅyesoa a̱ čue no nede Korinte hono ṅẹe ko Jesu Kraise mǫ, o dẹe bo mu ṅekǫ nyebo nu, o kǫ dẹ gbiyẹ no ne tedẹ gbiyẹ hẹ, o dẹ Jesu Kraise nǫ mǫ à kǫǫ a̱ nyine nǫ, hǫnǫ mǫ o kǫǫ kǫ à nenẹ hẹ:

3. Grese kǫ worowore hẹ be wode Ṅyesoa nǫ mǫ à Buo mǫ kǫ à Kǫǫ Jesu Kraise hẹ be neo ámo mǫ.

4. Ne bisi nà Ṅyesoa ne ti gbiye ko á ta, ẹ mǫ Ṅyesoa a̱ grese ne dide Jesu Kraise e hnyiẹ ámo a̱ ta;

5. Ẹ mǫ tẹ ǫ hoe de gbiyẹ ko ámo mǫ, ẹ mǫ hlịhlịe gbiyẹ kǫ teiboda gbiyẹ hẹ;

6. Ẹ mǫ tẹne Kraise a̱ te a̱ tuẹ nu kpwẽ a̱ bie kre ámo mǫ;

7. Kre á yeẹ lu hini ẹne hnyiedẹ a̱ ta, á feẹ à Kǫǫ Jesu Kraise a̱ didiẹ:

8. Hǫnǫ mi ámo kpwẽ nǫ pomǫ yi, kre ẹ lugịdeda mǫ kre te na nenǫ ámo lu ne ko à Kǫǫ Jesu Kraise a̱ nyenayedo idi.

9. Nyesoa nǫ da̱ ámo ǫ Nyebẹyu Jesu Kraise nǫ mǫ à Kǫǫ a̱ nenatumodẹ mǫ, ǫ kǫ hã̄ te.

10. Nẽ ko à Kọọ Jesu Kraise a nyine a ta ne bẹde ámo ne bebuno á, ẹ mọ bá tu te kpudo dō, nẽ ẹ na kọ wae kre àmo nyẽ; nẹma á wore be ṅmẹo tedẹ dō, nẽ bá tu te kpudo dō.

11. Kọre nà bebuno à, Kloe a nablewẹ lele mó ne, ẹ mọ tẹ ẹ kọ kprẹ ẹ nede ámo nyẽ.

12. Nẹẹ te neno ne ti e mọ á popleyinọ bá hli, mọ be kre kọde Pọlo mọ; nẽ obe mọ kọde Apọlo mọ; nẽ mọ ne kọde Kefase mọ; nẽ mọ ne kọde Kraise mọ

13. Plẽ Kraise grẹe ne? Pọlo krusefaiẹda ko ámo mọ? hẽ Pọlo a nyine á baptaiseeda ne?

14. Ne bisi Ñyesoa ne, tẹ, yeda á bae te baptaise, Krispo kọ Gaio dō hẹ;

15. Ọ te ne te nọ po, mọ baptaiseda nọ dui a nyine.

16. Nẽ ne baptaiseda Stefano a nablewẹ yi; ote bo neo, be baptaiseda no, yeẹ ne ibo.

17. Ẹmo Kraise yedade mo tẹ be muna nyebo baptaise nẹma be muna hã tibosa pritye; ẹ ye, be muna tọ̄ wi nune, Kraise a krọse ne te putu nu.

18. Kọre ko nyono wã mọ krọse a prityeda mọ kupebu dẹ, nẹma àmu no wa, ko àmo mọ, e mọ Ñyesoa a kpwẽ no.

19. Ẹmo, ẹ kinẹe ne, mi tọ̄kọo a tọ̄ gbwĩ hiemọ, nẽ mi nanco a teyiboaeda numọ kre ẹ na wo dẹ wudi ne.

20. Tẹ tọkọọ neẹ? tẹ kineọ neẹ? tẹ konọ nọ nedẹ a kprẹ poọ neẹ? Ple Nyesoa ye konọ nẹno a tọ̄ kupebu dẹ mọ nuẹ?

21. Ẹmo tẹ Ñyesoa a tọ̄ yida ne, ẹ mọ konọ a tọ̄ na iboda Ñyesoa ne, ẹ nuna Ñyesoa a woro, ẹ mọ nyono po ne hãte bọ wada no prityeda a bobote idi,

22. Ẹmo Juwẹ idẹ yidodedẹ, nẽ Grikewẹ pẽ tọ̄ nọ:

23. Nema àmu pritye Kraise nọ krusefaiẹda, ọ mọ boyehladẹ ko Juwẹ mọ, ọ nu kupebudẹ ko Grikewẹ mọ;

24. Nẹma ko nyono dẹẹ mọ, ẹ mọ Juwẹ kọ Grikewẹ hẹ, Kraise họnọ mọ Ṅyesoa a kpwẽ kọ Ṅyesoa a tõ hẽ.
25. Ẹmo Ṅyesoa a kupebudẹ a tõ hio nyebo ne, nẽ Ṅyesoa a kpwẽ-yẹnọwẹde a kpwẽ hio nyebo a nenẹ.
26. Ẹmo bebuno á, á yi tẹne á nu dẹeda ne; ẹ mọ tẹ ẹ ye konọ a tõkọ nyebo a do poplande, ẹ ye kpwẽ-neo poplande, ẹ ye nyehwebo a do poplande o ye dẹe;
27. Nẹma Ṅyesoa hade konọ a kupebu te tẹ e na po tõkọo zũ: nẽ Ṅyesoa hade konọ a kpwẽyanọwẹde tẹ e na po dene mọ kpwẽne teble zũ;
28. Nẽ konọ a de ne ye dẹ yẹ kwẹ, nẽ dene ye dẹ yie ne, Ṅyesoa hade, õ nẽ dene ye nọ ne, tẹ te ne nenọ be munọ wẹ:
29. Kre nyọ na yao nọ pli yẹ ne,
30. Nẹma nọ nu ámo á neo Jesu Kraise yi họnọ Ṅyesoa ya, bọ mu á tõ, nẽ hã kpone, nẽ ṅekọẹ, nẽ gbobra nu, wẹ:
31. Tẹ ẹ na nenọ, tẹne e nu kịnẹ-ena, ẹ mọ nyọnọ pe pli, bọ po Ṅyesoa a pli.

LU II.

Nẽ mọ nọ ne, bebuno á tẹ didade ámo mọ, tẹ yida ámo Ṅyesoa ã te yẹ ti, yeda yinọnọ wi õ-o tõ wĩ ya.
2. Kọre ne gida ne ne, ẹ mọ, na ibo dẹde te kre ámo nyẽ, kẽ Jesu Kraise dõ kọ o krusefaieda a te hẹ.
3. Nẽ tẹ nenade ámo nyẽ, ne yide kpwẽ-yẹ-nọ-wẹde nẽ hwãnõ, nẽ fẹ nọ hnina peplande, yidi.
4. Nẽ nà hlilẹ wĩ kọ nà prityeda hẹ e ye nyebwe a tõnọpoẹ nane wĩ čobo, nẹma hene Šiu heyẹ kẹ nọ e ne kpwẽ nọ;
5. Kre á hãtepoẹ na neo nyebo a tõ idi ne, nẹma ko Ṅyeso a kpwẽ idi.

6. Kẽ ẹ ye se nyono wẹdeyẹnọ, no o nyẽ à tidede tõ te; kẽ ẹ ye konọ nọno a tõ, õ ẹ mọ konọ nọno a wikẹkọo a te, hono dinọ wẹmọ:

7. Nẹma Ñyesoa a tõ a hudite à ti, ẹ mọ tõ ne hudiẹ hene Ñyesoa tuda, pledõ konọ nọ nedẹ nuẹda, ko à teyiboaeda a ta:

8. Hene e te, konọ nọ nedẹ a wikẹkọo yeda ibo: ẹmo bo iboda ne, nẽ o yeda kọọ nọ ọ te boae yi krusefaie.

9. Nẹma tẹne ẹ nu kinẹ-eda, ẹ mọ yiẹ yea ne yi, õ noã yea ne wẽ, ple ẹ yeade nyebwe a woro kudi bi, ẹ mọ dene Ñyesoa wẹmọ ko nyono nowane nọ, mọ.

10. Nẹma àmo no Ñyesoa ọ Šiu ọ tude ne yẹ: ẹmo Šiu kekidẹ de gbiye, õ ẹ mọ Ñyesoa kudihlọ de no.

11. Ẹmo nyọnọ iboe te nede ọ bae kudi, bẹ ye nyebwe a šiu dõ? kre ẹ ne, Ñyesoa a te nyọ ye ne ibo, kẽ Nyesoa a Šiu dõ.

12. Nẽẽ ẹ ye konọ a woro, a ye nọ kọ, kẽ Ñyesoa a woro no; tẹ à na ibo dene Ñyesoa gbra kwa nọ ọ hnyi àmo;

13. Hene e tẹ a ti, ẹ ye tẹne nyebwe a tõ wĩ ni e tọdeda, nẹma hene Ñekọ Šiu twẹde; à pede šiu te šiu te yẹ.

14. Ẹmo fẹ woro nyebwe ne krẹ Ñyesoa a Šiu a te yẹ ne; tenepono e mọ bobo te ko nọ mọ; ple ọ na ibo ne ne yi tenepono e yidoẹ ne šiuka.

15. Nẹma nyọnọ mọ šiu nyebwe ọ yidoẹ de gbiyẹ ne wẹ, kẽ nọ ọ nyebwetu nyọ ne yido nọ.

16. Ẹmo nyọnọ iboe Kọọ a woro, bọ mu nọ tọde? nẹma àmu kọ Kraise a woro.

LU III.

Nẽ bebuno á, nà nyebwetu yeda ne wẹ be hlida àmo mọ Šiuka, nẹma fẹka, á ne hwõ pane ko Kraise mọ.

2. Ne klededeẹ ámo nyidini, ẹ ye swamode; kọre bẹ yede ti nẹno kẹ á yedade ne wẹ, ple kre, ti neno idi, á yede ne wẹ yi.

3. Ẹmo á te á ne fẹ-ka: ẹmo, tẹ krãtudida, nẽ kyidida, nẽ wae yidi nede amo nyẽ ple á ne ne fẹkaẹ, nẽ á nẹna ẹ ye seya nyebo a nẹnẹ yẹ wo?

4. Ẹmo tẹ ọbe ponọ mọ ṁẽnede Pọlo mọ; nẽ ọbe mọ ṁẽnede Apọlo mọ; ple á ne ne fẹkaẹ?

5. Nẽẽ, nyọnọ mọẹ Pọlo, nẽ nyọnọ mọẹ Apọlo, o ye ministabo hono nu ámo á po ne hãte, tẹne Kọọ nu dẹ gbiyẹ a hnyiẹ?

6. Mọ dọ ne, Apọlo po ne ni nọ, nẹma Ṅyesoa nu ne e wudoe.

7. Nẽẽ nyọnọ dọ, nẽ nyọnọ po ne ni nọ, ọ ne bẹ dẹ; nẹma Ṅyesoa nọ nu ne e wudoe.

8. Nẽ nyọnọ dọ ne, nẽ nyọnọ po ne ni nọ o nu dõ; nẽ o dõdõ mi ẹ pẹeda yinọ tẹne o kõwa ne.

9. Ẹmo à bi Ṅyesoa kẹ à ni kõwa kpudo dõ; ámu te Ṅyesoa ge lo no, ámu te Ṅyesoa kai poẹ no.

10. Hwọ̃ tọ̃kọọ a seyanuo a lu, tẹne Ṅyesoa a grese ne ọ hnyi mò, nu e tuẹ, mọ po ẹ tũọ̃, nẽ ọbe pedeo nẹ kẹ.; Nẹma dẹ gbiyẹ bo mạdeyio hane ne o nio podeda.

11. Kọre e tũọ̃ te no, nyọ na poe ne, bẹ ye dõ nọno nẹ poẹ, ẹ mọ Jesu Kraise.

12. Nẹẹ be nyọ be podede ẹ tũọ̃ nọno sẹkẹ silva yinọnọ siẹ, na, pidi, kpuni;

13. Dẹwẹ a kõwa mi pebe nọ bimọ; kọre nyena mi ne kẹ nọ bredemọ, kọre na mi ne ta nọ hamọ; nẽ na mu dẹwẹ a kõwa nõ yido-ẹ-mọ, be hane ẹ ka ne.

14. Bẹ te nyọ a kõwa bẹ seẹo, hẹnẹ ọ pode nẹ kẹ, nẽ o yi ẹ pẹeda.

15. Bẹ te nyọ a kõwa bẹ si nọ, nẽ ọ wãenọ dẹ ne; nẹma ọ nyebwetu minọ wamọ, kẹ na minọ nọ dodamọ.

16. Á ye ne ibo e̲ mo̲, te̲ á mo̲ Ṅyesoa a̲ kai, nẽ te̲ Ṅyesoa a̲ Šiu tinde ámo fe̲?

17. Be̲ te nyo̲ bo̲ wora Ṅyesoa a̲ kai a̲ ṅmã nẽ no̲ Ṅyesoa mi gbwi̲ hiemo̲ yĩ: e̲mo Ṅyesoa a̲ kai ko̲ṅe, nẽ kai neno á mo̲.

18. Nyo̲ na boe o̲dui: be̲ te kre ámo nyẽ, nyo̲ bo̲ ne hwõ̲ nyo̲ ye o̲ ko̲ tõ̲ kre kono̲ no̲ nede̲ mo̲, bo̲ nu kupebu te̲ o̲ na ko̲ tõ̲.

19. E̲mo kono̲ no̲ nede̲ a̲ tõ̲ e̲ mo̲ kupebu de̲ ko Ṅyesoa mo̲. E̲ mo̲, tene̲ e̲ nu kine̲e, o̲ ni tõ̲ko̲o a̲ na e̲ pede no.

20. Nẽ di̲ Ko̲o ibo tõ̲ko̲o a̲ wore a̲ te te̲ e bo.

21. Ne̲e̲ka nyo̲ na poe nyebo a̲ pli; E̲mo de̲ gbiye̲, ámu ko̲ ne we̲;

22. Bã Polo, õ Apolo, õ Kefase, õ kono̲ õ konone̲, õ koe̲, õ dene neno̲, õ dene mino̲ dimo̲; e popleyino̲ ámu ko̲ ne;

23. Nẽ Kraise ko̲ ámo; nẽ Ṅyesoa ko̲ Kraise.

LU IV.

O̲ nyo̲ bo̲ dade ámo hwõ̲ Kraise, a̲ ministabo, nẽ Ṅyesoa a̲ hudite a̲ tyobo no.

2. E̲be no di̲, e̲ ide̲ nyono̲ mo̲ tyo bo̲ nu lo hãkã.

3. Kẽ̲, ko mò mo̲ e̲ mo̲ debwe de̲ no, e̲ mo̲ bá hla nà te, õ, e̲ mo̲, nyo̲ a̲ be tu nà te: õ e ye dui a̲ te, ne tu ne yi̲.

4. Hã-te ye de̲de ibo ko dui mo̲: kẽ̲ de̲ neno ne nu mò hã nyebwe mo̲: nema nyono̲ hle̲ nà te, no̲ mo̲ Ko̲o.

5. Ne̲e̲ka, ti na yio nyine̲ dõ, á na hla te de̲, Kõ̲o bo̲ te di̲ pledõ, hono̲ mino̲de tõ̲ a̲ hudide pebe no̲ pomo̲; nẽ hede de gbiye̲ kodo̲ e̲ nyine kre Ṅyesoa mo̲.

6. Nẽ de neno bebuno á, ko á ta, ne tudio fẹ ko Apolo hẹ; ko àmo mọ, á mu ne kene, ẹ mọ á wore ne te nyebo a te yi boae ẹ ne te dẹnẹ kinẹe lu hi, nẽ á bae te ne te kẹ boae ko ọ bae mọ.

7. Ẹmo nyọ nue mó kọ bae hẹ a hehẹ yinọ, nẽ dẹnẹ kọe hẹnẹ yeda mó hnyiẹe? nẹẹ bẹ tee, bẹ hnyiẹda mó, dẹ ámu pe ẹ pli hwõ dẹ yẹ ẹ yeda mó hnyiẹe?

8. Nẽẽ, á pune, á pãnee, nẽ ámu seo amo á dõ ni konọ hwõ kiṅbo; nẽ bẹ nee nọ! ẹ mọ ba seye bá nu konọ hwõ kiṅbo, kọ ámu hẹ bà mu kiṅbo tedẹ dõ nunc.

9. Kọre nà woro yẹ Ñyesoa bọdeo àmo aposlebo hwõ nyọ yẹ o tuiẹo ko koẹ mọ; ẹmo à nu tae ko konọ mọ nẽ ko angelbo mọ, nẽ ko nyebo mọ.

10. Ámu kupebwia no, Kraise a ta, kẽ ámu kọ tõ ko Kraise mọ; àmu wẹkpwẽyanọ, kẽ ámu ne kpwẽ; amu no o te boa yi, kẽ amu ye dẹde yẹkwẹ.

11. Bẹ yẹ ti ne nedẹ kẹ, kanõ kọ ninato hẹ nimaa ámo nọ, nẽ a če wode nọ, nẽ à biẹe ne kre à ye tina tẹdẹ kọ;

12. Nẽ à ni kõwa ẹ mọ àdui a kwe ne ni ne; bà tuẹe wi krẽ yẹ à ti hã wi; bá yi kyidida mọ nie, nẽ à lẹ woro;

13. Bo ponọ o hie à nyine gbwĩ à yi bẹde: à nu hwõ konọ a gbuõ yẹ, nẽ bẹ yẹde nyenayedo nọ nedẹ mọ, à ne hwõ siru o hẹo dẹ gbiyẹ fẹ nọ.

14. Ye te neno kine ẹ mọ be mu ámo twẽ nue, nẹma te à nu nà nowãne yiru, ne pe ámo na.

15. Ẹmo, bã Kraise a tọdeo tausene wẽ pu á kọ, á ye buono poplande kõ; kọre hãtibosa ne nu, ne kọe ámo ko Jesu Kraise mọ.

16. Nẹẹ ka ne bẹde àmo ne, bà kwẹ mò mọ nọ.

17. Ko dẹ nẹno a ta, ne tẹde ámo Timoteo mọ, họnọ mọ nà nowane yu, ọ pe te huru ko Kọọ mọ, họnọ mide

ámo ne kudi nọ pomọ, ẹ mọ dẹnẹ mọ nà kpone ko Kraise mọ, ẹ mọ tẹne ni e tọdeda kre tẹdẹ gbiyẹ, nẽ kre cũe gbiyẹ mọ.

18. Nẽ otẹ yẹ yeu nọ ẹ ne hwõ ọ ponọ na dide ámo mọ ne.

19. Kẽ mide dimọ worẹworẹ, bẹ te Kọọ bọ wẹ, nẽ yẹ nọ po nyono yẹ yeu nọ be mu wa wĩ ibo, kẽ wa kpwẽ.

20. Ẹmo Ñyesoa a dible ẹ yede wĩ kudi ne, nẹma kre kpwẽ kudi no.

21. Nẽ dẹ á sẹyẹ-idẹẹ? Ple be yade tu, ne yidọde ámo mọ di, hẽ bè di nowaneka nẽ plọekae?

LU V.

Ẹ wãene ne ẹ mọ nimlepepa nede ámo nyẽ, ẹ mọ ẹ nimle ne ẹ nyine yede Dako nyẽ ne, ẹ mọ nyọ a be du ọ buo a nyine.

2. Nẽ á yẹ yeu nọ, nẽ kre á yea we, tẹ nyonọ nu dẹ tu nẹno ọ na hẹede ámo nyẽ.

3. Kẽ nà nyebwetu ọ fẹ yede ámo nyẽ ne, nẹma ọ woro pẹde ámo mọ ne gida ne dõdõ hwọ nyọ yẹ ọ nede ámo nyẽ ko nyono nu kpone dẹ neno mọ,

4. Ko à Kọọ Jesu Kraise a nyine a ta, bá kwedọ yibwa nọ, nẽ nà woro kọ à Kọọ Jesu Kraise a kpwẽ hẹ,

5. Ba tude nyebwe nọno ku kwa ko ọ fẹ gbwĩ hie a ta, tẹ šiu na wadọ ko Kọọ Jesu a nyenayedo idi.

6. Á plipoẹ ye hãkã ne. Á ye ne ibo tẹ lẹvẹn bwi pe kru gbiyẹ lẹvẹn nọ?

7. Nẹẹ ba hade lẹvẹn daa, bá mu kru idaede nu, ẹ mọ lẹvẹn hẹede ámo nyẽ ne. Ẹmo, Kraise nọ mọ à hinelu dibade lẹẹ ne ko à ta.

8. Nẹẹka ba tu dibade nẹno yimọ, ẹ na čobo lẹvẹn daa,

ke kratudida ko kpone kukwi a levɛn he; nema be mu hãte dibade ne ye yeyede ne, nu.

9. Ne kinee ámo kinede, e mo, á na nana nimlepao mo.

10. Kẽ e ye kono a nimlepao, õ wudɨtekrao, õ tumonaneo, õ kusebwi-mo-bedeo; be nee no, nẽ hede á wode kono mo pledõ.

11. Kẽo, ne kinee ne ámo mo, á na nana nyo mo, be te nyono á dede bebu, bo nu nimlepao, õ bo nu wuditekrao, õ bo nu kusebwimobedeo, õ be wĩyehlao, õ be nõnuo; nyebwe tu nono á na ta no mo.

12. Emo nyono yede ámo nyẽ ko, de koede o te a hlihla mo? e ye nyono kode ámo nyẽ no o te á hle?

13. Nema nyono yede ámo mo ko no o te Ñyesoa hle? Nee ka nyebwe kuku nono bá hade no ádui nyẽ.

LU VI.

Hane nue á bae te boade ne ne, e mo ko o bae he bo ko te, bo gbade ne nyebo kukwi mo, nẽ bo seo ńeko nyebo?

2. Á ye ne ibo e mo ńeko nyebo mino kono a te hlamo? nẽ bá yido kono a te hlemo mi, ple a ye ne yeblede bá hla te kimede?

3. Á ye ne ibo te à mino angelbo a te hlamo? nẽ e na wore no, bà hla kono ne nede a te?

4. Nẽ be te, bá ko kono a te, bá yi ne ti, nẽ hede nyono hio kimena kre cue nyẽ no bá tuo, bo mu ne hla.

5. Á twẽ-yibwa no po ka no ne ti ne. Ple kre e ne, e mo tõ koo te yede ámo nyẽ ne? õ-o e ye nyo ko hono wede bo hla o bebuno a te?

6. Ñema bebu ko bebu he o mide te hlamo ko nehãtepo-o ye?

7. Ne e, seye a de krã ne nede ámo nyẽ tenepono á gbe á bino tehlao mo no. Dee ámu ne wẽ bo ha ámo ñe putu? Dee ámu ne woreo ádui mo, bo mu ámo bede?

8. Õ de krã no, á nino, nẽ á bede no yi, e mo á bebuno.

9. Á ye ne ibo, te nyebo kukwi o na ko Ñyesoa a dible ne? Á na boe adui; nyono mo nimlepao no, kusebwimobedeo no, nyebo a nyinomononao no, nẽ nyinetekrao no, nẽ nyono ni nyebebo nyino mo no no,

10. Nẽ yidio no, wuditekrao no, õ nõnuõ no, wĩkrẽtuo no, õ tumonaneo no, o na ko Ñyesoa a dible ne.

11. Nẽ, kre á do te a ka nena; kẽ á yedee no, kẽ á koee ñe, ke á hee te lu no ko à Koo Jesu a nyine a ta, ko ane Ñyesoa a Šiu a ta he.

12. Yee tede yene ko de gbiye mo, kẽ de gbiye ye tee nu: ye tede ye ne, ko de gbiye mo, kẽ mo na poede de de a kpwẽ biyo ne.

13. Dibade kode kudi mo, nẽ kudi kode dibade mo; nema e ko ne he Ñyesoa mi ne gbwĩ hiemo. Nee fe ye no ne ko nimle mo, nema ko Koo mo no; nẽ Koo neno ko fe mo yi.

14. Nẽ Ñyesoa duda Koo ye, nẽ no mino àmo o kpwẽ ye dudemo, yi.

15. Á ye ne ibo te á fe mo Kraise a wã? Nẽ plẽ bè du Kraise fe a wã, be mu ne wraure nyine fe a wã mo nu? e ne nu ne.

16. Ple á ye ne ibo, e mo, nyono ko wraure nyine he o ñmẽ o nu fe dõ? emo, no o pono sõ no mi numo fe dõ.

17. Kẽ nyono ko Koo he ñmẽ o nu šiu dõ.

18. Bá kwidi nimle ye. Kpone kukwi a popleyino ne nyebwe ni e ne gbao fe: nema nyono pe nimle odui a fe no o nine kpone kukwi ye.

19. Ple á ye ne ibo tẹ á fẹ mọ Ńekọ Šiu ạ kai, họnọ nede ámo fẹ, họnọ Ńyesoa hnyi ámo, nẽ á ye ádui kọ?

20. Ẹmo a tọe wuldi yẹ: nẹẹka á fẹ kọ á šiu hẹ hene Ńyesoa kọ, be boae ọ te yi.

LU VII.

Nẽ ko dẹnẹ e te á kinena mó mọ: Ẹ nu hã dẹ ẹ mọ nyebwe na to nyine nọ.

2. Kẽ tẹ wraure na bọẹe nyebẹbo gbiyẹ bo kọ wadui ạ nyino, nẽ nyino gbiyẹ bo kọ wane dui ạ nyebẹbo yi.

3. Nyebeyọ bọ nọ woro bọ hnyi ọ nyine ọ nẹne, nẽ nyinẹ bọ hnyi nyebeyọ o nẹne yi.

4. Nyinẹ ye ọdui ạ fẹ wĩ kẹ kọ nẹma nyebẹyọ no: nẽ nyebeyọ ye ọdui ạ fẹ wĩ kẹ kọ yi, kẽ nyinẹ.

5. Nyọ na bede ọ bac o sõ bo ye ne gida dõ, ẹ mọ ko ti te idi no, tẹ á na po ádui kanõ, nẽ bá mu bede, nẽ á mu yẹ didi di, ku ne te ámo tudo ko á fẹ ạ ne wẹdeworo-lela ạ ta.

6. Ne ti-te ne nede, Ńyesoa ạ wowẽka, ẹ ye tede kọ.

7. Kọre nà woro idẹ tẹne nede, nyebo gbiyẹ bo neo nọ. Kẽ Ńyesoa hnyi dẹ gbiyẹ wane hnyiedẹ, ọbe dẹbe no, ọbe ẹ dẹ be no di.

8. Nẹẹka be te nyono ye nyino kọ, kọ tiko nyinọ hẹ wa te, hmõ, tẹne nà nyebwe-tu nẹẹ, ko bo nẹẹ nọ.

9. Kẹ, bo ye boade bo kọo wadui wĩ kẹ, nẽ bo dudide: ẹ mọ, ẹ nu hã dẹ bo dudi, hio bo bi tọ.

10. Nẽ ko nyono pa ble, mọ no ne pe tede yẹ, kẹ ẹ ye na nyebwe tu nẹma Kọọ no, Nyinẹ ọ na wo ọ nyebeyọ honõ:

11. Nẹma, bọ ponọ ọ weo nọ ọ na due nyebeyọ di, õ

bo mu li di kre o nyebeyo mo: nẽ nyebeyo o na ha o nyine huru.

12. Ke ne worade ámo ne hli ámo mo ne lele ámo, e ye Koo o yea ne ti; Be tee bebu te bo du nyine hono ye hãtepoe ko, nẽ be nu nyine a woro bo neo no honõ, o na ha no huru.

13. Nẽ nyine no du nyebeyo hono ye hãtepoe ko, be te be nu o woro bo neo no mo, o na seo no.

14. Emo nyebeyo no ye hãtepoe ko, nyine po no ńe nẽ nyine no ye hãtepoe ko nyebeyo po no ńe; be ye no ne, nẽ á yiru yee ńe ko; ke tinoke o koñe.

15. Nema nyono ye hãtepoe ko, bo pono o weo, nẽ bo wo. Bebu õ bebu-nyine ko de tu neno mo, o yee geya ne: nema Ńyesoa da àmo woroworе mo.

16. Emo O nyine, de iboe be ne yi ná nyebeyo wamo mi? õ de iboe o nyebeyo, be ne yi ná nyine wamo mi?

17. Nema tene Ńyesoa nu ne de gbiye a mo gradeda, nẽ tene Koo nu de gbiye a deda, kre bo nu nena. Nẽ kre ne nu poe kre Cue gbiye mo.

18. Ple ote dee o surkumsaisee? o na yi o na ha odui surkumsaisede`fe. Ple o te dee o ye surkumsaisee, nẽ o na surkumsaisee.

19. Surkumsaiseda ye dede, nẽ ne-surkumsaiseda ye dede yi, nema Ńyesoa a tedi a yimo-tue, ne mo ne.

20. Tene de gbiye deo no, kre bo neo.

21. Ple nu gei? na yi ne de: nema ne boade ne be wo geya, nẽ e nu hã de be nee no.

22. Emo nyono mo gei, bo deeo Koo mo, nẽ o mo Koo a sediyu no: kre e ne, yi, nyono mo sediyu bo dee o mo Kraise a gei no.

23. Á toe wudi ye: á na nu nyebo a geiru.

24. Bebuno á tene de gbiye deeo, kre bo neo ko Ńyesoa mo.

25. Nee ko bwebo a ta, yede Koo mo tede du: nema te nu nyono Koo po wore mo no, e mo be mu hãte tu, tene nà woro pe, ne ne lele ámo.

26. Nẽ nà woro ye, kre swẽ a ti ne nede, e nu hã de, e mo, nyebwe bo ne no.

27. Ple mao nyine yi? na põ huru heha no. Ple wo nyine yi? na põ nyine no.

28. Nema, be te ne du nyine, nẽ ye de krã nu; nẽ be te bwebe bo pa ble, nẽ o ye de krã nu. Nema nyo nono mi swẽ yimo ko o fe mo; nema ne pe wore no, ye ámo e te lele pledõ.

28. Nema te neno ne ti bebuno á, e wẽ kwaye: e dene seo, e mo nyono ko nyino bo mu ye wo, hwõ nyo ye o ye de ko:

30. Nẽ nyono we hwõ nyo ye o ye we; nẽ nyono ni sãu hwo nyo ye o yea sãu ni; nẽ nyono toe hwo nyo ye o ye de ko;

31. Nẽ nyono ni kono, o na hie wa ne kono gbwi: emo kono a de mi hinemo.

32. Nema ne ide ámo, e mo, á na ha adui a wore ku. Nyono ye nyine du, Koo a teble no o ti yimo, te o na blee Koo a plo:

33. Nema nyono du nyine o he ōdui a woro ku kono a teble a ta, hane ne bo mu o nyine a plo blee.

34. Nẽ dudu-nyine ko bwebe he o ne dodo yi: nyine no ye nyebeyo ko, Koo a teble no o ti yimo bo mu ńeko ne, ko o fe ko o šiu he mo; nema nyono ko nyebeyo kono o teble no o ti yimo, e mo bo mu o nyebeyo a plo bleemo.

35. Nẽ te neno ne ti áne hãka a ta: e ye be mude ámo gbã wudi po, ke ko dene noyino mo no, nẽ te á na tu Koo yimo, e ne te yinohehada ko di.

36. Nema nyo o woro bo pono, dene o ni o bwebe mo

ẹ̲ ye yinọnọ̲, bẹ̲ te bọ̲ hi ọne yinọnọ̲ ti lu, nẽ bẹ̲ yi ne idẹ̲, hede bọ̲ nu ọ̲dui a̲ woro, ọ̲ ye de krã nu: hede bọ̲ pa ble.

37. Nẹ̲ma nyọnọ̲ ọ̲ woro gbobonọ̲, ọ̲ yi ne ẹ̲ mọ̲ ọ̲ ne ida ne, kẹ̲ ọ̲ kọọ ọ̲dui a̲ woro wĩ kẹ̲, nẽ ọ̲ gi̲da ne ne ọ̲ woro kudi, ẹ̲ mọ̲ ọ̲ bwebe bọ̲ muo nọ̲ mọ̲ ne, ọ̲ ni ẹ̲ hã dẹ̲.

38. Nẹ̲ẹ̲ nyọnọ̲ tẹ̲ nọ̲ nọ̲, bọ̲ pa ble ọ̲ ni hã dẹ̲; nẹ̲ma nyọnọ̲ ye nọ̲ nọ̲ tẹ̲, bọ̲ pa ble ọ̲ hã dẹ̲ hio.

39. Nyinẹ̲ nede tede biyo ko ọ̲ nyebeyọ̲ mọ̲ be wẽ be ọ̲ hinde konọ̲ mọ̲: nẹ̲ma ọ̲ nyebeyọ̲ bọ̲ ko, ọ̲ ye ṁmã yi ne, bọ̲ du nyọnọ̲ ọ̲ nowa̲ne; kẹ̲ ko Kọọ mọ̲ dõ, no.

40. Nẹ̲ma ọ̲ plọ̲ mi blemọ̲, bẹ̲ te bọ̲ nẹ̲ẹ̲ nọ̲ dõdọ̲, ẹ̲ mọ̲, tẹ̲ne ne pe: nẽ nà woro ye kọ̲ Ṅyesoa a̲ Šiu ọ̲ neo mò mọ̲ ne ti ne, yi̲.

LU VIII.

Nẽ, ko dene lẹ̲ẹ̲ kusebwi a̲ ta á ibo nẹ̲ ne tẹ̲ á popleyinọ̲ à ibo te. Teaibo ye̲ woropoẹ̲; kẹ̲ nowa̲nena peo dẹ̲.

2. Nẽ, bẹ̲ te nyọ̲ a̲ woro bọ̲ ponọ̲ ọ̲ ibo dẹ̲, ọ̲ ye dẹ̲ ibo tẹ̲ne ọ̲ bledeyẹ̲ bọ̲ ibo ne.

3. Nẹ̲ma bẹ̲ te, nyọ̲ bọ̲ nowa̲ne Ṅyesoa ọ̲ dõ nọnọ, ọ̲ ibo.

4. Ko de neno e didiẹ̲ a̲ ta, hene o lẹ̲ẹ̲ kusebwi, á ibo ne ne, tẹ̲ kusebwi ye dẹ̲de kre konọ̲ mọ̲, nẽ tẹ̲ ẹ̲ yẹ̲ẹ̲ Ṅyesoa te kọ̲ di̲, nẹ̲ma ọ̲ dọ̲ dõ.

5. Ẹ̲mo bãa ẹ̲ kọ̲ dene o dẹ̲de nyesoe bã kre yeu, õo be kre bro mọ̲, (ẹ̲ mọ̲ te tẹ̲ne ẹ̲ ne ẹ̲ kọ̲ Ṅyesoe peplạnde kọ̲ kọọ peplạnde he̲.)

6. Kẹ̲ ko àmo mọ̲ ẹ̲ kọ̲ Ṅyesoa dõ, ọ̲ mọ̲ Buo họnọ̲ mọ̲ dẹ̲ gbiyẹ̲ wode, nẽ ọ̲ mọ̲ à neo: nẽ Kọọ Jesu Kraise dõ họnọ̲ dẹ̲ gbiyẹ̲ dide, nẽ àmu dide nọ̲ yi̲.

7. Nẹma dẹ gbiyẹ ye te ne nedẹ ibo : kọre ote a wore ni kusebwi dẹ mọ, nẽ be ya aua nọ nedẹ kẹ, o di dene o lẹe kusebwi, ẹ ne hwõ tẹ ẹ nu dẹde; nẽ tẹ wa te a iboda ye gbobo wa wore nyinẹyinọ.

8. Nẽ dibade ne bẹe àmo dẹde ko Ñyesoa mọ: ẹmo bã à di ne, ẹ ne nu àmo hãka te; õ bã a ye ne di, ẹ ne nu àmo ka kuku te.

9. Nẹma bà madio ná kpwẽ nẹno ẹ ne di bomọhladẹ nu ko nyono ye kpwẽ ne, mọ.

10. Kọre, nyọ bọ yi mó, mọ nọ yido te nọ ne yide kusebwi a kai biyo tẹde, ple nyọnọ ye kpwẽ ne, nẽ ọ woro na bi kpwẽ nọ ne, bọ di dene o lẹe kusebwi;

11. Nẽ ko ná teaiboda a ta, ple ná bebu nọ ye kpwẽ ne bọ mu gbwĩ hie, họnọ a ta Kraise kodao?

12. Nẹma, dị bá yi te worẹ ko á bebuno mọ, nẽ bá yi wa teaiboda ne ye kpwẽ ne dẹ de mọ nu, nẽ hede á wora te ko Kraise mọ.

13. Nẹẹka, dibade bẹ yi nà bebu ni, bọ yi kpone kukwi ni, nẽ yedọ soãmo-dẹ di konọ a konọ, ne te bebu nu ọ ne di dekrã nu.

LU IX.

Ple ye aposle? ple ne po sedie? ple yea à Kọọ Jesu Kraise yi? ple á ye nà kõwa ko Kraise mọ

2. Bẹ te, ne ye aposle nu ko ote mọ, ẹ ye kprẹ kọ, ne mọ no, ko ámo mọ: kọre ko Kọọ mọ ámu no mọ nà aposledẹ a sili.

3. Nà ñẹ ne ti nyono no yeda mo nọ nẹ ne,

4. Ple à ye kpwẽ kọ bà ta, nẽ ba na?

5. Ple à ye kpwẽ kọ bà nac bebu-nyinẹ, ẹ mọ dudu nyinẹ tẹne aposlebo be ni ne o kọ bebuno hẹ, nẽ Kefase yedi;

6. Hẽ kọ Banebase hẹ amu dõ ye ẹ kpwẽ kọ bà bọ kõwa a nuẹ?

7. Nyọ yidae tõ kẹ mi ọ nunena ọdui a wudi? nyọ dọdaẹ kẽwẹ a gburo? Õ nyọ klededa wudebade a ju kre ọ ne di e nyidi-ni?

8. Ple te neno ne ti ne nyebwe kaẹ, hẽ tede ne tu te dọ neno yi?

9. Ẹmo ẹ kineede Mose a tede kẹ, Na ka blli, nọ nẹ yọ kẹ nọ, ọ wẽ ne nọ, a wonọ. Ple bllu a te nede Ńyesoa a kudi yi?

10. Hẽ ko à ta dõ no ọ tu ne? Ẹmo ẹ ye kpre kọ, ko à ta no ẹ kinẹe; tẹ nyonọ wẽ bro kọ na kũne bro a wowa woro ye, nẽ tẹ, nyonọ yi yọ dui, ọ yi woro yẹ kũne, bọ mu ọ woroyẹ kũnede yi.

11. Bẹ te bà dọẹe ámo šiu teble, ple ẹ nu dẹ hwẹ, bà čẹ áne konọ teble?

12. Bẹ te, otc bo kọde ámo kpwẽ ne nedẹ kẹ, ple à ye ne ye blede bà hio no? Nema à ye ámo kpwẽ tu neno kẹ kọde; nẽ a wo dẹ gbiyẹ neno mọ à ne te Kraise a hãtibosa yẹ ka.

13. Ple á ye ne ibo ẹ mọ, nyono ni ńekọ teble a kõwa, tẹmple a teble no o di? nẽ nyono fe ọlta nọ ọ yie o hẹo teble, yi.

14. Nẽ kre Koọ nu ẹ tulue, ẹ mọ, nyono pritye hãtibosa, hãtibosa bo nene konọ.

15. Nema de ne nedẹ ye e dẹ te nu: nẽ ye te neno kine yi, ẹ mọ bá mu ne mó mọ nuie: kọre ẹ nu hã dẹ ko mò mọ, be ko ẹ hio nyọ a be nu nà plipoẹ bẹ ye dẹ yẹ kwẹ.

16. Ẹmo hãteo, ne pritye hã tibosa, ye dẹ kọ ẹ pli be po: ẹmo dẹnẹ ye boade be hao neno bi mo lu nọ; nẽ ne kọ kidẹ yi, ẹ mọ ne ye hãtibosa pritye!

17. Nẽ ne wẽne be nu dẹnẹ nedẹ, ne kọ ẹ peeda; kẽ bẹ ye, ẹ ne nu nà woro, nẽ ọ kõwa tuie mò kwa.

18. Nẹẹ dẹnẹ mọẹ nà pẹẹda? nẹ mọ, ne pritye hãtibosa ne te nu ẹ ne te wudi kọ, nẽ ke nà kpwẽ ne kọ ko hãtibosa mọ, ne te ne gbwĩ hie.

19. Emo hãte, nyọ yeo mò wĩ kẹ kọ, kẹ ne nu dui hwọ gei ko dẹ gbiyẹ mọ, tẹ na gịdi odo poplạnde ạ wore.

20. Nẽ ko Judawẹ mọ ne nu Judape, tẹ gịdi Judawẹ: nẽ ko nyono nede tede biyo, mọ nu hwọ nyọ ọ nede tede biyo, tẹ na gịdi nyono nede tede biyo.

21. Ko nyono ye tede kọ, nu hwọ nyọ ọ ye tede kọ (ẹ ye, be yede Ñyesoa ạ tede biyo ne, kẹ be nede tede biyo ko Kraise mọ) tẹ na gịdi nyono ye tede kọ ạ wore.

22. Ko nyono wẹ kpwẽ ya nọ, nu hwọ nyọ ọ wẹ kpwẽ ya nọ, tẹ na gịdi nyono wẹ kpwẽ ya nọ ạ wore: ne nu dẹ gbiyẹ mọ ko dẹ gbiyẹ mọ, ẹ mọ, ko de gbiyẹ mọ, be mu ote wa.

23. Nẽ dene nedẹ, ne nu ko hãtibosa ạ ta, kọ ámu hẹ ba mu ne tẹdẹ dõ yi.

24. Á ye ne ibo, ẹ mọ, nyono gbẹde kịkli, o kwidi ne wẹ, nẹma nyebwe dõ yi ẹ wudi? kre bá nu kwidida á mu ne gba.

25. Nẽ, ẹne nyọ ọ yi kpwẽ pe bọ mu lu nu, ọ ne hoede ọdui dẹ gbiyẹ mọ. Nẽ no ni de neno tẹ o na yi gbwĩ hie kraun. Kẽ ámu pẽ ọdọ nọ, hẹnẹ ne hie gbwĩ.

26. Nẹẹ mọ ni kwidida, ẹ ye hwõ dẹ yẹ ẹ kọ kprẹ: kre ni hwõwẹ ẹ ye hwõ-nyọ yẹ ọ bi duduidu:

27. Nẹma ne ya dui ạ fẹ kẹ, nẽ ne yao nẹ wĩ kẹ kọda, ẹ ne te nu, ẹ mọ pritye nyebo be yẹ, pledõ nanyebwetu poẹe wã.

LU X.

Ẹbe no dị bebuno à, ne ida bá ye ne ibo, ẹ mọ, hane ne à buono ạ popleyinọ nenade nukpã biyo, nẽ o pẹpẹ bẹda idu tie;

2. Nẽ o popleyinọ poẹda ni ko Mose mọ kre nukpã biyo, nẽ kre ni mọ;

3. Nẽ o pẹpẹ dida šiu dibade dõ neno;

4. Nẽ o pẹpẹ nana šiu nẹnadẹ dõ nẹno, ẹmo o nana šiu siọ nọ kwẹda no mọ nọ, nẽ siọ nọno mọ Kraise nenao.

5. Kẽ, odo poplande no Ñyesoa a woro yedao mọ nọ nọne: nẹẹ kọre kre wã kudi o kodade o sededao.

6. Nẽ de neno e mọ àne yinanede, ẹ mọ à wore ne te de krẽ ida, tẹne wa wore nina de krẽ a ida.

7. Nẽ á na bede kusebwi mọ nọ yi, tẹne ote nina ne: tẹne ẹ nu kinẹẹda, Ñyebo nenao nọ, o tẹda, nẽ o nẹna, nẽ o duda yẹ o muna sinõ nu.

8. Nẽ à na pa nimle yi, hẹne ote nina, nẽ nyono bleda no yẹ, ko nyenayedo dõ biyo, o nuna tausene a woro ne nọ tausene tã.

9. Nẽ à na tẹ Kraise hẹne ote nina, o tẹna nọ, nẽ sida lada no.

10. Nẽ á na hlela wonọ nọ, tẹne ote nina hlehleda wonọ nọ yi, nẽ laọ lado no.

11. Nẽ de a popleyinọ nenọ nuẹda no mọ ko yinanede a ta; nẽ e kinẹẹ ko à na nọ poẹ a ta, àmo no konọ ponọ bọ gidede kẹ.

12. Nẹẹka nyonọ ọ woro ponọ ọ nyinao bọ mayio ọ ne teo pi.

13. Á yẹẹ tudọtu kọẹ, hẹne ne be nyebo be yẹ nọ: nẹma Ñyesoa ti hãte, họnọ ọ na woo ámo ne, kre á na kọ tudọtu ne a ve vẹ wẹ, ne; nẹma kre tudọtu mọ ọ mu tidẹ po á mude nẹ nvẽ ta, tẹ á na wẹde, bà nyina nẹ yẹ.

14. Nẹẹka nà sẹyẹ a nowanco á, ba kwidi kusebwi a mọ bededa vẹ.

15. Ne hlị ámo mọ hwọ tõkọo yẹ: te ne ne ti, bá gbwẽde ne.

16. Blẹseda a kọbo ne à blẹse ple ẹ ye Kraise a nyinọ

a̱ nenatumode̱? Fro̱ ne à wẽ̱ ple e̱ ye̱ Kraise a̱ nenatumode̱?

17. Ẹmo àmu no ho à nu fro̱ de̱ dō, nẽ̱ à nu fe̱ de̱ dō; tenepono̱ à popleyino̱ fro̱ de̱ dō neno ne à di.

18. Bá tao Israele ko fe̱ mo̱, mo̱ no̱, bai: ple nyono di dene o le̱ o yeo o̱lta yi koe̱?

19. Nee̱ hane ne pee̱? ple kusebwi mo̱ de̱de, hẽ̱ dene̱ o lee̱ kusebwi e̱ mo de̱de?

20. Nema dene Dako le̱e o le̱e ne kwi, nẽ̱ e̱ ye Ñyesoa; nẽ̱ ne ida á ko̱ kwi he̱ bá nu nenatumode̱.

21. Á na yi Koo̱ a̱ ko̱bo kudi nene, ple á na nane kwi a̱ ko̱bo kudi ne, dō: á na yio Koo̱ a̱ teble ke̱ te̱de ple á na tadeo kwi a̱ teble ke̱, ne,

22. Ple á ye̱ bá nu Koo̱ bo̱ tu ča? ple à ne kpwẽ̱ á hio no̱?

23. Ko mo mo̱ de̱ gbiye̱ ye ñe̱ ko̱, ke̱ de̱ gbiye̱ ye te̱e nu: de gbiye̱ ye ñe̱ ko̱ ko mò mo̱, ke̱ de gbiye̱ ne poo mò.

24. Nyo̱ na põ̱ o̱dui a̱ teble dō no̱, kẽ̱ dewe̱ bo põ̱ o bino a̱ nene̱ no̱.

25. Bedebe e pruede maeye̱, ne bá di, á na idae e te no̱ ko woro a̱ ta;

26. Emo bro ko̱ dene yidio no̱ ke̱ he̱, Koo̱ ko̱ ne.

27. Be̱ te nyono ye hãtepoe̱ ko̱, o̱te bo̱ da ámo dibade mo̱, nẽ̱ á wore be yide mumue̱ ide̱, bedebe ne o tuo ámo ye̱, bá di ne, a na yeda te no̱ ko woro a̱ ta.

28. Ke̱ nyo̱ bo̱ po ámo ye̱, de̱ neno o le̱e ne kusebwi, na di ne ko nyono̱ tode mó a̱ ta, nẽ̱ ko woro a̱ ta yi; e̱mo bro ko̱ dene yidio no̱ ke̱ he̱ Koo̱ ko̱ ne.

29. Woro e̱ te ne ti, e̱ ye neno̱, ke̱ bae a neno̱: e̱mo, de̱e̱ka kore na de̱ ne̱ nie nyebwe be a̱ woro be̱e mò ñe̱?

30. Be̱ te ko grese a̱ ta ne yio ne di, de̱e̱ mò o tio te krẽ̱ fe̱ di, ko de neno a̱ ta ne bisio?

31. Nẹẹ bã á yi tẹ õ á yi nẹ, õ bedẹbe á yi ni, bá nu ne Ṅyesoa a teyiboaeda a ta.

32. Á na poo bomọhladẹ tidẹ idi, ẹ mọ ko Judawẹ yẹ, õ Ko Dako yẹ, ọ̃ ko Ṅyesoa a čue yẹ:

33. Ẹ mọ tẹne ne ni ko dẹ gbiyẹ mọ, ne tẹne bè blee nyebo gbiyẹ a plẹ, kre ne pọ̃ dui a hãka no, kẹ nyebo poplande a hãka, tẹ o na wa.

LU XI.

Bá senane mò y' bá kwẹ mò mọ no, tẹne ne ni ne kwẹ Kraise mọ no, yi.

2. Ṅẽ ne zẹ ámo ne bebuno á, tenepono, ko de gbiyẹ mọ, nà te nede ámo kudi, nẽ dene e te leleda ámo á ti ne yimọ tẹẹ.

3. Nẽ ne idẹ ba ibo nẹ tẹ nyebẹbo a popleyino a lu tẹẹ Kraise; nẽ tẹ nyẹnẹ a lu tẹẹ nyebeyọ; nẽ Kraise a lu tẹẹ Ṅyesoa.

4. Ẹne nyebwe bọ yi bede, õ ọ yi profesaie bọ tu dẹ lu, ọ lu no ọ ne tuo.

5. Nẽ ẹne nyinẹ ọ yi bede, õ ọ yi profesaie bọ ha dẹ lu, ọ lu no ọ ne tuo: kọre dẹ nẹno ẹ ne hwọ nyọ yẹ ọ kide.

6. Ẹmo nyinẹ bọ ye dẹ lu tu, hede bọ čẹ luyọ; kọre be te bẹ nu twẽ dẹ ko nyinẹ mọ bọ čẹ luyọ õ bọ kide, nẽ hede bọ tu dẹ lu.

7. Hãte nyebeyọ ọ ye yẹ bledẹ bọ tu dẹ lu tenepono ọ mọ Ṅyesoa a yisenanedẹ kọ ọ teyiboaeda hẹ: nẹma nyinẹ mọ nyebeyọ a teyiboaeda.

8. Ẹmo nyebeyọ yede nyinẹ mọ wode; nẹma nyinẹ wode nyebeyọ mọ.

9. Nẽ nyebeyọ yedao nyinẹ a ta nuẹ yi: nẹma nyinẹ nuẹda ko nyebeyọ mọ.

10. Ko dẹ nẹno a̱ ta, nyi̱nẹ blẹde ye bọ poo lupodẹ lu ko angelbo a̱ ta.

11. Nẹmase nyebeyọ na neo ne nyi̱nẹ bọ yeo ne, ple nyi̱nẹ na neo ne bẹ ye nyebeyọ kọ ko Kọọ mọ.

12. Ẹmo tẹne nyi̱nẹ nu ọ wodede nyebeyọ mọ kreno nyebeyọ nu ọ dide nyi̱nẹ yi̱: nẹma dẹ gbiyẹ wodede Ñyesoa mọ.

13. Bá gbade ne ádui kudi, ple ẹ nu tẹẹ, ẹ mọ, nyi̱nẹ yi Ñyesoa mọ bede bọ ha dẹ lu?

14. Ple woro dọ ne tọde ámo, ẹ mọ nyebeyọ a̱ lu hwi̱nyaie be blọ, nẽ ẹ ne twẽ ko nọ mọ?

15. Nẹma nyi̱nẹ a̱ luhwĩnyaie be hlọ, nẽ ẹ nu teyiboae-dẹ ko nọ mọ; tenepọnọ ọ luhwĩnyaie hnyiẹ nọ lunọbudi-dẹ a̱ ta.

16. Nẹma nyọ bọ krã kyidida te, à ne nu kpone tu nẹ-no, o ne nu nẹ ẹne Ñyesoa čụe biyo, yi̱.

17. Nẽ dẹ nẹno, ẹ te lele ámo, a̱ te, ne zẹ ámo, ẹ mọ, bá kwe yibwa nọ kre ẹ ne nu hã dẹ a̱ ta, kẹ dẹ kuku a̱ ta.

18. Ẹmo, bá kwe yibwa nọ kre čụe biyo ne wã̱e nẹ ne, nẹ mọ á nu wae; nẽ ne pe e waa be hãte, yi̱.

19. Ẹmo ẹ blẹdeyẹ be kọ gegra kre ámo nyẽ tẹ nyono o seyẹ o ni hã nyebo o na bi pebe, kre ámo nyẽ.

20. Nẹẹ bá yi yibwa nọ kwede ko tedẹ dõ ẹ ye bá mu Kọọ a̱ widẹdibade di a̱ te.

21. Ẹmo bá yi tẹ obe hi wa bino nya o di wa nenẹ wi-dẹdibade; nẽ ọbe kanõ ni nọ, nẽ ọbe nõ̱ ni nọ.

22. Dẹẹ! Ple á ye kiya kọ bá tadede nẽ ba nanede? hẽ Ñyesoa a̱ čụe á pede mẹ kẹ, nẽ á ponọ á niè nyono ye dẹ kọ twẽ? Hane bè poe ámo ye̱? ple bè zẹ ámo ko dẹ nẹno a̱ ta. Ne zẹ ámo dõ.

23. Ẹmó te ne dudade Kọọ mọ, ne ne tọdeda ámo yi̱, Ẹ mọ Kọọ Jesu widẹ dõ ne o podeda nọ ọ nyã̱o kwa, duda frọ:

24. Nẽ tẹ o bisida, o wõda ne, nẽ o poda no, Bá du ne, ba di ne: dẹ nẹno nẹ mọ ná fẹ hẹnẹ kinẹe ko á ta: nẹ bá nu nà te mude ámo kudi no ne.

25. Nẽ kre o nuna o duda kọbo yi, tẹ o weda teda mọ, o ponọ kọbo nẹno, nẹ mọ yede idaede ko nà nyinọ mọ: dẹ nẹno, betibe á yi nẹ ni, nà te be mude ámo kudi no ne.

26. Ẹmõ betibe á mi frọ neno dimo, õ a mi kọbo nẹno namọ, Koọ a koẹ ne á po pebe po bọ tedọde đi.

27. Nẹẹ be nyọ di frọ nẹno, õ o na Koọ a kọbo nẹno, o ye ne yẹ blede nẽ o po te ko Koọ a fẹ kọ o nyinọ hẹ a ta.

28. Nẹẹ nyọ bọ gbwẽde odui, nẽ ple bọ mu frọ nẹno di, nẽ bọ mu kọbo nẹno na.

29. Tenepono, nyọnọ ye ne yẹblede, o di ne, õ o nẹ ne, nẽ o die, nẽ o nẹe odui kyidida, tẹ o ye Koọ a fẹ no yido.

30. Ko dẹ nẹno a ta kre ámo nyẽ, odo poplande wẹ kpwẽ ya no, nẽ o kekrẹno, nẽ odo poplande mọene.

31. Ẹmo bà ha àdui ṅẹ, nẽ à na hẹẹ ṅẹ đi.

32. Nẹma bà hẹẹe ṅẹ, nẽ Koọ no pe a mo na, à kọ kono hẹ à ne te kyidida mọ nue tede dõ,

33. Nẹẹ nà bebuno á, bà kwe yibwa no bá yi tẹ, ba fodede.

34. Nẽ bẹ te kãno bẹ yi nyọ ni, nẽ bọ tadede o blikai biyo: ba te yibwa no kwe á ne te ádui kyidida mọ ya. Nẽ bẹ kọ tedẹ be neo, ne didọ, minọ ne hmlẹnemọ.

LU XII.

Nẽ ko šiu hnyiede a ta, bebuno á, ne ida, e mọ bá ye ne ibo.

2. Á ibo ne ne, tẹ á mọna Dako no ne powĩ kusebwi gbẹda tidẹ idi, tẹne o nina á naena.

3. Nẹẹ ne yidoe ámo ne nọ, ẹ mọ nyọnọ Ṅyesoa ạ Šiu tu wĩ wonọ ọ na gịdidi Jesu ne; nẽ nyọ yede wẹ bọ ponọ Jesu mọ Kõọ no, Ṅekọ Šiu bọ ye nọ nu dõ.

4. Nẽ ẹ kọ hnyiede ạ kplikpli, kẹ ẹ nu Šiu dõ.

5. Nẽ ẹ kọ kõwa ạ kplikpli, kẹ ẹ nu Kọọ dõ.

6. Nẽ ẹ kọ nunude ạ kplikpli, kẹ Ṅyesoa no ọ ninede dẹ gbiyẹ fẹ wẹ.

7 Nẹma Šiu ạ dẹnẹ ọ po pebe ẹ hnyiẹe dẹ gbiyẹ bo muo po.

8. Ẹmo ọbe Šiu hnyinọ tõ-wĩ; nẽ ọbe Šiu dõ nọne hnyinọ teiboda-wĩ;

9. Nẽ ọbe hãtepoẹ Šiu dõ none ọ hnyinọ; nẽ ọbe Šiu dõ nọne hnyinọ nyepẽyãẹ;

10. Nẽ ọbe seyãnode ạ nuẹ; nẽ ọbe profese; nẽ ọbe šiu ạ dieyidoẹ; nẽ ọbe wĩ kplikpli ạ poẹ; nẽ ọbe wĩ ạ danọwora.

11. Nẹma e popleyino neno Šiu dõ none, ọ ni ọ grẹde ne dẹ gbiyẹ nọ tẹne ọ ni ẹ idaẹ.

12. Ẹmo, tẹne nyebwe ạ fẹ ne ọ nu dõ nẽ ọ kọ wae poplạnde, nẽ fẹ ạ wae neno e ho e nu fẹ dõ; kreno Kraise ạ ka ne, yi.

13. Ẹmo Šiu dõ no à popleyinọ baptaisẹẹ ko fẹ dõ mọ, bã a nu Judawẹ õ Dako, bã à nu geiru õ sediyiru; nẽ à popleyinọ nuie bà nanco Šiu dõ mọ.

14. Ẹmo fẹ ye waa dõ, kẹ ẹ wae ho ne.

15. Nẽ bo bọ ponọ, tenepono ye sõ mọ ne yeo fẹ mọ kọ; ple kre ẹ yeo fẹ mọ kọ?

16. Nẽ noã bọ ponọ, tenepono ye yie, mọ ne yeo fẹ mọ kọẹ; ple kre ẹ yeo fẹ mọ kọ?

17. Bẹ te fẹ gbiyẽ bẹ mọẹ yiẹ, tẹ te-wõwẽ mie nemọ? Bẹ te e popleyinọ be nu te wõwẽ, tẹ wõnedẹ mie nemọ?

18. Nẹma kre Ṅyesoa nu ọ tuo wae gbiyẹ e dõdõ fẹ yie, tẹne ọ woro ni ẹ idaẹ.

19. Nẽ e popleyinọ be nu waa dõ, tẹ fẹ gbiyẹ mie nemọ?

20. Nẽ kre nẹ neẹ, ẹ wae ho ne, kẹ ẹ nu fẹ dõ no.

21. Nẽ yie na po kwa yẹ nọ, ne ida mó: nẽ dị lu na po be yẹ nọ, ne ida ámo.

22. Õ-o fẹ a wae e ne hwõ dẹ yẹ ẹ ye dẹ boade e nọdeo nọ:

23. Nẽ fẹ a wae ne à wore ponọ e te ye yiboa, ne à pe te yiboade peplande nọ: nẽ à fẹ a wae ne ye yinọnọ nẽ e yinọnọ teble hwe.

24. Ẹmo à yinọnọ wae e ne ida dẹ: kẹ Ńyesoa nọ kokọ fẹ a wae yibwa nọ, nẽ ọ hnyi teyiboae peplande waa nẹ idẹ nẹ;

25. Kre ẹ na kọ mọnọheyaẹ ko fẹ yie; nẹma tẹ fẹ a wae na tudide yimọ.

26. Nẽ bẹ te waa be dõ bẹ yi ku we, nẽ wae a popleyinọ bi ne kẹ e we ku wẹ; õ ọbe dõ a te bẹ boae yi nẽ ebe kọ nẹ hẹ ni sau wẹ.

27. Ńẹẹ á mọ Kraise a fẹ nẽ á mọ wae ne kokwẹọ nọ.

28. Nẽ kre čue mọ, ẹ tedẹ dẹ Ńyesoa tude aposlebo, e sõ a dẹ profetebo nẽ tã a dẹ todeo, woo dẹ nẹno mọ seyanode, nẽ pêyãẹ a kpwẽ, nẽ hẹẹo, nẽ wĩkẹkọẹ, nẽ wĩ kplikpli a poẹ.

29. Ple o mọ aposlebo wẹ? O mọ profetebo wẹ? o mọ todeo no wẹ? hẽ o popleyinọ ni seyanode?

30. Ple o popleyinọ kọ pêyã a kpwẽ? o hlị seya wĩ wẹ? hẽ o hehẹ wĩ kẹ nọ we?

31. Nẹma dene mọ hã hnyiede, ne á seyẹ bá sidedede: nẹmase ẹ hã waa mi ámo todemọ ẹ mu dene nedẹ hi.

LU XIII.

Bã kọde nyebo a wĩ kọ angelbo a wĩ hẹ yi ne hli, ne ye nowanena kọ, nẽ ne hwõ hedẹnọpo seni ńamo, õ hwõ dabe keya ne ẹ wĩ kekrẽde.

2. Nẽ bã kọ profese a kpwẽ nẽ ne yido huhudite gbiyẹ nọ, nẽ ne ibo te a popleyinọ; nẽ bã kọ hãtepoẹ gbiyẹ, ẹ di mò numọ be mu tebwi tuõ nọ ha, ne ye nowanena kọ ne ye dẹde

3. Nẽ bã ne tẹ nà wudi a popleyinọ nọ, swẽyio a klededa a ta, nẽ bã ne hnyi nà fẹ bẹ mu tọ poẹ, ne ye nowanena kọ, nẽ ẹ na poo mò dẹ ne.

4. Nowanena kọ woro lela, nẽ ẹ nọ kpone: nowanena ye čatuẹ kọ; nowanena ne po ẹdui a pli, ẹ ne boae ẹdui a te yi,

5. Ẹ kpone ye yinọnyinẹ, ẹ ne põ ẹdui a teble nọ, ẹ ne bi yero worewore, ẹ ne po dẹ krã a worosiba;

6. Ẹ ne nu dẹ krã a sãu, nẹma ẹ ni hãte a sãu:

7. Ẹ lẹde de gbiyẹ woro kẹ, ẹ pe de gbiyẹ hãte, ẹ kọ woro yekũkũẹ ko dẹ gbiyẹ mọ, ẹ kpã wore kẹ nọ ko dẹ gbiyẹ mọ.

8. Nowanena ne weo: kẹ bã profese te nenọ e mio wemọ; bã wĩ kplikpli a hlihlẹ nenọ e minọ bomo; bã te iboda nenọ ẹ minọ sedemọ.

9. Ẹmo ẹ waa no à ibo, nẽ à profesaie ko waa be mọ.

10. Nẹma ẹ dẹnẹ wẹdeyẹnọ bẹ didọ, nẽ hede dẹnẹ mọ ẹ waa boedọne.

11. Tẹ mọna hya, ne hlida hyaka, ne iboda te nọ hyaka, ne hieda te wore mọ nọ hyaka: nẹma kọre ne nu nyebwe, hede ne poo hya teble ne.

12. Nẽ ti nẹno kẹ kudinọpũ yida nọ à tẹdẹ kudi, nẹma

ti neno kẹ ọ munọ yibwi yidemọ: tinokẹ ẹ waa no ne ibo; nẹma ti nẹno kẹ minọ ibomọ, ọ mọ tẹne nue iboda.

13. Nẹẹ e dene neẹo ne mọ hãtepoẹ woroyẹkũe nẽ nowạnena, e tã neno, nẹma de neno ạ dẹ hwẹ nẹ mọ nowạnena.

LU XIV.

Bá kwẹ nowạnena mọ nọ nẽ bá ida šiu hnyiede, nẽ bá sẹyẹ bá ida bá mu profesaie.

2. Ẹmo nyọnọ hlịhlịde seya wĩ, ẹ ye nyebo ọ ne hlị no mọ, kẹ Ńyesoa no: ẹmo n yọ ne yidoọ wĩ nọ, nẹma ko šiu mọ hudite no ọ ti.

3. Nẹma nyọnọ profesaie nyebo no ọ hlị mọ ko o poẹ ạ ta, nẽ ko hã dẹ ạ kpwẽ nọ poẹ ạ ta, nẽ ko woro-kudi tuẹ ạ ta.

4. Nyọnọ hlị seya wĩ ọdui nọ ọ peo: nẹma nyọnọ profesaie, čụe no ọ peo.

5. Ne idẹ á pẹpẹ bá po seya wĩ, nẹma sẹyẹ idẹ bá profesaie: tenepọnọ nyọnọ profesaie nọ ọ te hio nyọnọ hlị seya wĩ, bọ ye ọ ne heya ne kẹ nọ tẹ ẹ na poo čụe.

6. Nẹẹ bebuno á, bẹ te ne dide ámo mọ, ne yi seya wĩ hlị, hã dẹ be no ne peẹo ámo ne yẹ ne, ẹ mọ ne ye hudite pebe po, õ dieyidode te õ profesaieda, õ tọdewĩ?

7. Nẽ bã e dene ne po hõnõ e hlị, be ńamo, be hoba, be yi e ne heya wĩ kẹ nọ, hane o mie ẹ iboda numọ dẹẹ ńamo o bi, õ hane ne hoba pe?

8. Nẽ dị, wonọfõna bọ hlị seya wĩ, nyọ mi ọdui mọ wẹmọ ko tõ mọ.

9. Kre nẹ ne yi, ẹ mọ á mẹ bẹ ye ẹ ne hlị wĩ ne ye krã, e wede be yido nọ hane ẹ mi iboda nuẹmọ te ne tuẹe? ẹmo ne duduidu nyẽ no á hlịhlịde.

10. Ẹ kọ wĩ a de peplande a kplikpli e nede kono mọ, nẽ ẹ ye ẹ dẹ kọ hene ne hẽ dẹ nyine.

11. Nẽe, ne yi ne wɔ̃ wĩ nọ, nẽ ko nyonọ hlị mọ, mọ ne hwɔ̃ dabe, nẽ nyonọ hlĩ, ko mò mọ ọ ne hwɔ̃ dabe, yi.

12. Nẽe, tenepono ányebwetu kra šiu hnyiede, hede bá pɔ̃ hihie nọ ko čue a poẹ a ta.

13. Neeka nyonọ hlị seya wĩ bọ bede tẹ ọ na wora ọ te da.

14. Emo ne yide seya wĩ kudi bede nà šiu bede ne, nema nà dieyodeete ne poo dede.

15. Nẽe hance? Ná šiu bọ bede kọ nà dieyidoẹ hẹ: nẽ nà šiu bọ blede kọ nà dieyidoẹ hẹ.

16. Bẹ ye nọ ne, hede ná šiu bọ yi blese, nyonọ kọ mọ hẹ nede kai biyo ọ ye ne ibo, hanc ọ mie amen a poẹ numọ ẹ mọ ne yi bisi, tẹ ọ ye ibo te ne ti?

17. Emo hãte, bisi ne hãka, kẹ bac yeeo poo.

18. Ne bisi Ńyesoa tẹ pe wĩ a kplikpli hio ámo wẹ:

19. Nema kre čue biyo nowane bè hlị wĩ de hm e minọ yidoemọ, tẹ nà wĩ na todc ọte yi, ẹ hio wĩ a tausene wõ kre seya wĩ kudi.

20. Bebuno á á na nu hyeyiru ko te a dieyidoẹ mọ: kẹ ko krãtudeda mọ bá nu hyeyiri, nema ko te a dieyidoẹ mọ bá nu nyebebo.

21. Ko tede kẹ ẹ kinee ne, ẹ mọ seya nyebo be a me kọ wa woni hẹ mi nyono ne mọ hlidemọ, nema e popleyino neno a ta kre o na wɔ̃ nà wĩ, Koo nọ tu ne.

22. Nẽe seya wĩ e nu yidodedẹ, ẹ ye nyono kọ hãtepoẹ a ta, nema ko nyono ye hãte kọ mọ no: nẽ profesaieda ye nyono ye hãtepoẹ kọ a ta, nema ko nyono kọ hãtepoẹ mọ no.

23. Nẽe, čue gbiyẹ bo kwe yibwa nọ ko tedẹ dõ, nẽ o popleyinọ bo yi seya wĩ hlị, nẽ nyono ye ibo, õ o ye hãtepoẹ kọ bo pa, o na hlị ne, ẹ mọ hãe ni ámo?

24. Nɛma á popleyinɔ bá yi profesaie, nẽ nyono ne po ne hã te, õ hono ye ibo o nyɔ bɔ pa, nẽ o popleyinɔ heya nɔ kɛ nɔ, nẽ ɔ yidoɛe o popleyinɔ nɔ:

25. Nẽ hede ɔ woro a hudite bi pebe; nẽ kre ɔ mi numɔ ɔ mi ɔ yibwa huru pomɔ ɔ mu Ñyesoa mɔ bede, nẽ ɔ mu ne tu, ɛ mɔ Ñyesoa nede ámo nyẽ, hãte.

26. Nɛɛ bebuno á hane ɛ nuɛ? bá kwe yibwa nɔ á popleyinɔ ɔbe dõ gbɛ psamo, õ Ñyesoa a tɔde te, õ seya wĩ a poɛ, õ pebe-bi-te, õ te a dawora.—De gbiyɛ ne mio pomɔ ne be nuɛe.

27. Nɛɛ nyɔ bɔ yi seya wĩ hlị bɛ nu sɔ̃ õ ɛ na hi tã lu nẽ bo nu ɛ dõdõ; nẽ ɔbe bɔ wora ne da.

28. Nɛma daworaɔ bɔ yeɛo ne nẽ bɔ nu kpwe; nẽ bɔ hlị ɔdui kɔ Ñyesoa hɛ mɔ

29. Profetebo a nyono mi hlimɔ, bo nu sɔ̃, tã, nẽ obe bo kịda ne nɔ.

30. Nyono neo nɔ, te be wo ta kre nɔ kudi ɛ tedɛ nyebwe bɔ nu kpwe pledõ.

31. Ɛmo á popleyinɔ mi profesaiemɔ bá yi ɛ dõdõ ni, tɛ á popleyinɔ na khe, nẽ bá mude wore kudi tuɛ wɛ.

32. Nẽ profetebo a šiu ni profetebo a wĩ.

33. Ɛmo Ñyesoa ye hedɛ a dieyadeɔ, kɛ woroworɛ nɔ ya, tɛne ɛ nide ne ńekɔ nyebo a cue a popleyinɔ nyẽ.

34. Á nyino bo nu kpwe kre cue biyo: tenepɔnɔ ɛ koñe bo tu te: nɛma bo kɔɛeo wĩ kɛ, tɛne tede pe yi.

35. Nẽ bo yi de a kheɛ idɛ, nẽ bo yeda wa nyebɛbo nɔ kre wa bli kiya biyo nɔ: ɛmo ɛ nu twẽ dɛ ko nyinɛ mɔ bɔ tu te ko cue biyo.

36. Ple, kre Ñyesoa a wĩ wode ámo mɔ? hẽ ámo dõ mɔ e dide?

37. Nyɔ ɔ woro bɛ ponɔ ɔ mɔ profete, õ šiu nyebwe, nẽ bɔ wɛ̃ne ne yɛ ɛ mɔ te ne kịne ámo mɔ, e mɔ Ñyesoa a tede no.

38. Nẹma nyọ bo ponọ ọ ye ne ibo nẽ bá wo nọ mọ, ọ na ibo ne.

39. Nẹẹ bebuno á bá kra profesaieda ạ te, nẽ á na ka seya wĩ ạ hlihlie yẹ.

40. Dẹ gbiye ne mi nuẹmọ be nọyinọ, nẽ be nu tẹẹ.

LU XV.

Nẽ bebuno á hãtibosa ne prityeda ámo hẹnẹ á krreyẹ, hẹnẹ ni ámo á nyinao, ne e te ne heyẹ ámo kẹ nọ;

2. Hẹnẹ á wade idi yi, bẹ te, te ne prityee ámɔ, bá blimaa ne kwa, ẹ mọ áne hãtepoe bẹ ye putu nu.

3. Ẹmo ẹ tedẹ kene, ne tọde ámo te ne nanyebwetu wõ, ẹ mọ hane Kraise nu koẹ ko à kpone kukwi ạ ta tẹne kịnedẹ pe:

4. Nẽ, ẹ mọ, o hadao nọ, nẽ nyenayede hã a nyenayedo ọ woda konọ tẹne kịnede pe;

5. Nẽ, ẹ mọ, Kefase yida nọ, pledõ o punọsõ yida nọ yi;

6. Nẽ pledõ dị bebuno odo no hi hubwi sọ neno wore hm lu, yida nọ tedẹ dõ: hono odo poplạnde o te o ne konọ, nẹma ote mọẹne.

7. Woo dẹnẹ nedẹ mọ Jakobo yida nọ; nẽ pledõ aposlebo yida nọ wẹ.

8. Nẽ e diebọdedẹ nànyebwetu yida nọ yi, ẹ ne hwọ, nyọ ọ·ti yeo nyinẹ o kọ.

9. Ẹmo mọ te aposlebo ạ hya, kre ẹ ye yẹblẹde bo dạde mò aposlepe, tenepọnọ ne tuda Ṅyesoa ạ cue swẽ.

10. Nẹma Ṅyesoa ạ grese nu mò ne mọ dẹnẹ mọ: nẽ ọ grese ne ọ hnyi mo ẹ ye putu nu; kọre nu kõwa hio o popleyinọ, nẹma ẹ ye mọ kẹ Ṅyesoa ạ grese nẹ neo mò mọ no.

11. Nẹẹ bã ẹ nu mọ õ nono, kre à nu prityce nẽ kre á nu e hãte a poẹ.

12. Nẽ bà pritye Kraise a te, ẹ mọ ọ be wo konọ, hane nyebo te no nede amo mọ ni ẹ tuẹ, ẹ mọ ẹ ye konọwoẹ kọ ke koo mọ?

13. Nẹma bẹ yee konọwoẹ kọ kre koo mọ hede Kraise yeda konọ wo:

14. Nẽ Kraise bọ yeẹ konọ wo, nẽ hede à prityeda nu putu, nẽ á hãte poẹ nu putuputu dẹ no, yi.

15. Nẽ hede ẹ nu àmo à po Ñyesoa se kẹ nọ yi: tenepono à tu ne, ẹ mọ Ñyesoa ha Kraise konọ; họnọ ọ ye konọha, ẹ mọ, bẹ te koo bo yi o na wo konọ ne.

16. Ẹmo bo yi o na wo konọ ne, nẽ hede Kraise yeẹ konọ wo:

17. Nẽ Kraise bọ yeẹ konọ wo, hede á hãtepoẹ nu putu; nẽ á te a nede á kpone kukwi nyẽ.

18. Nẽ hede nyono mọẹne ko Kraise mọ o wã ne.

19. Bẹ te kre konọ nẹ nedẹ mọ dõ à kũne Kraise woro yẹ nẽ àne konọ ne ware ko nyebo a popleyinọ a dẹ mọ.

20. Nẹma, nẹẹ Kraise wo konọ, nẽ ọ nu nyono mọẹ wa tedẹdọ.

21. Ẹmo kọre nyebwe koẹ dideda nyebwe no konọwowẹ dideda yi.

22. Nẽ tẹne ẹ ne ko Adam mọ dẹ gbiyẹ kweo, kre ẹ ne ko Kraise mọ dẹ gbiyẹ mio konọ nemọ.

23. Nẹma dẹ gbiyẹ tẹne o nuo diekoẹ; Kraise mọ o tedẹdọ: nẽ pledõ nyono mọ Kraise a nyebo bọ didọ.

24. Nẽ hede ẹ seda nyinẹdọo ne tine ọ minọ dible Ñyesoa ọ mọ Buo kwa tumo; ẹ mọ bọ hadọo wĩkẹkọẹ kọ wĩkẹkọo hẹ, nẽ kpwẽ yedi.

25. Ẹmo, nọ mi kịndẹ nũmọ bọ tedọo nyãọ a popleyinọ bo kẹ tu.

26. Nyãọ nọ ọ bodeli ọ minọ hamọ nọ mọ koẹ.

27. Ẹmo dẹ a popleyinọ o tue nọ bo kẹ: Nẹma tẹ o ponọ dẹ a popleyinọ poẹede nọ biyo, ẹ neo pebe ẹ mọ, nọ o hao họnọ podade nọ dẹ a popleyinọ biyo.

28. Nẽ bọ dudọe de a popleyinọ, nẽ hede Nyebẹyu a nyebwetu minọ nyọnọ podade nọ dẹ gbiyẹ biyo nemọ, tẹ Ñyesoa na nu dẹ gbiyẹ ko dẹ gbiyẹ mọ.

29. Nẹẹ hane nyono baptaisẹe ko koo a ta mie numọ, bẹ tẹẹ koo bo yi o na du yẹ ne iduidu? Nẽ dẹẹta o baptaisẹe ko koo mọ di?

30. Nẽ dẹẹ à nemaade koẹ a jọ biyo aue gbiyẹ yi?

31. Á sãu ne ni ko à Kọọ Jesu Kraise mọ, ne pode, tẹ seyeseyẹ ne kwe nyenayede gbiyẹ.

32. Bẹ te, kre Efeso ne hwõnade wã mllu nyebẹka, hã dẹ beẹ ẹ die mò numọ, ẹ mọ koo bo yi o na wo konọ ne di? nẽ ba ta ba na, ẹmo nyenadiade à mia komọ.

33. A na boe ádui: nẹnatumo krẽ ẹ nyinẹ hã kpone nọ.

34. Ba wo nyinọ ko hã kpone mọ, nẽ á na nu kpone kukwi: ẹmo ote ye Ñyesoa ibo: áne twẽka ne ti ne.

35. Nẹma ọte minọ pomọ, Hane koo mi konọwoẹ numọ di? Õo fẹ a kpru be no o minọe yamọ?

36. Bo ne! ẹmo dẹnẹ jọe ẹ ne ne konọ, bẹ ye ko pledõ:

37. Nẽ dẹnẹ dọe yi ẹ ye dẹnẹ mi konọ nemọ, kẹ ẹ nu yẹe dõ, be bla a yẹe õo be seya yẹe te:

38. Nẹma Ñyesoa hnyi ne ẹ nenẹ tu tẹne ẹ nu o woro, nẽ yọ gbiye ene ti.

39. Fẹ gbiyẹ ne nu kpru dõ: ẹ kọ ẹ kpru be ẹ nu nyebo fẹ, ẹbe nu mllu fẹ, ẹbe nu hni fẹ, nẽ ẹbe nu neble fẹ.

40. Kre ẹ nu yi ẹ kọ yeu fẹ kọ bro fẹ hẹ: kẹ yeu a nenẹ a teyiboaẹ ne dọ, nẽ bro a nenẹ teyiboaẹ ne dọ.

41. Wẽ a nenẹ teyiboaẹ ne dọ, nẽ họbo nenẹ teyiboaẹ ne dọ, nẽ hneyọ a nenẹ teyiboaẹ ne dọ: nẽ hneyẹ be woo o bae hneyẹ yie ko te a yiboaẹ mọ.

42. Kre koo a konowoe a ka ne. E dweede seode nyẽ; e weeekono nesode nyẽ:

43. E dweede twẽ nyẽ: e weeekono teyiboae nyẽ: e dweede kpwẽyanowoe nyẽ: e weeekono kpwẽ nyẽ:

44. E dweede hã fe a ka: e weeekono šiu-fe a ka. E ko hã fe nẽ e ko šiu fe.

45. Nẽ kre e nu kineeda tede nyebwe Adamo nuna konone šiu; nẽ kedenobode Adamo nu kononoha šiu.

46. Nemase dene mo šiu de e yeda tede de, nema dene mona fe de no, ple šiu de bodedao no.

47. Tede nyebwe wodade bro mo, o mo bro de nenao: nyebwe no kweo no mo Koo no wode yeu.

48. Tene bro de a ka ne, kreno nyono mo bro nyebo a ka ne, yi: nẽ tene yeu de a ka ne, kreno nyono mo yeu nyebo a ka ne yi.

49. Nẽ tene à nu à pode bro de a nyuotu, kre à mino numo, à muno yeu de a nyuotu po yi.

50. Nẽ bebuno á te ne ne ti, e mo fe ko nyino he na kode Ñyesoa a dible nyẽ ne: nẽ seo de na kode neso de nyẽ ne, yi.

51. Yi, hudite no ne lele ámo; à popleyino na mone, ke à popleyino mino mo hinemo.

52. E mo wondõata, yi a koboda a ti tine diebode wonofõna mino hlimo: emo wonofõna mino hlimo, nẽ koo mino nesoka konowomo, nẽ hede à hinenoemo.

53. Emo seo de neno mino neso de no pomo, nẽ koo de neno muno neko de no po.

54. Nẽ seo de neno be podoe neso de no, nẽ koo de neno be podoe neko de no hede wĩ ne kineeda yadewao ne, e mo Dudue mla koe ne.

55. O koe, te ná sũwe nee? O hades te ná dudue nee?

56. Koe a sũwe mo kpone kukwi: nẽ kpone kukwi a kpwẽ mo tede.

57. Nɛma Ñyesoa bɔ kɔ bisida hɔnɔ nu àmo à du ko à Kɔɔ Jesu Kraise a ta.

58. Nɛɛ ámu bebuno ne nowane bá kũkũnɔ, á na tunɔnɔ, nẽ ti gbiyɛ bá nu Kɔɔ a kõwa baka, kɔre á ibo ne tɛ áne kũwoɛ ɛ ye putu nu ko Kɔɔ mɔ.

LU XVI.

Nẽ ko ńcko nyebo a yibwanɔkwe teble a ta, tɛne nu Galatiawɛ a čue a leleda, kre bá nu ne yi.

2. Ko sonde ɛ mo wie a tedɛ nyenayedo idi, á popleyinɔ, tɛne Ñyesoa nu á hnyiɛ bá seo dɛ be tedɔ di, ɛ ne tedɔ yibwanɔ-kweɛ kɔ.

3. Nẽ ne didɔ, be nyo be á hadɔde, no minɔ lɛde hnyimɔ kɔ á grese hnyiede hɛ bo munɔ ne Jerusalem gbade.

4. Nẽ bɛ nenɔ hãka be munɔde yi, bo munɔ mo mɔ kwɛ.

5. Nẽ minɔ ámo mɔ dimɔ ne yidɔ Makedonia tie bɛ; ɛmo mi Makedonia tie bɛmɔ.

6. Nẽ bedane nenɔde ámo mɔ, õ nẽ bè munɔde ámo mɔ khɛ a ti hi, nẽ tɛne yidɔ mi bá munɔ mò tidɛ idi gba.

7. Nẽ kɔre mɔ mi nɛno, na yi ámo ne; nɛma Kɔɔ bɔ wẽ, nẽ ne kũne ne woro yɛ ɛ mɔ be hinɔde ámo mɔ wẽ.

8. Nɛma kre Efeso mide nemɔ Pentekoste bɛ tedɔo nyinɛ.

9. Kɔre mɛyu a dɔ hwɛ krɛɛe mò yɛ ɛ hnyie mo fuɔ wɛ, nẽ nyono hwã mò yɛ o hodɛ ne.

10. Nẽ Timoteo bɔ didɔde, bá tu nɛ yimɔ ɔ ne tedɔ hwãno kɔ kre ámo nyẽ: ɛmo Kɔɔ a kõwa no ɔ ni, tɛne ne ni ne.

11. Nɛɛ nyɔ na pode nɔ mɛ kɛ: nɛma ba ya nɔ tidɛ

idi wọnọwọnọka, bọ munọde mò mọ di: kọre fe nẹ ne ẹ mọ ọ kọ bebuno hẹ bo didọ tidẹ idi.

12. Nẽ ko à bebu Apolo ạ ta, ne idada ne baka, ẹ mọ bọ kweda bebuno mọ bọ munade ámo mọ di: nẹma ọ yeda wẽ iduidu, ẹ mọ, bọ di ti nẹno idi: nẹma ọ minọde dimọ fuọ bẹ pẹdọ nọ yẹ.

13. Bá fo, bá kũkũnọ ko hãtepoẹ mọ, bá nu nyebẹbo no, bá ne kpwẽ nọ.

14. Áne dẹ gbiyẹ be ne nowạnena.

15. Ne bade ámo ne bebuno á, (emo á ibo Stefano ạ nạblewẹ ne, tẹ o mọ àne tedẹde kre Akaia, nẽ tẹ o pe ñeko nyebo ạ yimọtnẹ ạ te huru)

16. Ẹ mọ, nyebo kpru nono, bá nu o wĩ, o kọ dẹwẹ no o mạ àmo nọ, à kọ no hẹ à ni kõwa.

17. Ẹ blee nà plọ tẹ Stefano kọ Fọtọnato hẹ nẽ Akaiko yedi o dide mò mọ: kọre dene idẹẹ ko á waa kẹ neno o tuo

18. Ẹmo á kọ mò hẹ, o po à wore kpwẽ nọ: Nẹẹka nyono o ka nenọ, bá wẽne o te yẹ.

19. Čue-bo no nede Asia yeda ámo nọ. Akula kọ Priskila hẹ o yeda ámo nọ baka ko Kọọ mọ, o kọ čue no nede wa kai biyo, hẹ.

20. Bebuno ạ popleyino no yeda ámo nọ. Ńeko kise bá podede wio nọ.

21. Mọ Polo dui ạ kwa ne ni, ne yeda ámo nọ.

22. Bẹ te nyọ bọ ye Jesu Kraise nowạne nẽ bọ ne Anatema Maran-ata.

23. À Kọọ Jesu Kraise ạ krubwe bẹ neo ámo mọ.

24. Nạ nowànena bẹ neo á popleyinọ mọ ko Kraise Jesu mọ. Amen.

¶ Korintewẹ ạ tede tibosakinede ẹ kineeda kre Filippi, nẽ Stefano kọ Fọtọnato hẹ nẽ Akaiko kọ Timoteo hẹ yedi no o hnyina nẹ o yada ne.